

മുഖക്കുറിപ്പ്

5

രാഷ്ട്രീയ കശാപ്പ്

രാഷ്ട്രീയ ലേഖകൻ

റിപ്പോർട്ട്

12

ശേഷന്റെ രാഷ്ട്രീയക്കളികൾ

ശ്രീ. വിജു വി.നായർ

ഫീച്ചർ

14

എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ

പുരാവൃത്തം

ശ്രീ. സുധാകരൻ വട്ടാങ്കുളം

ലേഖനം

18

ചിങ്ങിന്റെ അന്ത്യം; കറുത്ത

വിപ്ലവത്തിന്റേയും

ശ്രീ. കെ.എം. റോയ്

21

അപ്പവിന്റെ മരണം

ശ്രീ. ടി.ജെ.എസ്. ജോർജ്ജ്

റിപ്പോർട്ട്

6

കേരളം യു.ഡി.എഫിന്

കലാകൗമുദി

കേരളം യു.ഡി.എഫിന്

1991 ജൂൺ പത്രണ്ട്. കേരള നിയമസഭയിലേക്ക് നടന്ന വോട്ടെടുപ്പിൽ ഇടതു മുന്നണിയെ നിരാകരിച്ചുകൊണ്ട് ജനങ്ങൾ കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് ഭൂരിപക്ഷം നൽകി. വോട്ടെടുപ്പിനെയും തുടർന്നുള്ള വിധിയെഴുത്തിനെയും കുറിച്ചാണ് സ്പോഫ് ലേഖകൻ എഴുതുന്നത്.

22

തലശ്ശേരിത്തട്ടുകൾ

ശ്രീ. പി. ഗോപകുമാർ

37

ജാതിവ്യവസ്ഥയും

വർഗ്ഗസമരവും

ശ്രീ. സച്ചിദാനന്ദൻ

കവിത

17

കുറിയിടകൾ

ശ്രീ. പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്

33

വിദ്യാഭ്യാസക്കുരുതി

ശ്രീ. ചെമ്മനാചാക്കോ

കഥ

28

മടിയിൽ നിറയെ മഞ്ചാടി

മണികുളമായി

ശ്രീ. സുന്ദർ

നോവൽ

30

പ്രവാചകന്റെ വഴി

ശ്രീ. ഒ.വി. വിജയൻ

34

എന്റെയും നിന്റെയും കഥ;

അവന്റെയും

ശ്രീ. യശ്‌പാൽ

43

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

സ്പോഫ് ലേഖകൻ

45

സാഹിത്യവാരഫലം

ശ്രീ. എം. കൃഷ്ണൻനായർ

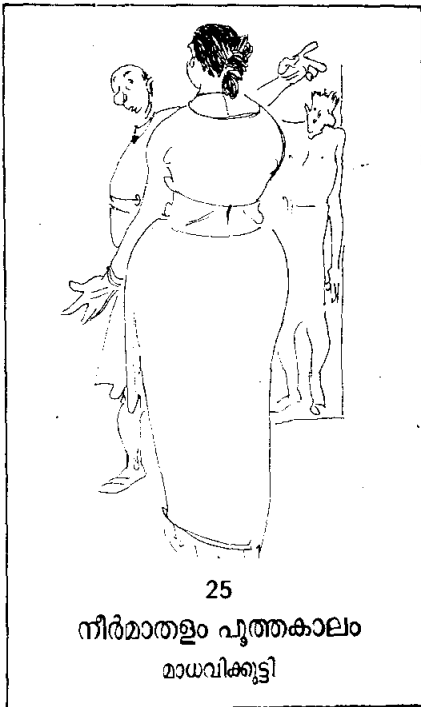
കാർട്ടൂൺ

50

ബോബനും മോളിയും

ശ്രീ. ടോസ്

മുഖചിത്രം: കളർ ട്രാൻസ്‌പെരൻസി
ശ്രീ. ആർ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

25

നീർമാതളം പൂത്തകാലം

മാധവിക്കുട്ടി

ചങ്ങമ്പുഴ

കലാകൗമുദിയിൽ (ലക്കം 823) ചങ്ങമ്പുഴയെക്കുറിച്ചുള്ള അനുസ്മരണം നന്നായി. മൺമറഞ്ഞ മഹാപ്രതിഭകളെ അവരുടെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന സുഹൃത്തുക്കളുടെ ഓർമ്മകളിലൂടെ പുനരവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ, ആത്മകഥകളിലും ജീവിതചരിത്രങ്ങളിലും പൊത്തം ഒട്ടേറെ വിലപ്പെട്ട സംഗതികൾ വെളിപ്പെടും. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ സുഹൃത്തുക്കളായ എസ്. ഗുപ്തൻ നായർ, എം. കൃഷ്ണൻ നായർ, കെ.എം. ജോർജ്ജ്, പി. ഭാസ്കരൻ, വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ തുടങ്ങിയ സാഹിത്യ നായകന്മാരെക്കൂടി ബിനുകുമാർ ഇൻ്റർവ്യൂ ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ആലുവാ സെൻ്റ് മേരീസ് ഹൈസ്കൂളിൽ ചങ്ങമ്പുഴയുടെ സഹപാഠിയും, എറണാകുളം മഹാരാജാസ് കോളേജിൽ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ അദ്ധ്യാപകനുമായിരുന്ന പ്രൊഫ. പി.എസ്. മലയാധരൻ സ്മരണകളും ഒഴിവാക്കാവുന്നതല്ല.

‘രമണ’നെക്കുറിച്ച്: ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻ പിള്ളയുടെ ദുരന്തത്തെ പുരസ്കരിച്ചാണ് രമണൻ രചിച്ചതെന്ന പൊതുവിശ്വാസം തിരുത്തപ്പെടാൻ ടി.എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായരുമായുള്ള അഭിമുഖം ഉപകരിച്ചു. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ജീവചരിത്രത്തിൽ (1988 മാർച്ച്) പ്രൊഫ. എം.കെ.സാനു ഇതേ അഭിപ്രായം സ്വപമാണം ഉദാഹരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രേമക്കുരുക്കിൽപ്പെട്ട രാഘവൻപിള്ളയെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ട് ചങ്ങമ്പുഴ ഒരിക്കൽ എഴുതി:

“നിസ്സാരമായൊരു പെണ്ണുമൂലം നിത്യനിരാശയിൽ നിൻ്റെ കാലം ഈ വിധം പാഴാക്കുകെന്നതാണോ ജീവിതധർമ്മം?—ഒന്നോർത്തുനോക്കൂ” ഈ വരികൾ ‘രമണൻ’ രണ്ടാം ഭാഗം അഞ്ചാം ലക്കത്തിൽ മദനൻ്റെ സംഭാഷണമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. “രാഘവൻ പിള്ളയ്ക്ക് താനെഴുതിയ കത്തിലെ വാക്കുകൾ അതേപടി ഇവിടെ (രമണനിൽ) ചേർത്തിരിക്കുകയാണെന്ന് ചങ്ങമ്പുഴ പലരോടും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും സാനു മാസ്റ്റർ രേഖപ്പെടുത്തി. (ചങ്ങമ്പുഴ: നക്ഷത്രങ്ങളുടെ സ്നേഹദാജനം, പৃ. 77)

സി.കെ. ഗംഗാധരൻ,
വ. പറവൂർ.

ആനകളെ വെറുതെ വിടുക

3-ാം ലക്കത്തിൽ ആനകളോടു മനുഷ്യങ്ങൾ കാട്ടുന്ന ക്രൂരതയെപ്പറ്റി വായിച്ചു. യുടെ ഗുരുവായൂർ ദേവസ്വം വക നപ്പറമ്പിൽ പോയിരുന്നു. ആനപ്പറമ്പെന്നു ട്രപ്പോൾ ശീതളചാരായയും കാട്ടാരുമൊക്കെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ചെന്നപ്പോഴോ? മേയ് മാസത്തിലെ കൊടും വെയിലത്ത് കൊന്നത്തെങ്ങുകളുടെയിടയിൽ ആനകളെ തളച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരാന് കുളിക്കുന്നതുകണ്ടു. വലിയ ശരീരത്തിലെ ചുടല്പം അകറ്റാൻ

തുമ്പിക്കെയിൽ വെള്ളമെടുത്ത് അഞ്ചാറു പ്രാവശ്യം ഒഴിച്ചപ്പോൾ ‘കുളി’ മതിയാക്കാൻ പാപ്പാൻ ഒരടി. ആനയെ കുളിപ്പിച്ചില്ലേ എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരം റെഡി! വേറൊരു പിടിയാന കുളികഴിഞ്ഞു പതുക്കെ നടന്നുവരുമ്പോഴാണ് പാപ്പാൻ്റെ രണ്ടടി! എന്തിനാണാവോ? അതു ചിന്നംവിളിച്ചോടി. എന്തിന് മിണ്ടാപ്രാണികളെ ദ്രോഹിക്കുന്നു? മനുഷ്യന് ഉത്സവത്തിന് കൊഴുപ്പേകാൻ! വിശിഷ്ടാതിഥിക്കു വരവേൽപ്പിന്. ഏഷ്യാഡിന് ട്രെയിനിൽ ആനകളെ അയച്ച് മേനി നടിച്ചവരല്ലേ നാം കേരളീയർ! ആ പാവം മൃഗങ്ങളനു വേിച്ചയാതന ആർക്കുവേണ്ടി.

ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇത്രയും ആനകളെന്തിന്?

തിരുനക്കര ക്ഷേത്ര മതിൽക്കെട്ടിനകത്തുവച്ച് ഒരാനയെ അടിച്ചുകൊന്ന വാർത്ത നാം മറന്നു. അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള അന്വേഷണം എന്തായി എന്ന അന്വേഷിച്ചാൽ വാർത്തയാവില്ലല്ലോ?

തടിപിടിപ്പിക്കുന്നതിലുള്ള ക്രൂരത ഇതിലും കടുപ്പമാണ്. ഒരു തടി രണ്ടായി മുറിച്ചാൽ പാവം ആന ഇത്ര യാതന അനുഭവിക്കേണ്ടിവരില്ല. പക്ഷേ അപ്പോൾ നമ്മുടെ തടിയുടെ വില കുറയും.

കുറെ വർഷം മുമ്പ് പൊലീസുകാരും ആനയുമായി വടംവലി മത്സരം നടന്നപ്പോൾ പാപ്പാൻമാർ ആനയെ അടിച്ചാണ് വലിച്ചിട്ടത്. പൊലീസുകാരെ ആരും അടിക്കാനില്ലായിരുന്നു.

ഇന്നു വായിച്ച ഒരു വാർത്ത. കാട്ടിലെ കൊമ്പൻമാരെ വെടിവയ്ക്കുന്നു! ആനക്കൊമ്പെടുക്കാൻ.

നാട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഒരായുസ്സു മുഴുവൻ ദ്രോഹിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ദേദം കാട്ടിൽവച്ച് ഒറ്റ വെടിക്കു കൊല്ലുന്നതാണ്. പാപ്പാൻമാരുടെ ക്രൂരതയും മറ്റും ആരും അന്വേഷിക്കാറില്ല. വർഷങ്ങളായി നടക്കുന്ന ഈ

കൊടുംപാപത്തിനെതിരെ ശബ്ദിക്കാനാരുണ്ട്.

എസ്.പി.സി.എ. എന്ന സംഘടനയ്ക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാനില്ലേ?

കാട്ടിലോടി നടന്ന ഈ പാവം മൃഗങ്ങളോട് അല്പം “മനുഷ്യത്വ”മായിട്ടെങ്കിലും പെരുമാറിക്കൂടെ?

പി. മുരളിമോഹനൻ,
ഓലിക്കൽ, പൊൻകുന്നം.

ആദർശ കുടുംബ ജീവിതം

എറണാകുളം കേന്ദ്രമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന മാനവ സൗഹൃദവേദി എന്ന സംഘടന, കുടുംബജീവിതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു.

സമൂഹത്തെ രൂക്ഷിപ്പിക്കുന്നതും നിയമമൂലം തടഞ്ഞിട്ടും നിയന്ത്രിക്കാനാവാതെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതുമായ സ്ത്രീധന സമ്പ്രദായത്തെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിനും, വിവാഹച്ചടങ്ങുകൾ പരമാവധി ലളിതമാക്കുന്നതിന് പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതുമായ പരിപാടികളാണ് ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത്.

അതിൻ്റെ മുന്നോടിയായി സ്ത്രീധനരഹിതമായി വിവാഹം കഴിച്ചവർക്ക് പരസ്പരം പരിചയപ്പെടാനും ആദർശ വിവാഹത്തിന് തയ്യാറുള്ളവർക്ക് വേണ്ട സഹകരണങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും വേദി മുൻകൈയെടുക്കുന്നു.

താല്പര്യമുള്ളവരിൽ നിന്നും (പുരുഷന്മാർ) നിർദ്ദേശങ്ങൾ ക്ഷണിക്കുന്നു. മറുപടി കവർ സഹിതം എഴുതുക.

കൺവീനർ
മാനവ സൗഹൃദവേദി
39/763 സി കൃഷ്ണസ്വാമി റോഡ്
എറണാകുളം-682 035.

“ഒൺ”

കഴിഞ്ഞ ദിവസം കലാകൗമുദി കിട്ടിയപ്പോൾ ആശയോടെ കവർ ചിത്രം നോക്കി. സുന്ദരമായിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ വെണ്ടയ്ക്കൊ അക്ഷരത്തിലുള്ള അതിൻ്റെ തലക്കെട്ട്, “ഒരു ഒൺ വുമൺ ഷോ”, എന്ന നിരാശനാക്കി. അപ്പോൾ കോളേജിൽ എന്നെ ആഗ്ലേയ സാഹിത്യം പഠിപ്പിച്ച അദ്ധ്യാപകനെ ഓർത്തു. പുളളിക്കാരൻ പലപ്പോഴും വലിയ ഗമയിൽ വച്ചു കാച്ചുമായിരുന്നു “ഒൺ” (one), “ചെയ്പ്പൽ” (chapel) ഇങ്ങനെ കുറെ ഉച്ചാരണങ്ങൾ. ഞങ്ങളിൽ ചിലരെക്കൊ കുനിഞ്ഞിരുന്ന് ചിരിക്കുമായിരുന്നു.

ഫോർഡും യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലുള്ള എല്ലാ നിഹിണ്ടുകളും ഒന്നുകൂടെ പരിശോധിച്ചതിനുശേഷമാണ് ഞാൻ ഈ കുറിപ്പ് എഴുതുന്നത്. ലോകത്തിൽ മറ്റാരും “ഒൺ” എന്ന് ഉച്ചരിക്കാറില്ല.

ഫ്രാൻസിസ് സാമുവൽ
ന്യൂയോർക്ക്

രാഷ്ട്രീയക്കുശാപ്പ്

ഫിറ്റ്ബോൾ മത്സരത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ടീം പത്തും പന്ത്രണ്ടും ഗോളുകൾ നേടുമ്പോൾ എതിരാളിയെ കശാപ്പു ചെയ്തതായി സ്പോർട്സ് ലേഖകർ വിശേഷിപ്പിക്കാറുണ്ട്. കേരളത്തിലെ നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും അത്തരമൊരു കശാപ്പാണ് നടന്നിരിക്കുന്നത്. കോൺഗ്രസുകാരോ അവരുടെ സഖ്യകക്ഷികളോ പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത വിജയം. “സ്പോർട്സ്മാൻ സ്പിരിറ്റോടെ” വിജയികളെ അതിൽ ഹാർദ്ദമായി അഭിനന്ദിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്.

ഈവിധമൊരു വിജയം ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി പ്രതീക്ഷിക്കാത്തതുപോലെതന്നെ ഇത്തരമൊരു മാതൃകയായ പ്രഹരം ഇടതുമുന്നണി സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും വിചാരിച്ചിരുന്നതുമല്ല. വിജയം സുനിശ്ചിതമെന്ന വിശ്വാസം കൊണ്ടാണല്ലോ, ഭരണകാലാവധി പൂർത്തിയാക്കാൻ ഒരു കൊല്ലം അവശേഷിക്കേ തിരഞ്ഞെടുപ്പു ഗോദയിലിറങ്ങാൻ ഇടതുമുന്നണിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. അത് പക്ഷേ മലർപ്പൊടിക്കാരൻ്റെ മനോരാജ്യമായിപ്പോയിയെന്നുമാത്രം.

തോൽവിക്ക് ന്യായീകരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക സാഭാവികമാണ്. സീറ്റും വോട്ടും അതിലുള്ള അനുപാതത്തെപ്പറ്റിയും വിദഗ്ദ്ധമായ പഠനങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. തോൽവിയിലെ അതർഹിക്കുന്ന വിനീത മനസ്സോടെ തോറ്റവർ അംഗീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം തോൽവിയിലേക്ക് വഴിതുറന്ന ദൗർബല്യങ്ങളും പാകുപ്പികളും മനസ്സിലാക്കി അവ തരണം ചെയ്യാൻ പാഠങ്ങൾ പഠിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കേരളത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതിൻ്റെ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും നല്ല മുഹൂർത്തമാണിത്. അഞ്ചുകൊല്ലം ഇളക്കമില്ലാതെ ഭരിക്കാനുള്ള അവസരവും, മുമ്പൊക്കെ ആഭ്യന്തര സമ്മർദ്ദങ്ങൾ കോൺഗ്രസിനെ നിഴൽപോലെ പിന്തുടർന്നിരുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ അതുമില്ലാതായിരിക്കുന്നു. നല്ല കാര്യം ചെയ്യാൻ കിട്ടിയ ഏറ്റവും നല്ല അവസരം. ഇനങ്ങളും അതാണല്ലോ അവരിൽ നിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

എഴുപത്തിമൂന്നുകാരനായ ശ്രീ. കെ. കരുണാകരനാണെങ്കിൽ, ഇനങ്ങൾ തന്നിൽ അർപ്പിച്ച വിശ്വാസം സഫലമാക്കാൻ ഇതിൽപ്പരം ഒരവസരം കിട്ടാനുമില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തെ എഴുതിത്തള്ളിയ രാഷ്ട്രീയ ജ്യോത്സ്യൻമാർക്ക് അങ്ങനെ ഒരിക്കൽക്കൂടി പിഴവുപറ്റി. കുറച്ചുകാലം മുൻപ് ഒരു “യഥാർത്ഥ” ജ്യോത്സ്യൻ പ്രവചിച്ചിരുന്നു—ശ്രീ. കരുണാകരൻ മടങ്ങിവരുമെന്ന്. അതു ശരിയുമായി.

രാഷ്ട്രീയ ലേഖകൻ

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി കൈവരിച്ച ഗംഭീരമായ വിജയം രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിലെ ഒരു വഴിത്തിരിവായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അഭിമാനകരവും. അതോടൊപ്പം കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കും മുൻപേ ജനങ്ങളെ സമീപിച്ച് മാൻഡേറ്റു നേടാനുള്ള ഇടതുമുന്നണി തീരുമാനം വിവേക പൂർവമായില്ലെന്നു വിധിയെഴുത്തു കാണിക്കുന്നു.

തേരളം യു.ഡി.എഫിനു

 വൻമരങ്ങളെപ്പോലും കടപുഴക്കെതിരെ ഒരു ഹമാമരമായിത്തീർന്നതിനുള്ള കരുതലാണ് 1991 ജൂണിലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ വലിയ ആവേശത്തിൽ പൊന്നാട്ടിലായിരുന്ന ആരംഭിച്ച അവസാനദിവസങ്ങളിൽ മാത്രം ഇളകിമറിഞ്ഞ് കഴിഞ്ഞുപോയ പ്രചരണ മുൻവീഡിയോയും ധാരണകളെയും തിരുത്തിക്കുറിക്കുമെന്ന സൂചന നൽകിയിരുന്നില്ലെന്നു തന്നെയല്ല, അർത്ഥമനുസരിച്ചുള്ള ഒരു വിധിയെഴുത്തിൽ കലാശിക്കുമെന്ന വിശ്വാസത്തിനും ബലം നൽകിയിരുന്നു. എന്നാൽ വോട്ടുപെട്ടി തുറന്നപ്പോൾ, വിധിയെഴുത്തു വളരെ വ്യക്തമായിരുന്നു എന്നു തന്നെയല്ല പ്രതിഷേധകളെ ഇളകിമറിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ഇളകിമറിക്കലുകളുടെ പിന്നിൽ നില്ക്കുന്നവർക്ക് അധികാരികളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് സമാഹരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്ന് സൂചനയായിരുന്നു.

മലയാളിയുടെ മനസ്സ് എന്നും മുറുപ്പാലം അജ്ഞാതവുമായിരുന്നു. അടിയന്തിര വസ്തുക്കൾ തൊട്ടു പിന്നാലെ നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിലായിരുന്നു അത് വ്യാപ്തപ്പെടുത്തും വിധം തെളിഞ്ഞത്. ഗാഢതടാപ്രതികാരത്തോടെ ഇന്ന് മിശ്രാഗതിയിലായിരുന്ന പ്രതികരിച്ചപ്പോൾ ഭാരതപ്പുഴയുടേയും പമ്പയുടേയും തീരവാസികൾ തീവണ്ടി സർവ്വീസ് സമയനിഷ്ഠ പാലിച്ചതിൽ ഹരകൊള്ളുകയായിരുന്നു. തുടർന്നുവന്ന എല്ലാ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലും ഇത് ആവർത്തിച്ചു.

ഇത്തവണ അത് ആവർത്തിക്കുകമാത്രമല്ല ചെയ്തത്. സംസ്ഥാന ഭരണകൂടത്തെ കഴുത്തിന് പിടിച്ചു അകലെ എറിയുക കൂടി ചെയ്തു. പണ്ഡിതന്മാർ ഇതിന് ന്യായങ്ങൾ പലതും കണ്ടെത്തുമെങ്കിലും, രാജീവ്ഗാന്ധി

വധം സൃഷ്ടിച്ച അക്രമം ഏറ്റവും വലിയ ഘടകമായിരുന്നു. ഈ വിധിയെഴുത്തിന് പിന്നിലെന്നത് പകൽപോലെ വ്യക്തമാണ്. ലോക സഭയിലേക്കുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ രാജീവിപ്പെങ്കിൽ രാജീവിന്റെ പിൻഗാമികളെന്ന് തീരുമാനിച്ചതുപോലെ തന്നെയായിരുന്നു സംസ്ഥാന ഭരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുവഴി കോൺഗ്രസ്സിന് അതിന്റെ സുദീർഘമായ ചരിത്രത്തിൽ കിട്ടിയിരിക്കുന്നത് ഏറ്റവും വലിയ വിജയമാണ്. ഹൈന്ദവവും ഇന്ദ്രിയാശാന്ധ്യവും നയിക്കാനുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾപ്പോലും കൈവരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിജയം.

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് തുറമുഖത്തൊഴിലാളികൾക്ക് എൺപത്തിയൊമ്പത് സിറ്റുകൾ കിട്ടി. അതിൽ അമ്പത്തൊരു സിറ്റുകൾ കോൺഗ്രസ്സിനു മാത്രമാണ്. തെങ്ങുറ്റിയൊന്നു സിറ്റുകളിൽ ചത്സരിച്ച കോൺഗ്രസ്സിന് ഇന്ത്യയിലെ സിറ്റുകൾ കിട്ടിയെന്നുതന്നെയല്ല, സർഗ്ഗഭാവം നിയമസഭയിൽ മുന്നിൽ രണ്ടു ഭൂരിപക്ഷം കോൺഗ്രസ്സ് നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യ ജനാധിപത്യമുന്നണിക്ക് ലഭിച്ചു എന്നത് കേരളത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിൽ സുപ്രധാനമായൊരു വഴിത്തിരിവാകാൻ പോവുകയാണ്. മുസ്ലീം ലീഗ്, മണിഗ്രൂപ്പ് (കേരള കോൺഗ്രസ്സ്), ബാലകൃഷ്ണപിള്ള ഗ്രൂപ്പ് (കേരള കോൺഗ്രസ്സ്), എൻ.ഡി.പി., സി.എം.പി എന്നീ കക്ഷികൾ അംഗങ്ങളായ ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി ഏകദേശം കോൺഗ്രസ്സുമായി ആശയപര്യായമുള്ള ഗ്രൂപ്പുകളാണ്. സി.എം.പി. ഒഴികെ ഇംഗ്ലീഷ് സ്പീക്കർമാർ (ലീഗൊഴികെ) തന്നെ പല

കാലങ്ങളിലായി കോൺഗ്രസ്സിൽ നിന്നും പൊട്ടിത്തെറിച്ചുപോയിട്ടുള്ളതുമാണ്; വ്യക്തിപരമോ നിഷ്പിപ്തമോ ആയ കാരണങ്ങളാൽ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ പാർട്ടികൾ സാസ്ഥാന രാഷ്ട്രീയത്തിൽ സമ്മർദ്ദം ഗ്രൂപ്പുകളായാണ് ഉപജീവിച്ചുവരുന്നത്. എന്നാൽ ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ വ്യക്തമായ വിഭിന്നതയ്ക്ക് സമ്മർദ്ദം രാഷ്ട്രീയതന്ത്രത്തിന് വിരാമമിടാൻ പോവുകയാണ്. ഭൂരിപക്ഷത്തിന് ഒന്നോ രണ്ടോ സീറ്റുകൾ കുറയുമ്പോഴാണപ്പോ ഈ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് വില കൂട്ടുന്നത് അമിതമായ രാഷ്ട്രീയ വിലപേശലിനും അനുവഴി അമിതമായ അധികാര അപഹരണത്തിനും അത് കാരണമാകുന്നു. ഇനി അത് ആവർത്തിക്കാനുള്ള സാധ്യത വിരളമാണ്. ഒരു ഗ്രൂപ്പുവിട്ടുപോയാൽപ്പോലും, ആ ഗ്രൂപ്പിനായിരിക്കും പരിക്കേൽക്കുക എന്ന സാധ്യതയാണ് സംജാതമായിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ ഐക്യജനാധിപത്യ യൂണിയനിൽ കോൺഗ്രസ്സിന് വലുപ്പത്ത് സാധാരണ ലഭിച്ചത് ഭരണത്തിന്റെ അടിത്തറയ്ക്ക് ഭദ്രത നൽകുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷ.

മേയ് ഇരുപത്തിമൂന്നാം തീയതിയിൽ നിന്നും ജൂൺ പന്ത്രണ്ടാം തീയതിയിലേക്ക് വോട്ടെടുപ്പ് മാറ്റിവയ്ക്കാൻ കാരണം രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ അതിക്രൂരമായ വധമായിരുന്നുല്ലോ. അതിന് മുമ്പുണ്ടായ സ്മിതിഗതികളെ ഈ സംഭവം പാടേമാറ്റിമറിച്ചു. ഇന്ത്യയിലെ പല സ്റ്റേറ്റുകളിലും രണ്ടും മൂന്നും ഫെട്ടങ്ങളായി നടന്ന വോട്ടെടുപ്പിൽ ഈ വസ്തുത സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ കേരളത്തിൽ ആ സ്വാധീനം വളരെ ഗണ്യമായിരുന്നെന്ന് ഫലപ്രഖ്യാപനം കാണിക്കുന്നത്. അതിനുപുറമെ ജാതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ശക്തിസമാഹരണത്തിന് മണ്ഡലവും വഴിതന്നു. എല്ലാത്തിനും മുപരിയായി ബി.ജെ.പിയുടെ പങ്ക് ഐക്യ ജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ വിജയവ്യത്തത്തെ കൂടുതൽ വിപുലമാക്കുകയുണ്ടായി.

തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലെല്ലാം മത്സരിക്കുകയും, ഒരു നിശ്ചിത വോട്ടുനേടുകയും ചെയ്തു വരുന്ന ബി.ജെ.പിയുടെ രാഷ്ട്രീയ സാധിനം കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരിമിതമാണ്. എങ്കിലും വലതുപക്ഷശക്തികളെ സഹായിക്കാനും ഇടതുപക്ഷ ശക്തികളെ പ്രോഹിക്കാനും അവർക്ക് കഴിയാറുണ്ട്. 1989-ലെ ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇക്കാര്യം അവർ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ജനതാദളിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ദേശീയമുന്നണിയുടെ സഖ്യകക്ഷിയായി അത്തവണ ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മത്സരിച്ച ബി.ജെ.പി കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇടതുപക്ഷപ്പാർട്ടികളെ തളർത്താനുള്ള അടവായിരുന്നു അവലംബിച്ചത്. ലോക്സഭയിൽ ഇടതുപക്ഷപ്പാർട്ടികളുടെ സാന്നിധ്യം സീറ്റുകളുടെ അടിസ്ഥാനമായി കൂറയ്ക്കുക എന്ന തന്ത്രത്തിന്റെ ഭാഗമായി ലോക്സഭയിലേക്കു മത്സരിച്ച കോൺഗ്രസ്സ്സ്ഥാനാർത്ഥികളെ സഹായിക്കത്തക്കവിധം അവർ കരുക്കൾ നീക്കിയിരുന്നു. ഇത്തവണ

എം.എം. ഹസ്സൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 8499

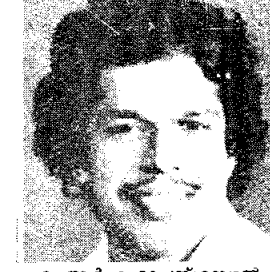
ശരത് ചന്ദ്ര പ്രസാദ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 437

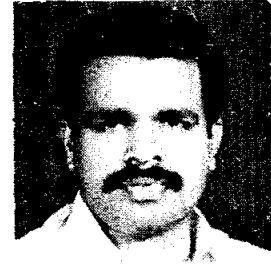
അൽഫോൺസ് ജോൺ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1372

ബി. വിജയകുമാർ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7928

എം.ആർ. രാജ്കുമാർ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7635

പുനലൂർ മധു
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1312

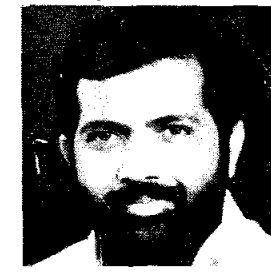
ജി. കാർത്തികേയൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3480

എം.വി. രാഘവൻ
സി.എം.പി.
ഭൂരിപക്ഷം—635

പി.കെ.കെ. ബാവ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 622

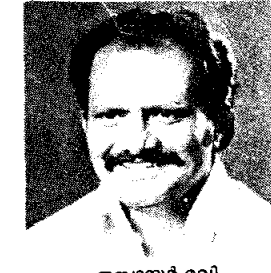
പാലോട് രവി
കോൺഗ്രസ് നെറ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 965

ആർ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള
 കേരള കോൺ. (ബി)
 ഭൂരിപക്ഷം 5415

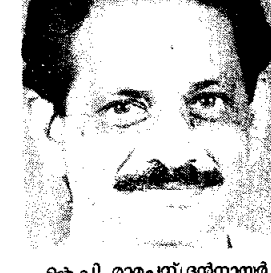
സി.വി. പത്മരാജൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ആരിപക്ടം 4511

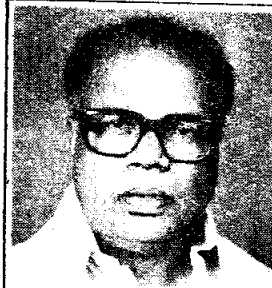
തമ്പാനൂർ രവി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ജൂരിപക്ഷം 1979

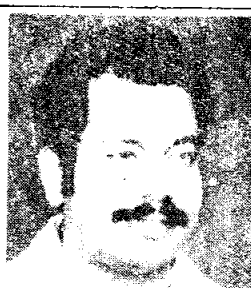
കടന്നു ശിവദാസൻ
കോൺഗ്രസ് കീഴെ
ഭൂരിപക്ഷം

കെ.പി. രാമചന്ദ്രൻനായർ
എൻ.ഡി.പി
ഭൂരിപക്ഷം 750

കെ.കെ. ശ്രീനിവാസൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 515

എം.സി. ചെറിയാൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 2190

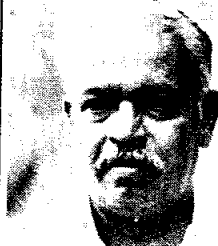
ഉമ്മൻചാണ്ടി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 13811

ജോർജ്ജ് ജെ. മാത്യു
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1158

കെ.കെ. തോമസ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 5034

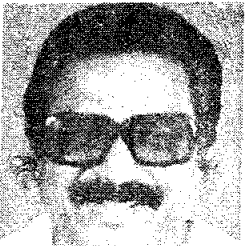
തമ്പടി പ്രഭാകരൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 33

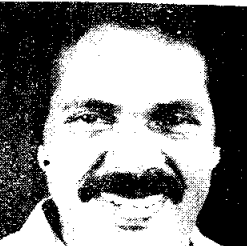
കെ.കെ. നായർ
യു.ഡി.എഫ് സഖ്യത്തൻ
ഭൂരിപക്ഷം 17468

കെ.എം. മാണി
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 17289

കെ.കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1038

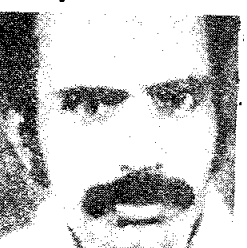
പി.ടി. തോമസ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1092

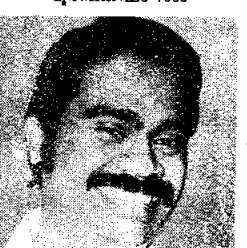
ശങ്കരാജോർജ്ജ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3447

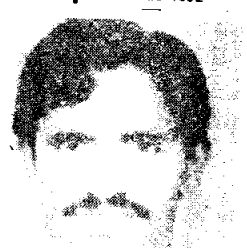
ആർ. രാമചന്ദ്രനായർ
എൻ.ഡി.പി
ഭൂരിപക്ഷം 5406

സി.എഫ്. തോമസ്
കേരള കോൺഗ്രസ് മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 1177

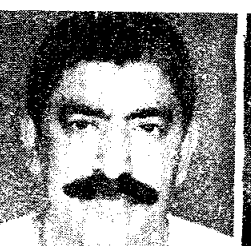
ജോയി എ.ബഹാ
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 10418

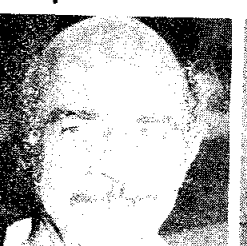
ഇ.എം. അഗസ്തി
കോൺഗ്രസ്-ഐ
ഭൂരിപക്ഷം—3374

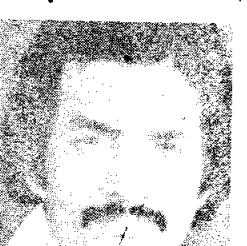
എം. മുരളി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 5970

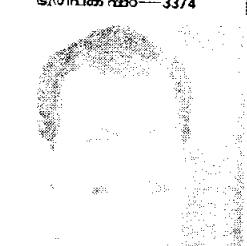
മാമ്മൻ മത്തായി
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 1893

കെ. നാരായണക്കുറുപ്പ്
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 2550

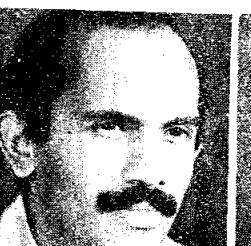
മാത്യു സന്ദീപൻ
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 3678

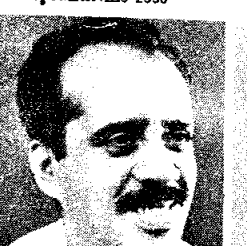
പി.ജെ. ജോയി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7598

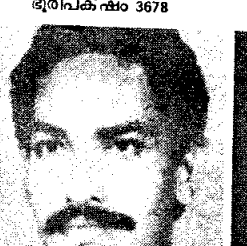
തിരുവണ്ണമൂർ രാമായകൃഷ്ണൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 5767

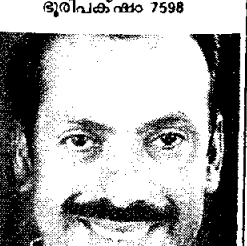
ജോസഫ് എം. പുതുശ്ശേരി
കേരള കോൺ. പിള്ള
ഭൂരിപക്ഷം 5236

പി.എം. മാത്യു
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 13732

എ.കെ. മണി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 5000

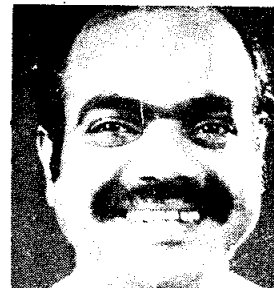
വി.ജെ പൗലോസ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7372

നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും അതായിരുന്നു അവർ സ്വീകരിച്ചത്. തിരുവനന്തപുരം ഈസ്റ്റ് നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ ഫലം ഇതിന് വാചാലമായി സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. മുൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ബി.ജെ.പി സ്പ്രെന്റർമാർ കുമ്മനം രാജശേഖരൻ 23835 വോട്ടുകിട്ടിയപ്പോൾ ഇപ്രാവശ്യം രാമൻപിള്ളയ്ക്ക് കിട്ടിയത് 12289 വോട്ടായിരുന്നു. ഏറിയും കുറഞ്ഞും മറ്റു മണ്ഡലങ്ങളിലും അവർ ഇത് നടപ്പാക്കിയിരുന്നു. ഒരു ശതമാനം വോട്ടിലൂടെ ഒരു മണ്ഡലം നേടാനാവാത്ത സാഹചര്യം കോൺഗ്രസിന് നേരിടാമെന്ന രാഷ്ട്രീയവിചാരമാണ് കേരളത്തിൽ ബി.ജെ.പിയുടെ നയത്തിന് രൂപം നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

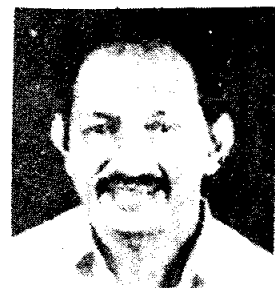
ജാതീയമായ തരംതിരിവ് ഏറെ പ്രകടമായിരിക്കുന്നത് മദ്യവിതരണമാണ്. പത്തനംതിട്ട, ഇടുക്കി, കോട്ടയം, എറണാകുളം എന്നീ ജില്ലകളിൽ നിശ്ചിതമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന മണ്ഡൽ വിതരണവികാരം ക്രൈസ്തവനായർ സമുദായങ്ങളെ വീണ്ടും കൂട്ടിച്ചേർത്ത സഹായിച്ചപ്പോൾ അതിനെ അതിശക്തമായൊരു പ്രവാഹമാക്കിത്തീർത്തത് സഹതാപതരംഗമായിരുന്നു. കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മണ്ഡലത്തിന്റെ പ്രസക്തി രാഷ്ട്രീയചർച്ചകളിൽ മാത്രമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതാണെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം വിസ്മരിക്കപ്പെട്ടു.

അഭ്യസ്തവിദ്യരായ തൊഴിലാളികൾ ഏറെയുള്ള സമുദായങ്ങളെ നിലയ്ക്ക് അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും കേന്ദ്ര സർവ്വീസിലേക്കുമുള്ള കവാടം മണ്ഡൽ. അടയ്ക്കുമെന്ന ഭീതി ഈ സമുദായങ്ങളെ വേട്ടയാടിയിരുന്നു. മണ്ഡലത്തിന്റെ പേരിൽ ചുറ്റി അടിച്ച വിവാദക്കൊടുങ്കാറ്റ് ഈ ഭീതിയെ കൂടുതൽ ഉൽക്കണ്ഠാകുലമാക്കുകയും ചെയ്തു. കോൺഗ്രസിന്റെ പരമ്പരാഗതമായ ഈ വോട്ടു ബാങ്കുകളിലേക്ക് മുൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വിജയിച്ചിട്ടുള്ളതായ ഇടതു മുന്നണിക്ക് സാധിച്ചിരുന്നു. ആ വിജയം അവർ ഇത്തവണ അടച്ചു. മദ്യവിതരണമാക്കുന്ന നാല് ജില്ലകളിൽ ഇടതു മുന്നണി മാത്രമായ പ്രഹരം ഏറ്റുവാങ്ങേണ്ടി വന്നതായിരുന്നു ഇതിന്റെ അനന്തര ഫലം. എന്നാൽ തീരദേശ ജില്ലകളായ തിരുവനന്തപുരത്തും കൊല്ലത്തും ആലപ്പുഴയിലും വോട്ടർമാരെ പ്രകടമായി ബാധിച്ചത് സഹതാപതരംഗവും ബി.ജെ.പിയുടെ നിഷേധാത്മകമായ നിലപാടായിരുന്നു.

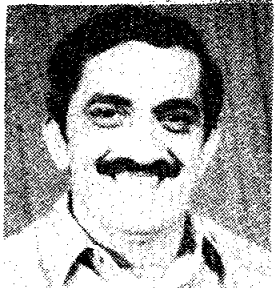
ഈ ജില്ലകളിൽനിന്നും ഭിന്നമായ വോട്ടിംഗ് പാറ്റേണാണ് വടക്കൻ ജില്ലകൾ കാഴ്ചവച്ചിരിക്കുന്നത്. അവിടെ മുമ്പ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ ഏടകങ്ങൾക്ക് പുറമെ ലീഗിന്റെ പ്രതികാരവും വോട്ടർമാരെ ഇടതു മുന്നണിക്കെതിരെ തിരിയാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. മലപ്പുറം ജില്ലയിലുള്ള

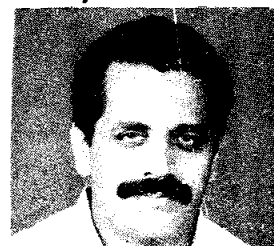
ജോർജ്ജ് ഈഡൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 10822

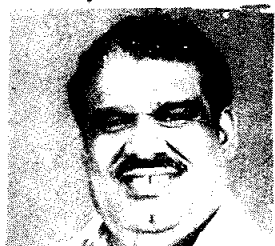
കെ. മുഹമ്മദാലി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 8592

ടി.വി. ചന്ദ്രമോഹൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 2755

ജോണി നെല്ലൂർ
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 779

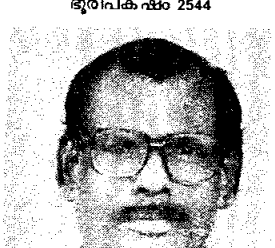
ടി.എച്ച്. മുസ്തഫ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 2544

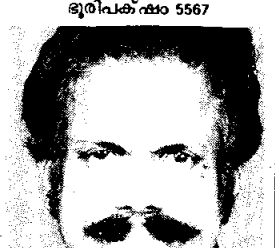
വി.എം. സുധീരൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 5567

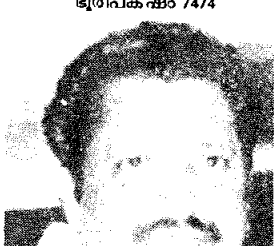
ഡൊമിനിക പ്രസന്നേഷൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7474

കെ. കുഞ്ഞു
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3547

പി.പി. ജോർജ്ജ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 5241

ടി.എം. ജേക്കബ്
കേരള കോൺ. മാണി
ഭൂരിപക്ഷം 2947

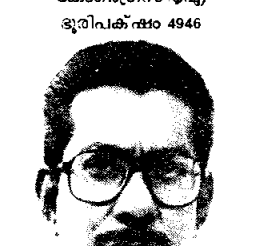
കെ. ബാബു
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 4946

തേമ്പിൻ രാമകൃഷ്ണൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7291

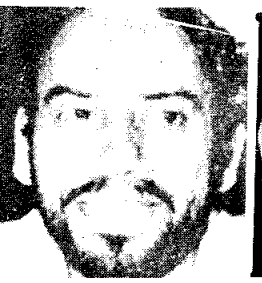
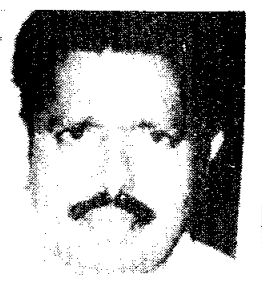
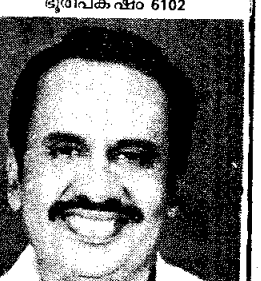
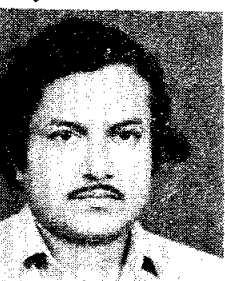
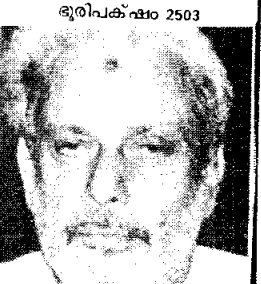
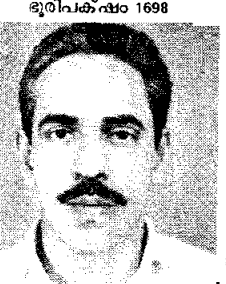
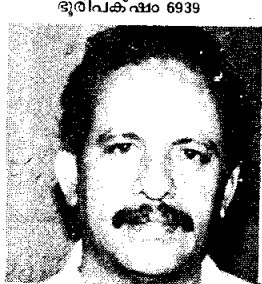
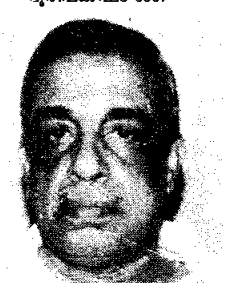
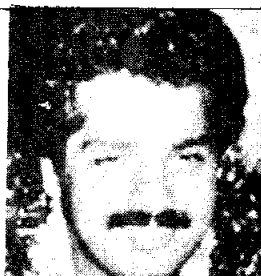
പി.പി. തങ്കപ്പൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3311

എം.ജെ. സക്കറിയോസേട്ട
മുസ്ലിംലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം—8940

കെ.പി. വിശ്വനാഥൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1611

സാധീനം കൂടുതലായി ഉറപ്പിക്കാൻ സാധിച്ച ലിഗിന് മറ്റു ഇല്ലാത്ത വിധിയെഴുത്തിന്റെ തുലാസിന്റെ വഴി നാട്ട് പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകാൻ കഴിഞ്ഞു. കോൺഗ്രസ് സഖ്യത്തോട് വിടപറയുകയും ഇടതുമുന്നണിയുമായി കൂട്ടചേരാൻ തയ്യാറാവുകയും ചെയ്ത ലിഗിനുണ്ടായ കയ്പേറിയ അനുഭവം വോട്ടെടുപ്പിൽ പ്രതിഫലിക്കുക സാധാവികം മാത്രമാണല്ലോ. അതേസമയം കേരള കോൺഗ്രസ്സിലെ പി.ജെ. ജോസഫ് ഗ്രൂപ്പ്. ഇടതുമുന്നണിയിൽ കൂട്ടമേൽന്നത് ഗുണപരമായ മാറ്റമുണ്ടാക്കാനും ഉതകിയിട്ടുമില്ല.

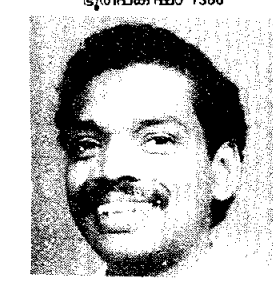
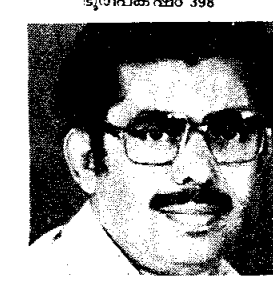
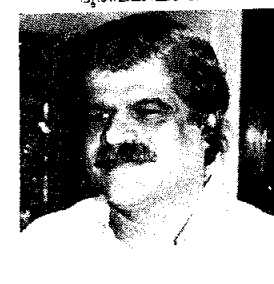
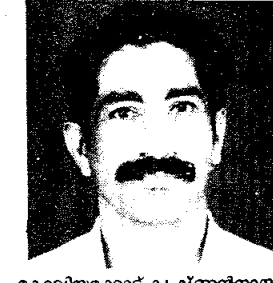
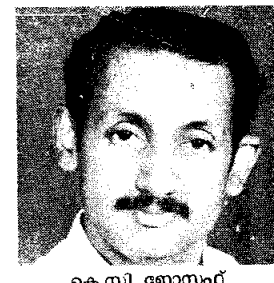
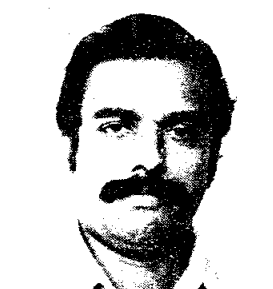
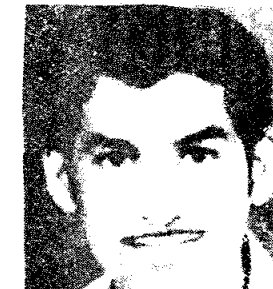
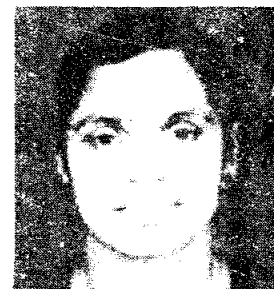
നായനാർ ഭരണത്തോടുള്ള വിപ്രതിപത്തിയാണ് വോട്ടർമാരെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന ന്യായീകരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയ വോട്ടർമാർ കരണങ്ങൾ മാത്രമാണ്. അതേസമയം ഒരു ഗവൺമെന്റ് എന്ന നിലയിൽ ഇനത്തിൽ ഇടപെടേണ്ടതായ സ്വാധീനം വോട്ടർമാർക്കുമാറ്റം ഇടതുവശത്തേക്ക് സ്വാധീനിച്ചിട്ടില്ല. ഇതിന് പ്രധാന കാരണം ഇല്ലാത്ത കൗൺസിലിൽ കൈവരിച്ച വിജയമായിരുന്നു. ആ വിജയം ആവർത്തിക്കുമെന്ന തെറ്റായ കണക്കുകൂട്ടൽ ഇടതുവശത്തേക്കുമാറ്റം തിരുത്തപ്പെട്ട് തന്നെത്തിയ ലക്ഷ്യം ദൃശ്യമായിരുന്നു.

അഞ്ചുകൊല്ലത്തെ കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കാൻ കാത്തിരിക്കാതെ, ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനോടൊപ്പം നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനും കൂടി തയ്യാറാകാൻ ഇടതുമുന്നണിയെ പ്രേരിപ്പിച്ച പ്രധാന ഘടകം നാലുകൊല്ലത്തെ അവരുടെ ട്രാക്കു റിക്കോർഡു തന്നെ. ഉന്നത നേതൃത്വ ശ്രേണി അഴിമതി മുക്തമായിരുന്നു എന്നുതന്നെയല്ല, ഭരണകൂടത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു ഓപ്പൺസെസ്സ് സ്ഥാപിക്കാനും നായനാർ ഗവൺമെന്റിന് സാധിച്ചിരുന്നു. പരിമിതി കൾക്കിടയിൽ തൊഴിൽ-വ്യവസായ രംഗത്ത് ശ്രദ്ദേയമായ ചില തുടക്കങ്ങൾ കുറിക്കാനും കഴിഞ്ഞതിനുപുറമേ സാമ്പത്തികമായ അച്ചടക്കം കൈവരിക്കാനും സാധിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ ബ്രാ നേട്ടങ്ങൾ വോട്ടർമാരെ പറഞ്ഞു ബോധ്യപ്പെടുത്താനോ ഇതിനെതിരെയുള്ള പ്രചാരണത്തെ നേരിടാനോ ഇടതുമുന്നണിക്ക് സാധിച്ചില്ല. സംഘടനാപരമായ ദൗർബ്ബല്യമായിരുന്നു ഇതിനൊരു കാരണം.

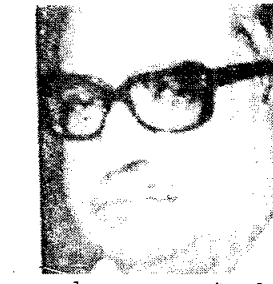
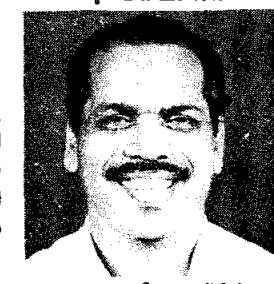
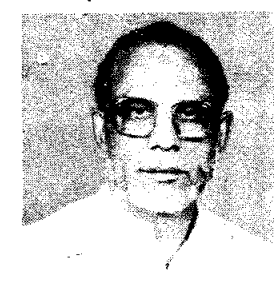
മേയ് ഇരുപത്തിമൂന്നാം തീയതിയിലെ വോട്ടെടുപ്പ് ലാക്കാക്കി പിരിമുറുക്കിയ പ്രചരണം രാജീവ്ഗാന്ധിയുടെ വധഫലമായി നിലച്ചപ്പോൾ തുടർന്നുള്ള ദിവസങ്ങൾ നിന്ദാപരമായിത്തീർന്നിരുന്നു. പിന്നീടുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് കൂട്ടായി സഹതാപ തരംഗത്തേക്കിടിയപ്പോൾ, ഇടതുമുന്നണിക്ക് വീണ്ടുമൊരു പ്രചരണ തന്ത്രം ആവിഷ്ക്കരിക്കാനോ തുടർന്നുവന്ന പ്രചരണ പരിപാടികൾ തളരാതെ കൊണ്ടു പോകാനോ സാധിച്ചിരുന്നില്ല. ഇതിനിടയിലായിരുന്നു ഇടതുമുന്നണിപ്രതിനിധിയായ ശക്തികളുടെ സമാഹരണം പ്രബലമായിത്തീർന്നത്. അതിനെ കൂടുതൽ സഫലമാക്കാൻ ബി.ജെ.പി.യും തയ്യാറായി.

കേരള നിയമസഭയിൽ പ്രാതിനിധ്യം

(ശേഷം 44-ാം പേജിൽ)

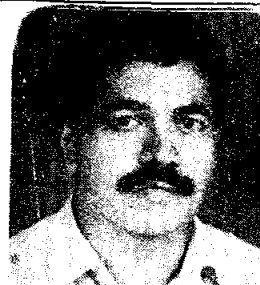

ഇടതു
മുന്നണി
വിജയികൾ

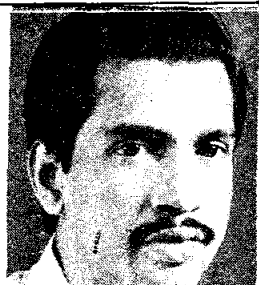

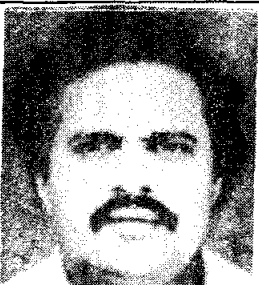
പി.എസ്. പ്രതിപാദൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—6250

പ്രകാശ് ബാബു
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—6028

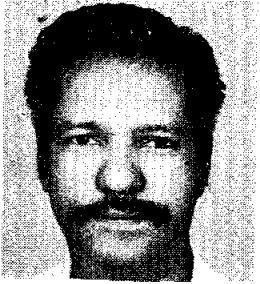
ഡോ.കെ.സി. ജോസഫ്
കേരള കോൺഗ്രസ്സ്
ഭൂരിപക്ഷം—8996

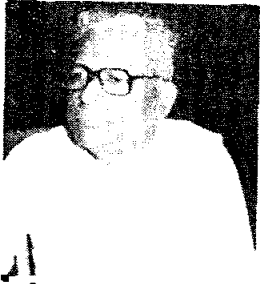
പി. രാജു
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—2382

ഇമ്പിരി ബാവ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 4141

ടി. നാണുമാസ്റ്റർ
ആർ.എസ്.പി.
ഭൂരിപക്ഷം—2602

വി.എസ്. അച്യുതാനന്ദൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 9977

വി. കേശവൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—1558

വി.വി. രാഘവൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—4458

ഇ. ശങ്കരൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—

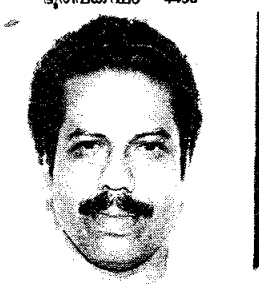
ബേബിജോണ
ആർ.എസ്.പി.
ഭൂരിപക്ഷം—4324

കെ.ആർ. ഗൗരിദാമ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 3617

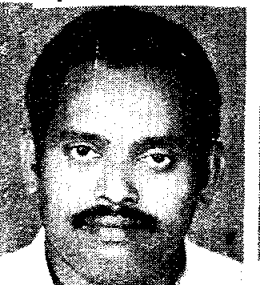
എ. പത്മകുമാർ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—916

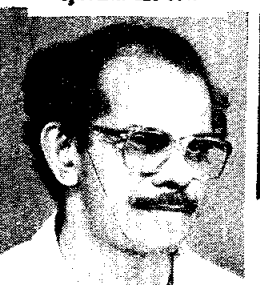
കൃഷ്ണൻ കണ്ണയാ പറമ്പൽ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—978

കെ.ഇ. ഇസ്മയിൽ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—3670

ബി. രാഘവൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—7184

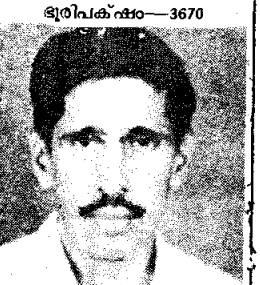
സി.കെ. ചന്ദ്രപ്പൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—991

ടി.കെ. രാമകൃഷ്ണൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—2682

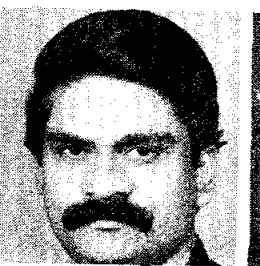
മീനാക്ഷി തമ്പാൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—11189

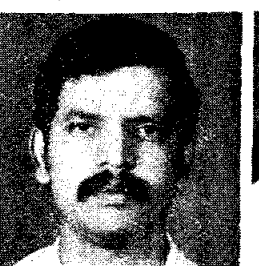
വി.സി. കബീർ
കോൺ. എസ്
ഭൂരിപക്ഷം—3889

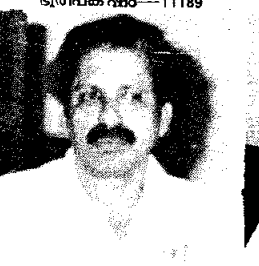
ജ. രാജേന്ദ്രൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—5039

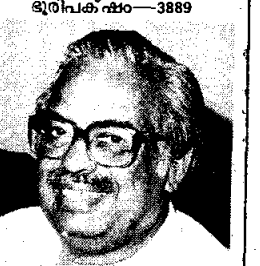
സി.കെ. സദാശിവൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 1533

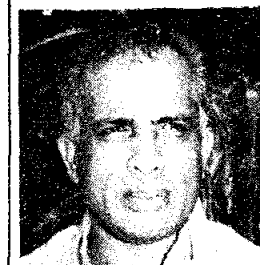
എസ്. ശരമ്മ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—910

ലോനപ്പൻ നമ്പാടൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—9424

ടി. ശിവദാസമനോൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—17991

കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
ജനതാദൾ
ഭൂരിപക്ഷം 3111

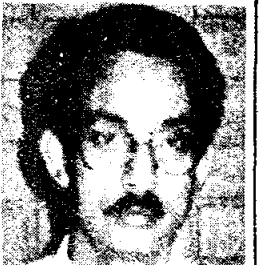
സി.പി. ബാലൻ ചെമ്പു
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—1158

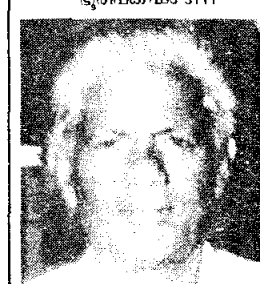
സി.പി. നാരായണൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 18165

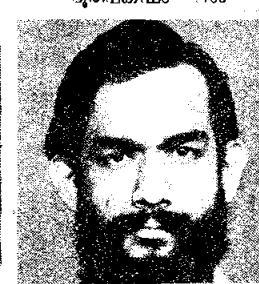
ഒ. ഭരതൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 219

കെ.പി.രാജു
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 7386

ടി. ചാത്തു
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—1225

സത്യൻ മൊകേറി
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം 8403

പാച്ചേനി കുഞ്ഞിരാമൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 10700

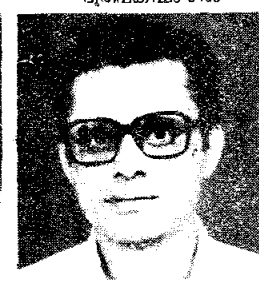
ഇ.പി. ഇയരാജൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—7709

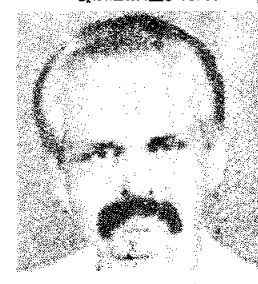
പിണറായി വിജയൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—13060

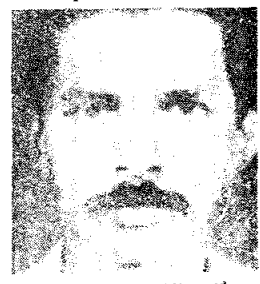
എം.കെ. രാധ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 4416

ടി.കെ. ഹംസ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—6270

പി. രാഘവൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 966

എം. നാരായണൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം 6678

ഇ.കെ. നായനാർ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 14328

എം. നാരായണൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 7718

കെ. ചന്ദ്രശേഖരൻ
ജനതാദൾ
ഭൂരിപക്ഷം 12392

എ. കണാൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—9324

എ.പി. ഷൺമുഖദാസ്
കോൺ.ഗസ് എസ്
ഭൂരിപക്ഷം 9712

“എണ്ണപ്പാടം ചെറിയൊരു രാജ്യമാകുന്നു. ഇവിടെ എണ്ണയില്ല; പാടവും ഇല്ല. ഉള്ളത് നൂറോളം ചെറുപ്പക്കളാണ്.....” വെളിച്ചത്തിന്റെ നിറവും കരുത്തുമറിയാത്ത എണ്ണപ്പാടത്തെപ്പറ്റി എൻ.പി. മുഹമ്മദ് എഴുതിയിട്ടുപത്രങ്ങൾ വർഷമാവാനായി. നിഷ്കളങ്കമായ ജീവിതത്തിന്റെ, നിഷ്കളങ്കമായ കലാപങ്ങളുടെ സ്വപ്നങ്ങളുടെ ചിത്രമായിരുന്നു എണ്ണപ്പാടം.”

വായനയുടെ അനുഭവം മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടാണ് എണ്ണപ്പാടമെന്ന “മഹാസാമാജ്യം” കാണാനുള്ള മോഹവുമായി ഞങ്ങൾ എൻ.പിയുടെ അടുത്തെത്തുന്നത്. “അവിടെയൊക്കെ മാറിയിരിക്കുന്നു.” എൻ.പി. പറഞ്ഞു: “ഒരു പക്ഷേ നിങ്ങളിനി അവിടെവന്ന മാറ്റമാവും പഠിക്കേണ്ടിവരിക. അല്ലെങ്കിൽ വായിച്ചറിഞ്ഞ എണ്ണപ്പാടം മനസ്സിൽ വച്ച് പോകുമ്പോൾ നിരാശരാവേണ്ടിവരും.”

കഥാകാരന്റെ മനസ്സ് എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പുരാവൃത്തങ്ങളിലൂടെ യാത്രചെയ്യുകയാണ്. വളരെ താഴ്ന്ന പ്രദേശമാണ് എണ്ണപ്പാടം;

എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പുരാവൃത്തം

കല്ലായിപ്പഴയുടെ വടക്കൻതീരം വളരെ താഴ്ന്ന പ്രദേശമായതിനാൽ തന്നെ വെള്ളം കെട്ടി നിൽക്കുകയും ജൈവവസ്തുക്കൾ ചീഞ്ഞ് എണ്ണയുടെ പാടപോലെ അവിടെയൊക്കെ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുകയും ചെയ്യും. എണ്ണപ്പാടം എന്ന നാമധേയം ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാവാം ഈ സ്ഥലത്തിന് ലഭിച്ചത് എന്നാണ് എൻ.പിയുടെ വിശ്വാസം. എണ്ണപ്പാടത്തെ അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കുക പാകിസ്ഥാൻ പോലൊരു പ്രദേശം, എന്നാണ്. തന്റെ പ്രശസ്തമായ ആ നോവലിന്റെ ശില്പ നിർമ്മിതിക്കുള്ള കളിമണ്ണ് അദ്ദേഹം കൃഷി ചെയ്യുകയുണ്ട് ഈ കോഴിക്കോടൻ പ്രദേശത്തുനിന്നാണ്. ഓർമ്മകൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ച മണ്ണിൽ നിന്ന്, പൊറ്റക്കാടിന്റെ അതിരാണിപ്പാടത്തിനടുത്ത പ്രദേശത്തുനിന്ന്

വെളിച്ചത്തിന്റെ നിറവും കരുത്തുമറിയാത്ത എണ്ണപ്പാടത്തെപ്പറ്റി എൻ.പി. മുഹമ്മദ് എഴുതിയിട്ടുപത്രങ്ങൾ വർഷമാവാനായി. നിഷ്കളങ്കമായ ജീവിതത്തിന്റെ, നിഷ്കളങ്കമായ കലാപങ്ങളുടെ, സ്വപ്നങ്ങളുടെ ചിത്രമായിരുന്നു എണ്ണപ്പാടം. “എന്താണ് ഇന്ത്യ എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം തേടുകയായിരുന്നു, ഞാൻ. ഒരു സറ്റയർ” — എൻ.പി. പറയുന്നു.

യ്ക്ക് ഒരു സ്ഥിരതയുമില്ലായിരുന്നു. അവർ വന്നും പോയുമിരിക്കും. ഏതെങ്കിലും ചാളയുടെ കോലായയിൽ അവർ തമ്പടിക്കും; ഏതെങ്കിലുംമൊരു എണ്ണപ്പാടസുന്ദരിയെ ഭാര്യയാക്കും. എല്ലാത്തിനും പുരുമനഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ അവർ പുതിയ ലോകങ്ങൾ തേടിയാത്രയാവും. ഒരുതരം ബ്ലബ്ലിയേർഡ്-സംസ്കാരം! ആ വിരുന്നുകാരെ എൻ.പി. അങ്ങനെയാണ് വിശേഷിപ്പിക്കുക. കമ്യൂട്ടർ തന്നെ നല്ല ഉദാഹരണമാണ്.

പഴയ തറവാടുകളിൽ നിന്നും കാരായ്മാവകാശം വാങ്ങി വെച്ചുകെട്ടിയ ചാളയിൽ പുതിയ വിരുന്നുകാരുടെ വരവിനായി അവർ കാത്തിരിക്കും. കാത്തിരിപ്പിന്റെ ഇടവേളകളിൽ അൾജിലത്തിൽ പൊതിഞ്ഞ പദാവലികൾ അവരുടെ നാവുകളിൽ നിന്ന് ഊർന്നുവീഴും.

താമസിക്കുന്ന ഭൂവിതാനങ്ങൾ സ്വന്തമല്ലായിരുന്നതുകൊണ്ടാവാം വാടകയ്ക്ക് താമസിക്കാൻ വരുന്നവരെ കണ്ടാൽ എണ്ണപ്പാടത്തുകാർക്ക് എളുപ്പം തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. വാടകക്കാർ അവരുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്; കല്ലായിപ്പഴപോലെ തന്നെ.

“എണ്ണപ്പാടം മഹദ്ഭയപ്പെടുത്തുന്ന രാജ്യമാകുന്നു. എങ്കിലും തികച്ചൊഴുപ്പ് രാജ്യം വെള്ളിയാഴുപ്പ് രാജ്യം ജിന്നുകളും ഇഹ്ലിത്തുകളും എണ്ണപ്പാടം സന്ദർശിക്കാറുണ്ട്...” കഥാകർ ജിന്നിന്റെ ദുഷ്ചെയ്തികളെ തല്ലിയാട്ടിയ ഇസ്ലാം ജിന്നിന്റെ വരവിൽ ദിവ്യശാമാതമല്ല അല്പം കച്ചവട സാധ്യതയുമുണ്ട് എന്നു പഠിച്ച എണ്ണപ്പാടം എൻ.പിയുടെ മനസ്സിൽ പരന്നുപരന്നു കിടക്കുകയാണ്. താൻ സാക്ഷ്യംവഹിച്ച, അനുഭവിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് മോഡലുകളെ കണ്ടെത്തിയപ്പോൾ എൻ.പി. വരച്ചിടാനാഗ്രഹിച്ചതും വരച്ചിട്ടതും കേവലം ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ ‘ജീവചരിത്ര’മായിരുന്നില്ല. വളരെ ആക്ഷേപഹാസ്യപരമായി നോവലിസ്റ്റ് വരച്ചിട്ടുപല ചിത്രങ്ങളും ഈ നോവലിന്റെ മറ്റൊരു തലത്തെപ്പറ്റി വായനക്കാരിൽ സംശയമുളവാക്കും. ആ സംശയം അസ്ഥാനത്തല്ലെന്ന് എൻ.പി. പറയുന്നു. ആ കാണാപ്പുറത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ഇങ്ങനെയാണ്:

“എന്താണ് ഇന്ത്യ എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം തേടുകയായിരുന്നു ഞാൻ. ഒരു സറ്റയർ”. ജനാധിപത്യം ഇവിടെ “ജനാധിപത്യം” മായി മാറുന്നു എന്നു തുറന്നുപറഞ്ഞ് എന്നും ഒരു റിബലായി നില്ക്കുന്ന എൻ.പി. പറയുന്നു: “റിഡലി ഇറ്റ് ഈസ് എ മൈക്രോസ്കോപ്പിക് സ്റ്റേറ്റ് ഓൺ സബ്-കൾച്ചർ.”

ഇവിടെ വച്ച് എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പുരാവൃത്തങ്ങളിൽ നിന്നും ഒരുനിമിഷം നമ്മുടെ വിട്ടുനില്ക്കാം. നോവലിസ്റ്റിന് പറയാനുള്ളത് ഇന്ത്യയെപ്പറ്റിക്കൂടിയാണല്ലോ.

“മുൻവിധികളാണ് എല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് എന്നതാണ് നമ്മുടെ ദുരന്തം.” ഉപരിപ്ലവമായ കാര്യങ്ങളുടെ കേവലഭൗതികതയിൽ കൂടുങ്ങിപ്പോയ ഇനയെപ്പറ്റി ഒരേഴുത്തുകാരന്റെ ദുഃഖമാണിത്. “ഒന്നിനേയും ശാസ്ത്രീയമായി ആഴത്തിലന്വേഷിക്കാൻ നമ്മൾ തയ്യാറല്ല. ഈ അവസ്ഥ തുടർന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ സ്വതന്ത്ര ശബ്ദം തകർക്കപ്പെടും.” ആധിപത്യത്തെ എക്കാലവും നിഷേധിച്ചതിന്റെ പേരിൽ അരാജകവാദി എന്നു മുദ്രകുത്തപ്പെട്ട ഒരാളുടെ സ്വരമാണിത്. ഒരു ഫ്രെഞ്ചിൽ എം. ഗോവിന്ദനെയും നമ്മൾ ഇങ്ങനെയൊക്കെത്തന്നെയാണ് മുദ്രകുത്തിയിരുന്നത്. ഇതെല്ലാം അറിയാവുന്നതിനാൽ തന്നെ അദ്ദേഹമെഴുതി. “ജനാധിപത്യം എണ്ണപ്പാടത്ത് ഒരു തമാശയാകുന്നു.”

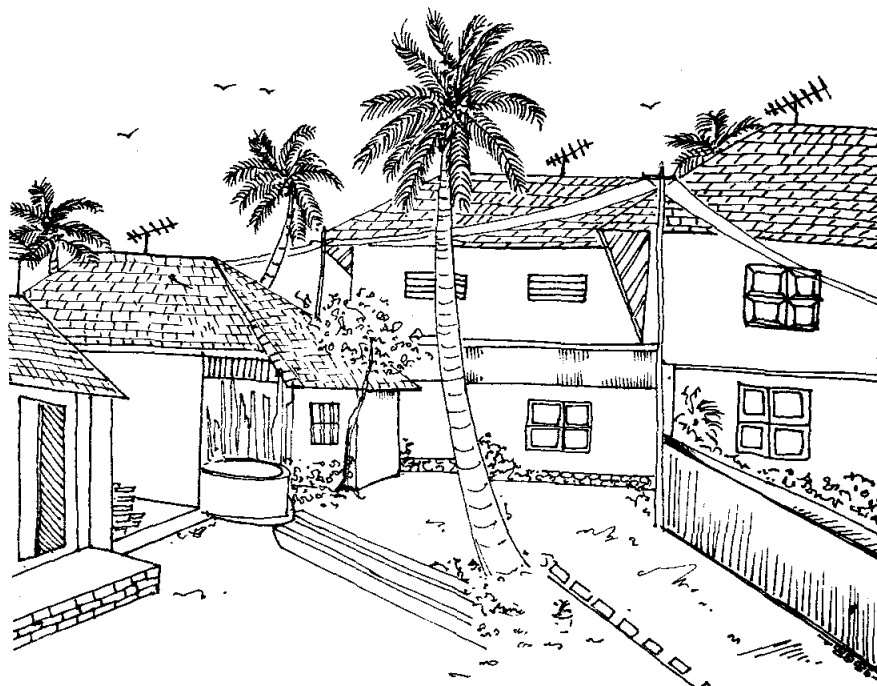
“എന്നും എണ്ണപ്പാടത്തുകാർ സർഗ്ഗത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. സർഗ്ഗം വിലപനക്കാർ എന്നും എണ്ണപ്പാടത്തുണ്ടായിരുന്നു. പലരും സർഗ്ഗങ്ങളും അവർ കച്ചവടം ചെയ്തു. അതെല്ലാം ഊഹക്കച്ചവടമായിരുന്നു. അവരാരും സർഗ്ഗം കണ്ടിരുന്നില്ല. സർഗ്ഗം കാണാനുള്ളതല്ല.”

എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ മനസ്സറിഞ്ഞ ഒരാളുടെ വാക്കുകളാണിത്. സർഗ്ഗത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവന്റെ നിഷ്കളങ്കതയും സർഗ്ഗം വിലക്കുന്നവരുടെ കാപട്യവും ഒരേ നാണയത്തിന്റെ രണ്ടുപുറങ്ങൾമാത്രമാണ്. എണ്ണപ്പാടത്തുമാത്രമല്ല, ലോകം മുഴുക്കെ ഇതാണ് സ്ഥിതി.

“എണ്ണപ്പാടം” നമ്മൾ കേട്ടിട്ടേ ഉള്ളൂ. കണ്ടിട്ടില്ല. ആ മഹാസാമാജ്യത്ത് രാമസിക്കുന്ന സഹോദരിയെ വിളിച്ച് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടേപ്പോഴു ചെല്ലുന്നവിവരം പറഞ്ഞു. ആ വീട്ടുകാരായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്ക് വഴികാട്ടികൾ. കഥവന്ന വഴികളുടെ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിലൂടെ

എൻ.പി.യുടെ സഹോദരൻ വലിയ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയി.

“മഴ പെയ്താൽ നനഞ്ഞ കോഴിയെപ്പോലെ യാകും എണ്ണപ്പാടം. നിലത്തുകാലുതൊട്ടുകൂടാ, ചളിവെള്ളം തുളളും. കാലുചൊരിയുകയും ചെയ്യും.....” വായനയുടെ ഓർമ്മകൾ മനസ്സിലേക്ക് വന്നു. ഇന്ന് ആ പഴയ മുഖമെല്ലാം മാറിയിരിക്കുന്നു. മിക്കവാറും നടപ്പാതകളെല്ലാം സിമൻറിട്ടിരിക്കുന്നു. ഇരുളിൽ വഴികാട്ടാൻ

പാതവിളക്കുകളുണ്ട്. കോൺക്രീറ്റ് കെട്ടിടങ്ങൾക്കുമുകളിൽ ആകാശം നോക്കിനിൽക്കുന്ന ആൻറിനകളുണ്ട്. എൻ.പിയുടെ പിതാവ് കൗൺസിലറായ ശേഷമാണ് ആ പ്രദേശത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ മാറിത്തുടങ്ങിയതെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു.

“രണ്ടു മൂന്നു വീട്ടുകാരൊഴിച്ച് പഴയവരെ യൊന്നും ഇവിടെ കാണാനാവില്ല.” സലീം പറഞ്ഞു.

പണ്ടൊക്കെ സന്ധ്യമയങ്ങിയാൽ ഈ വഴികളിലൂടെ നടക്കാൻ എല്ലാവർക്കും ഭയമായിരുന്നു. അവിടെയും അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ ഇരുളിന്റെ കാഠിന്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ആനത്തോട്ടിൽ നിന്ന് ആനവരുമെന്നും ആകുമിക്കുമെന്നും വിശ്വസിക്കാനാണ് തലമുറകൾ അവരെ പഠിപ്പിച്ചത്. ഇതെല്ലാം പഴയ ഓർമ്മകൾ. ഇന്ന് എല്ലാം മാറിയിരിക്കുന്നു.

“...അണ ഡിഫ്ഫിന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ വാഴ്ത്താൻ തുടങ്ങി. എല്ലാവർക്കും വേണം ഡിഫ്ഫിനെ..... ആർക്കും എതിരില്ല ഡിഫ്ഫിനെ. കാണാനും ധൈര്യം. നല്ല നാവ്; ബലാക്കത്തും.”

ഡിഫ്ഫിനെ ഓർമ്മയില്ലേ? എണ്ണപ്പാടത്തിന് സുപരിചിതൻ. ബാച്ചുലർ സിഗരറ്റിന്റെ ടിന്നും പിടിച്ച്, ഷൂസിട്ട് എണ്ണപ്പാടത്തുകൂടെ “പിയാപ്ള”യായി നടന്നവൻ. തോറ്റ് തോറ്റ് തൂന്നും പാടിപ്പോൾ തോല്പിയാണ് സത്യം മെന്ന് അയാൾ കണ്ടെത്തി. എല്ലാം ശരിയാണ്. വ്യത്യസ്തമായ ശരികൾ. “ഡിഫ്ഫിന്റെ റ്റസ്” അത് ലോപിച്ച് ലോപിച്ച് അയാളുടെ പേരിന്റെ പര്യായമായി. ഡിഫ്ഫായി, ഡിഫ്ഫ

വായി....

"നിർഭാഗ്യവാനായ ഒരു കലാകാരനായി തുറന്നു ഡിഫ്റൈറ്റ് അബു" (നോവലിൽ ആലിയെന്നാണ് ഡിഫ്റൈറ്റ് പേര്) സലീം പറഞ്ഞു. "നോഹ (നബി)യുടെ പെട്ടകം സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള വഴിയാണെന്ന് വിശ്വസിച്ചു തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് അയാൾ തന്റെ ചിഹ്നമാക്കിയത് തോണിയാണ്."

തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളുടെ നിരർത്ഥകത രചനയുടെ ഒരു മുഖ്യഭാഗമാക്കിയപ്പോൾ എൻ.പിക്ക് കിട്ടിയ ഏറ്റവും നല്ല ഒരു മോഡലായിരുന്നു ഡിഫ്റൈറ്റ്.

□

"..... കിണറ്റിൻ കരയ്ക്കുവച്ചാണ് പെണ്ണുങ്ങളുടെ ഉൾതുപൊട്ടുക. ഇതിന് എണ്ണപ്പാടത്തുള്ള പേര് പട." എൻ.പിയുടെ സഹോദരി ആയിഷയും കുറേ പട(ലഹള)യും മഴയും ചെളിയും നിറഞ്ഞ എണ്ണപ്പാടത്താണ്. പഴയ ഓർമ്മകളിൽ നിന്നും കത്തെടുക്കുന്നത്. മഴപെയ്ത് ചളിയും വെള്ളവുമായി കിടക്കുന്ന എണ്ണപ്പാടത്തുകൂടെ ഉയരമുള്ള മെതിയടിയിൽ നടന്നുപോകുന്ന സഹോദരൻ (സാക്ഷാൻ എൻ.പി. മുഹമ്മദ് തന്നെ). അവൻ ചളിവെള്ളത്തിന്റെ അതിർത്തി പിന്നിട്ട് കഴിയുമ്പോൾ ആമെതിയടിയിൽ വെള്ളത്തിലേക്കു ചുമരല ഈ പെണ്ണുക്കൾ കായിരുന്നു.

ആനത്തോട്ടിനെപ്പറ്റിയും പഴയ പേടികളെപ്പറ്റിയും ചെറുപ്പകളിലെ ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയും ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതന്നത് പാത്തുത്താത്തയാണ്. അവരും നോവലിൽ കഥാപാത്രമായി.

ഒരു കൗതുകത്തിന് വേണ്ടിയായിരുന്നു, അസ്വാഭാവികമായ ഒന്നുമില്ലാത്ത എണ്ണപ്പാടത്തുകൂടെ ഞങ്ങൾ നടന്നത്. വായിച്ചറിഞ്ഞ കഥകൾ നേരിട്ടുകാണുന്നതിന്റെ കൗതുകം. കേവലം ഒരു കൗതുകത്തിൽ എല്ലാം ഒരുക്കിനിർത്തുന്നത് ശരിയല്ലല്ലോ. നോവലിന്റെ രചനയെപ്പറ്റി എൻ.പിയോട് ഇനിയും സംസാരിക്കാനുണ്ട്.

"എണ്ണപ്പാട്"ത്തിലുപയോഗിച്ച ഭാഷ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഒരു പ്രാദേശികഭാഷയുടെ സങ്കുചിതത്വമില്ലെ ആ ഭാഷയ്ക്ക്. എന്തേ ഒരു നോവലിന്റെ ഭാഷ ഇങ്ങനെയാവാൻ?

കാരണമുണ്ട്. ഭാഷയുടെ ഈ സങ്കുചിതത്വം ഇന്ത്യാക്കാരന്റെ മുഖമുദ്രയാണ്. അത്തരമൊരവസ്ഥയെ വ്യക്തമാക്കാൻ തന്നെയാണ് നോവലിസ്റ്റ് ഭാഷാപ്രയോഗത്തിലെ സങ്കുചിതത്വം നോവലിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. പത്രഭാഷയുടെ ദൃശ്യധ്വനിയോടൊത്തുള്ള വല്ലാതെ സാധിനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന പക്ഷക്കാരനാണ് അദ്ദേഹം. വൈകാരികതയുടെ വെണ്മയെല്ലാം എന്നേ നമുക്ക് കൈമോശം വന്നു പോയിരിക്കുന്നു. വാക്കുകൾക്കിടയിലായ ഭാഷയുണ്ടാക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ഇന്ത്യൻ എഴുത്തുകാരന്റെ ദുരന്തവും അതു തന്നെ. എൻ.പി. വശീകരിച്ചു. സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാഷ പത്രഭാഷയിൽ നിന്നും വളരെ അകലെയായെന്ന സത്യം അറിയാത്തതിനാ

ലാണി ദുരന്തം വന്നുവെക്കുന്നത്. എന്തിനേറെ, നിത്യജീവിതത്തിൽപ്പോലും "പത്രഭാഷ"യുപയോഗിക്കുന്നവർ നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ തന്നെയുണ്ട്. ലൈംഗികതയുടെ ഉപയോഗമാണ് "എണ്ണപ്പാട്"ത്തിന്റെ മറ്റൊരു പ്രശ്നം. ഇതിനുള്ള ഉത്തരം എണ്ണപ്പാടത്തെ ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. പകലന്തിയോളം കല്ലായി പൂഴയിൽ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പുരുഷൻ കരയിൽ കയറുമ്പോൾ ഓല്പം ചൂട് കൊതിക്കുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്. അവന്റെ മനസ്സിലെ രതി എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിലേക്ക് പകർന്നത് ഇക്കാരണം കൊണ്ടുതന്നെ.

□

ആരോടൊന്നിലൊരതെ അച്ചൻ ആത്മഗതം

പോലെ: "ഈ പള്ളി എന്റെ ജീവിതത്തിലെ നിങ്ങളാലത്തെ പരിശോധനയാണ്. എന്റെ സ്വപ്നമാണ്...."

അവനാന്റെ ന്യായവാദങ്ങൾക്കുമുമ്പിൽ നിസ്സംഗമായി നില്ക്കുന്ന അച്ചൻ, "പള്ളിവേണോ, ഒരു സത്യ ക്രിസ്ത്യാനി കൂടുതൽ വേണോ?" എന്നവൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് പള്ളിമതി എന്ന് മറുപടി എറഞ്ഞ അച്ചൻ. ഈ പാതിരിയച്ചനെ "എണ്ണപ്പാട്"ത്തിലെ പരസ്പരവിരുദ്ധമായ കഥാപാത്രം എന്നാണ് എൻ.പി. വിശേഷിപ്പിക്കുക. ആ വ്യക്തിയുടെ രണ്ടാം വിവാഹം എണ്ണപ്പാടത്തുനിന്നായിരുന്നു. (വിവാഹം നിഷിദ്യമല്ലാത്ത വിഭാഗക്കാരാണ് അദ്ദേഹം). ഒന്നാം ഭാര്യയിൽ പാതിരിക്കുണ്ടായ മകനാണ് എണ്ണപ്പാടത്തേക്ക് കമ്മ്യൂണിസം കൊണ്ടുവന്നത്. ഇത് പറയുമ്പോൾ എന്തോ ഓർത്തിട്ടെന്നപോലെ എൻ.പി. പറയുന്നു: "കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ ഭാഷ ബുർഷായുടെ ഭാഷയാണ്."

ലളിതവും നർമ്മബോധവുമുള്ള തീരീയിൽ രചിച്ച എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകത അതിന്റെ നിസ്സംഗതയാണ്. എഴുത്തുകാരൻ ഒരിക്കലും ഇതിൽ വ്യക്തിപരമായി ഇടപെടുന്നില്ല. ഈ നിസ്സംഗത തന്നെയാണ് എണ്ണപ്പാടത്തെ ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരു ഭവമാക്കി മാറ്റുന്നത്. നോവലിന്റെ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിലേക്ക് അനുഭവങ്ങളെ ഒരുക്കുമ്പോൾ നോവലിസ്റ്റിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഓരോ വ്യക്തി പാത്രനിർമ്മാണത്തിലുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ മാത്രമായിരുന്നു. വ്യക്തികളെ കഥാപാത്രങ്ങളിലേക്ക് ആവാഹിച്ചെടുക്കവേ എൻ.പി. സ്വന്തം ഉള്ളിലേക്കൊന്നു നോക്കുമ്പോൾ രണ്ടിലും അദ്ദേഹം മൊരു കഥാപാത്രത്തെ കണ്ടെത്തി. അതാണ് ബച്ചൻ എന്ന സുമുഖനായ ചെറുപ്പക്കാരൻ.

നമുക്കറിയാത്ത ചരിത്രങ്ങൾ ഇനിയും ബാക്കിയുണ്ടാവാം. താനും തന്റെ ഭൂമിയും നോവലിലെ കഥാപാത്രമായതിന്റെ ചരിത്രം. പുതിയ തലമുറ വായിച്ചിരുന്ന ആ ചരിത്രത്തെ പലരിൽ നിന്നായി സ്വരൂപിച്ചെടുക്കുമ്പോൾ കുറേയെല്ലാം കൈമോശം വന്നുപോയേക്കാം. എന്നാലും കാലദേമില്ലാതെ ഒരു വിധം എല്ലാവരും വായിച്ചിരുന്ന എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പുരാവൃത്തം ഇതൊക്കെയാണ്.

സംസാരിച്ചിരിക്കവേ, അദ്ദേഹം അക്കാഡമി അവാർഡിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു. അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് സ്മലന്ധാസികൾ സീക്കണ നല്കിയത് കമറൂട്ടിൻ എണ്ണപ്പാടത്ത് വന്നിറങ്ങിയ സ്മലത്തുവച്ചാണ്. ഒന്നാംഭാഗം നാടകമാക്കിയപ്പോൾ അത്യാവൻ വിജയമായിരുന്നു. നോവലിലെ അവസാനഭാഗം വെള്ളിത്തിരയിലേക്കും പകർത്തപ്പെട്ടു. "മാനസഹാജനങ്ങളെ".

□

ഒരു പ്രദേശത്ത് ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യക്തികളെ കഥാപാത്രങ്ങളാക്കുമ്പോൾ പരാതികളും പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാവുക സ്വാഭാവികമാണ്.

പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്

കുറുപ്പുകൾ

തന്റെ നിശാസംകൊണ്ടല്ലോ പീലി—
ത്തുമ്പുറപ്പില—വിഹലം രാധ
സുസ്ഥിതപ്പിന്നൊപ്പമപ്പിലി
വച്ചുകെട്ടിക്കൊടുക്കവേ ചൊല്ലി
"മല്ലയുദ്യത്തിൽപ്പോലുമനങ്ങി—
ലെന്തിപ്പിലിയുറയ്ക്കാത്തതിപ്പോൾ?"
(രണ്ടുപേരുമറിയും രഹസ്യം
കണ്ടു നമ്മളും പുഞ്ചിരിച്ചാവൂ!)

II

മുരളീധരൻ കാട്ടു—
പൂല്ത്തണ്ടു ധരിക്കുന്നു
ശ്രീധരൻ ശ്രീചക്രവും!
ഒരുപോലാണീ രണ്ടാൾ
എന്നുചൊല്ലുന്നോരോർക്കെ—
"വാഗർത്ഥാവിവ സംപൃക്തം"

III

അതുകൊണ്ടരിശം തീരാഞ്ഞിട്ടവ—
നപ്പര ചുറ്റും മണ്ടിനടക്കെ
പിന്നിലൊരർത്ഥന കേട്ടു "ചേട്ടാ,
എന്നുമടുത്തരിയെത്തിക്കും
ഞങ്ങളുടെ പാർട്ടിക്കൊട്ടുതരേണം"
(വീടും വിട്ടു മണ്ടി നായർ!)

IV

'സമ്പൂർണ്ണ സാക്ഷരത' എന്നു പറഞ്ഞാൽ
അങ്ങോർ എല്ലാ പെണ്ണുങ്ങൾക്കയയ്ക്കുന്ന കത്തും
വായിക്കാൻ കഴിയുക എന്നാണ്.
അതുകൊണ്ടാണല്ലോ,

'ഇപ്പോഴത്തേതുതന്നെ ധാരാളം' എന്നു പറഞ്ഞ്
എന്നെ സമ്പൂർണ്ണത്തിനു വിടാത്തത്.

V

കൈക്കുലി വച്ചുനീട്ടുമ്പോൾ, വാങ്ങുമ്പോഴും
മൈക്കണ്ണിമാരെ മയക്കുമ്പോഴും
ലോഹ്യമായ് ചൊല്ലുവാൻ പുത്താനം പണ്ടൊരു
'ദോഹ'യുണ്ടാക്കിയതിപ്രകാരം—
'കാലമിന്നു കലിയുഗമുദയാ
ഭാരതമിപ്രദേശുമല്ലോ...'

VI

സാരി സരിഗമപാധനി—ഓമലാൾ
ചാരെ സ്നേഹിതർക്കേസിലൂടെ—
ചുട്ടും പൊടിയും ചൂഴ്ന്ന തെരുവപ്പോൾ
സുന്ദരസ്വപ്നമായ് മാറി—
തട്ടുന്നുഹാ പിന്നിൽ ബോർഡിലെൻ കണ്ണുകൾ.
"രക്തമുത്രാദി പരിശോധനസ്ഥലം."
കാല്പനികതാവുമായുനികതാവു
കൈമാറിയെന്നുനിതന്നുമുതല്ക്കു ഞാൻ!

VII

പല ദുരിതം, ദുരിതാശ്വാസം, പുന—
രധിവാസം, പ്രളയത്തിനു പിന്നിൽ;
പക്ഷേ പാടവരവിലെ വെള്ള—
പ്പൊക്കത്തിൽ കലരുന്നു കലയും.
പാവടത്തുവേണിയെടുത്തൊരു
ചാട്ടം കാണാം നാടൻചിട്ടയിൽ!
സോപാനത്തിൽ ചമ്പടതാളമു—
തൊരുവട്ടമെന്നിക്കുളളിൽ മുഴങ്ങും.

□

അവനവന്റെ നല്ലവശങ്ങളെയെല്ലാം ചീത്ത വശത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നത് ആർക്കും ഇഷ്ടപ്പെടില്ലല്ലോ. അത്തരം പ്രശ്നങ്ങളൊന്നും കാര്യമായിട്ടുണ്ടായില്ല എന്ന് എൻ.പി. പറഞ്ഞു. ഒരു സുന്ദരിയായ പെൺകുട്ടി മാത്രമാണ് അല്പം പരിഭവിച്ച സംസാരിച്ചത്. എന്നാൽ, എണ്ണപ്പാടം എന്ന മഹാസാമ്രാജ്യത്തെ അധികഷേപിച്ചു എന്ന് പറഞ്ഞ് എതിർത്തവർ അനുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്തിനേറെ, തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരൻ മത്സരിച്ചപ്പോൾ പോലും

"എണ്ണപ്പാട്"ത്തിന്റെ രചന വിവാദമായി. പക്ഷേ എങ്ങനെയാണ് അധികഷേപിച്ചത് എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമില്ല എന്നുമാത്രം. അവിക്തമായ ഈ എതിർപ്പ് പുത്തൻതലമുറയിലേക്കും പകർന്നിട്ടുണ്ട്. തങ്ങളുടെ വിശുദ്ധമായ ഭൂവിസ്തുതിയെ Cheap ആയി ചിത്രീകരിച്ചവനും നാടിനെ ഒറ്റിക്കൊടുത്തവനുമായി എൻ.പി. എന്ന് യുവതലമുറയിലേക്ക് കടക്കുന്ന പുതിയ കുട്ടികൾ പറഞ്ഞു. അവരിലൊരാളും ആ നോവൽ വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരമില്ല.

അദ്ദേഹം പറയാൻ വായിക്കണം എന്ന് നിർബന്ധമില്ലല്ലോ. നോവൽ ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്വകാര്യ ചരിത്രമാണ് എന്ന് ബൽസാക് പറഞ്ഞു. "എണ്ണപ്പാട്"ത്തിന്റെ ആഴവും പരപ്പുമുള്ള കേണ്ടത് ഇത്തരമൊരു കാഴ്ചപ്പാട് മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കണം. വിധിവാക്യത്തെ നമുക്ക് കാലത്തിന് വിട്ടുകൊടുക്കാം.

ചിങ്ങിന്റെ അന്ത്യം തുറന്ന വിപ്ലവത്തിന്റെയും

ജിയാങ് ചിങ്ങ്

“ചൈനക്കാർ ഇന്ന് ഏറ്റവും വെറുക്കുന്ന വ്യക്തി ജിയാങ് ചിങ്ങ് എന്ന സ്ത്രീയാണ്. ആധുനിക ചൈനയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ചൈനീസ് ഇനതയുടെ മേൽ ഇത്രയധികം മുറിവു വാരിവിതറിയിട്ട് ഒരു മനുഷ്യജീവി വേറെയില്ല.”

മുന്നൂറുവർഷം മുമ്പ് ചൈനയിൽ മുന്നാഴ്ചക്കാലം ഞാൻ നടത്തിയ സന്ദർശനത്തിനിടയിൽ വെയ്ജാലി എന്ന ചൈനീസ് പുത്രപ്രവർത്തകൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഇപ്പോൾ ഓർമ്മ വരുന്നു.

ആ ജിയാങ് ചിങ്ങ് ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. ചൈനയിലെ ഇനകിയ വിപ്ലവത്തിന്റെ നായകനും ആധുനിക ചൈനയുടെ ആദ്യ ഭരണാധിപനുമായിരുന്ന മാവോസെതുങ്ങിന്റെ മരുമകളായിരുന്നു ജിയാങ് ചിങ്ങ്. ആധുനിക ചൈനീസ് ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും കറുത്ത അടയുധം ഇതോടെ അവസാനിച്ചു.

ചൈനയുടെ ചരിത്രത്തിലെ ശപിക്കപ്പെട്ട കാലഘട്ടമെന്ന് ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി നേതൃത്വവും ഭരണകൂടവും പിന്നീടു പ്രഖ്യാപിച്ച സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിനു നേതൃത്വം നൽകിയിരുന്ന കൃപസദയമായ

നാൽവർ സംഘത്തെ നയിച്ചിരുന്നത് ജിയാങ് ചിങ്ങാണ്. ചിങ്ങിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള നാൽവർ സംഘത്തെ 1976 സെപ്റ്റംബറിൽ മാവോസെതുങ്ങിന്റെ മരണത്തിനുശേഷം ചൈനീസ് പട്ടാളം അറസ്റ്റ് ചെയ്തതായി പ്രഖ്യാപനമുണ്ടായപ്പോൾ ബെയ്ജിങ്ങിലെ ആഹ്ലാദപ്രകടനം അണുപൊട്ടിയൊഴുകി. പത്തുവർഷക്കാലം നീണ്ടുനിന്ന സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്തെ കൊടുങ്കുരുതകൾക്കെതിരെ ഇനഹൃദയങ്ങളിൽ തിങ്ങിവിങ്ങിനിന്ന അതിരോഷത്തിന്റെ ബഹിർസ്ഫുരണമായിരുന്നു അത്.

പ്രതിവിപ്ലവ കുറ്റങ്ങൾക്കു പരസ്യവിചാരണ ചെയ്യപ്പെട്ട ചിങ്ങിന് 1981-ൽ കോടതി വധശിക്ഷ വിധിച്ചപ്പോൾ വാസ്തവത്തിൽ ചൈനക്കാർ തെളുകയാണുണ്ടായത്. ചിനയുടെ ആചാര്യനായ മാവോസെതുങ്ങിനോടൊപ്പം സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിനു നേതൃത്വം നൽകിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നിക്കു വധശിക്ഷ. നാൽവർ സംഘത്തിലെ മറ്റു രണ്ടുപേർക്കു ജീവപര്യന്ത തടവും. ഒരാൾക്കു ഇരുപതുവർഷത്തെ തടവും.

പരസ്യവിചാരണവേളയിൽ വഞ്ചകിയായ

സർപ്പമെന്നും വെള്ള അസ്ഥികളുള്ള വേതാളമെന്നുമൊക്കെ ചൈനീസ് പുത്രങ്ങൾ അധിക്ഷേപിച്ച ചിങ്ങ് കോടതിയിലെ പ്രതിക്കൂട്ടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് തന്റെ നടപടികളെയത്രയും മനഃപാഞ്ചലുമില്ലാതെ ന്യായീകരിക്കുകയാണുണ്ടായതെങ്കിലും വധശിക്ഷ ഇളവുചെയ്ത് ജീവപര്യന്തം തടവുശിക്ഷയാക്കാൻ ഡെങ് സ്വാഭോപിങ്ങ് നയിക്കുന്ന ഭരണകൂടം തീരുമാനിച്ചതെന്തുകൊണ്ടാണ്?

ചൈനീസ് പുത്രപ്രവർത്തകരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ചിങ്ങിനെ ഒരു രക്തസാക്ഷിയായെന്നാണ് ചൈനീസ് ഭരണനേതൃത്വത്തിന് അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തെയും അതിനു മാവോസെതുങ്ങ് നൽകിയിരുന്ന നേതൃത്വത്തെയും അനുകൂലിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങൾ ചൈനയിലുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്കു ആവേശം പകരാൻ ഇതു ഇടയാക്കുമെന്നും മാവോസെതുങ്ങിനോട് തങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ഒരനാദരവായി ലോകം ചിങ്ങിന്റെ വധത്തെ കാണുമെന്നും ചൈനീസ് നേതാക്കൾ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു എന്നതുകൊണ്ടാണ്.

ഏതാണ്ടൊരു ദശവർഷക്കാലം ചൈനയുടെ

ഭരണത്തിന്റെ ചുക്കാൻ എങ്ങനെ ചിങ്ങിന്റെ കൈകളിലൊതുങ്ങിയെന്നതും ഇന്നും ചിനക്കാർക്ക് ഒരത്ഭുതമാണ്. നാടകനടിയായിരുന്ന ചിങ്ങ് വാസ്തവത്തിൽ മാവോയുടെ ജീവിതത്തിലേക്കു കടന്നുവന്നതും നാടകീയമായിട്ടായിരുന്നു. ഷാൻടുങ് പ്രവിശ്യയിൽ പിറന്ന ചിങ്ങ് ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. നാടകവേദിയിലും വെള്ളിത്തിരയിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന നടിയുടെ അഭിനയത്തേക്കാൾ ഷാൻടുങ്ങിലുള്ള ജനങ്ങളെ ആകർഷിച്ചിരുന്നത് ചിങ്ങിന്റെ തീവ്രവുമനസ്സാണ്. ഇരുപത്തിമൂന്നു വയസ്സുള്ളപ്പോൾ 1937-ൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മുന്നണി പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പേരിൽ ചിങ്ങ് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടുകയും ജയിലിലടയ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ജയിലിൽ നിന്നു പുറത്തുവന്ന ചിങ്ങ് പ്രസിദ്ധമായ ലുസ്യൂൺ ആർട്ട് അക്കാദമിയിൽ ഇൻസ്ട്രക്ടറായി ചേർന്നു. അവിടെ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്യാനെത്തിയ മാവോ അവരെ കണ്ടുമുട്ടി. പരസ്പരം അനുരക്തരായി, വിവാഹിതരാവാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ചിങ്ങിനെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ മാവോ തീരുമാനിച്ചു എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ പാർട്ടിനേതാക്കൾ അതിനോടു ശക്തിയായ എതിർപ്പു പ്രകടിപ്പിച്ചു. അതിനൊരു മുഖ്യ കാരണവുമുണ്ടായിരുന്നു. മുന്നാമത്തെ വിവാഹത്തിനു വേണ്ടി മാവോ ഉപേക്ഷിക്കാൻ തീരുമാനിച്ച രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യ അപ്പോൾ മോസ്കോയിലെ ഒരാശുപത്രിയിൽ ചികിത്സാവിധേയയായി കഴിയുകയായിരുന്നു. മാവോയുടെ എല്ലാ ക്ഷേമങ്ങളിലും സമരങ്ങളിലും ഒപ്പുനിന്ന ഭാര്യ. ഐതിഹാസികമെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന 1934-35 ലെ മാവോ നയിച്ച ലോങ് മാർച്ചിലുടനീളം അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം നിന്ന ജീവിതപങ്കാളി. ഇരുന്നൂറുമുപ്പത്തിയഞ്ചു ദിവസംകൊണ്ട് ആറായിരം മൈൽ പിന്നിട്ട ആ ലോങ് മാർച്ച് ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മനുഷ്യത്വഗാതത്തിന്റെ വിരഗാഥയാണ്. പതിനെട്ടോളം പർവ്വതനിരകളും രണ്ടു ഡസനോളം കുറ്റൻ നദികളും തരണം ചെയ്ത് ഈയാപാറകളെപ്പോലെ മരിച്ചുവീണുകൊണ്ടിരുന്ന വിശ്വാസ ധീരയായുള്ള വിപ്ലവകാരികൾക്കിടയിലൂടെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു കൂതിച്ച മഹാദുരിതപൂരിതമായ ലോങ് മാർച്ചിൽ ആ ഭാര്യയായിരുന്നു മാവോയുടെ ഏറ്റവും വലിയ തൂണ. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ആ ഭാര്യയെ മാവോ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനെ സഹപ്രവർത്തകർ എതിർത്തത്.

ഒടുവിൽ രണ്ടു വ്യവസ്ഥകളിൽ ചിങ്ങിനെ രഹസ്യമായി മാവോ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിന് സഹപ്രവർത്തകർ സമ്മതം മുട്ടി. ചിങ്ങിനെ രാഷ്ട്രീയത്തിലിറക്കുകയില്ലെന്നും പൊതുവേദിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നുമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ. സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്ത് ഡെങ് സ്വാഭോപിങ്ങ് അടക്കം പാർട്ടിയുടെ തലമുത്ത നേതാക്കളെ കാനിമമായ പീഡനങ്ങൾക്കു വിധേയരാക്കാൻ ചിങ്ങിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചത് ഇതേച്ചൊല്ലിയുള്ള പ്രതികാരചിന്തയായിരുന്നു. തന്നെ വിവാഹം ചെയ്തപ്പോൾ ഒരിക്കലും രാഷ്ട്രീയത്തിലി

മാവോയുടെ വഴിയിലേക്ക് ചിന മടങ്ങിപ്പോകുമോ എന്ന സംശയത്തിന് ചിങ്ങിന്റെ മരണത്തോടെ എന്നെന്നേക്കുമായി തീരശ്ശീല വീണു എന്നു വേണം വിശ്വസിക്കാൻ. ചിങ്ങിനോട് സഹതപിക്കാൻ പോലും ആരുമുണ്ടായില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല, മാവോയിസത്തിനു കടകവിരുദ്ധമായ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും പൗരസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും വിസ്തൃതിയും വേഗതയും പോര എന്നാണ് ചിനയിലെ യുവ തലമുറ കരുതുന്നത്.

റക്കുകയില്ലെന്ന് മാവോയിൽ നിന്ന് ഉറപ്പു വാങ്ങിയ നേതാക്കളോട് വർഷങ്ങളായി മനസ്സിൽ പേറിനടന്ന വൈരാഗ്യമാണ് ചിങ്ങിനെ ഇത്ര ക്രൂരയാക്കിയതെന്നാണ് ചിനക്കാരുടെ കണക്കുകൂട്ടൽ.

തൊഴിലാളി വർഗ്ഗകഥകളിൽ ചൈനയുടെ പൈതൃകമായ കലാമൂല്യങ്ങൾ കൂത്തി വയ്ക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് 1963-ൽ പെക്കിംഗ് ഓപ്പറയുടെ ഒരു ബാലെയുമാണ് ചിങ്ങ് ആദ്യം പരസ്യമായി രംഗത്തുവന്നത്. ചൈനയിലെ സാംസ്കാരിക നായകന്മാരുടെ നേരെയുള്ള പ്രകടമായ കടന്നാക്രമണമായിരുന്നു അത്. മുന്നൂറുവർഷത്തിനുശേഷം 1966 ആഗസ്റ്റിൽ നടന്ന ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ പതിനൊന്നാം പ്ലീനത്തിൽ വച്ച് മാവോ പ്രഖ്യാപിച്ച “മഹത്തായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവ”ത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വളരെ പെട്ടെന്ന് ചിങ്ങും സഹായികളും പിടിമുറക്കി. താൻ തന്നെ സൃഷ്ടിച്ച വ്യവസ്ഥിതിക്കെതിരെ ജനങ്ങളെ പരസ്യമായി ഇളക്കിവിട്ട ഒരു നേതാവ് മാവോയെപ്പോലെ ലോകത്തിൽ വേറെയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് ഒരു ചരിത്രസത്യം. ഈ വിപ്ലവംകൊണ്ട് എന്തു നേടാനാണോ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത് അത് നേടിയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ചിനയുടെ ജീവിതത്തെയും സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെയുമാകെ പിച്ഛി ചിന്തുക കൂടി ചെയ്തു എന്നതാണ് സംഭവിച്ചതെങ്കിലും മാവോയുടെ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയെ ചൈനീസ് ചിന്തകരിൽ പലരും ഇന്നും ചോദ്യം ചെയ്യുന്നില്ല. ലോകം കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത അദ്ദേഹത്തിനു ലോകത്തിന്റെ മാററങ്ങൾ ചിനയ്ക്കു പകർന്നുകൊടുക്കാനുള്ള വഴി അറിയാതെപോയി എന്ന് അവർ പരിതപിക്കുമത്രം ചെയ്യുന്നു.

സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്ത് ചൈനയുടെ ഭരണത്തിന്റെ ചുക്കാൻ കൈയിലൊതുക്കിയ നാൽവർ സംഘത്തിന്റെ സങ്കേതം ഷാംഗോയ് നഗരമായിരുന്നു. ആ നഗരത്തിൽ നിന്നുള്ളവരായിരുന്നു സംഘാംഗങ്ങൾ എന്നതാണ് കാരണം. ഒരു പ്രാദേശിക പാർട്ടി നേതാവായിരുന്ന ചാങ് ച്യൂൺ ചിയാവോ ഒരു തൂണിമിൽ തൊഴിലാളിയായിരുന്ന വാങ് ഹുങ്ങ്, പുത്രപ്രവർത്തകനായിരുന്ന യാവോ വെൻ യുവാൻ എന്നീ സംഘത്തിലെ മറ്റു മുന്നൂറുപേരിൽ ച്യൂൺ ചിയാവോ പിന്നീടും ചിനയുടെ ഉപപ്രധാനമന്ത്രിപദത്തിൽ വരെയെത്തി. ചിങ്ങിന്റെ ഇംഗിതത്തിനൊത്തു നീങ്ങിയ രാജ്യരക്ഷാ മന്ത്രി ലിൻപിയാവോ ഒരു ഫട്ടത്തിൽ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, 1970 സെപ്റ്റംബറിലുണ്ടായ ഒരു വിമാനാപകടത്തിൽ ലിൻപിയാവോ കൊല്ലപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. മാവോസെതുങ്ങിനെ വധിച്ച് അധികാരം കയ്യടക്കാൻ നടത്തിയ ഒരു ഗുഡാലോചന തകർന്നതിനെത്തുടർന്ന് സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലേക്ക് രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ ലിൻ പിയാവോ സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന വിമാനം അതിർത്തിയിൽ വച്ച് ചൈനീസ് പട്ടാളം വെടിവെക്കുകയാണുണ്ടായതെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം ഇന്ന് എല്ലാ ചിനക്കാർക്കുമറിയാം.

ചൈനയിലെ യുവതലമുറ വിപ്ലവത്തിന്റെയും യുദ്യത്തിന്റെയും ക്ഷേമങ്ങളറിയാതെ വളർന്നതാണെന്നതുകൊണ്ട് ഏതു ക്ഷേമത്തെയും നേരിടുന്നതിന് യുവാക്കളെ ഉരുക്കോളം കരുത്തുള്ളവരാക്കി വളർത്തിയെടുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ടാണ് മാവോ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിനു തുടക്കം കുറിച്ചത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പിൻതിരിപ്പെന്നു തോന്നുന്ന എല്ലാത്തിനേയും തച്ചുടയ്ക്കാൻ റെഡ് ഗാർഡുകൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകപ്പെട്ടു. വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങൾ അടച്ചുപൂട്ടി. പല നഗരങ്ങളിലും പൂസ്തകക്കുമ്പാരങ്ങൾക്ക് റെഡ് ഗാർഡുകൾ എന്ന പാർട്ടിയിലെ യുവ മുന്നണിക്കാർ തീകൊളുത്തി.

വളരെ പെട്ടെന്ന് മാധംജിയാങ് ചിങ്ങിന്റെ കൈകളിൽ ഭരണനേതൃത്വമർന്നപ്പോൾ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വഴിയവലംബിച്ചവർ എന്നാക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ട് പാർട്ടിയുടെ പല പ്രമുഖ നേതാക്കളും സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ പേരിൽ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലേക്ക് അട്ടിപ്പായിക്കപ്പെട്ടു. അവരൊക്കെ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ കുലിവേലക്കാരും റോഡുപണിക്കാരുമായി ജോലി ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരായി. സകുടുംബമുള്ള ആത്മഹത്യകൾ അന്ന് ചിനയിലെ നിത്യസംഭവമായിരുന്നുവെന്നാണ് പലേ പുത്രപ്രവർത്തകരും പറഞ്ഞത്.

സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ ദാരുണമായ അന്ത്യത്തിനുശേഷം ചൈനീസ് പുത്രങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച റിപ്പോർട്ടുകളനുസരിച്ച് ആനാളുകളിൽ ജിയാങ് ചിങ്ങ് സുഖലോലുപതയിൽ നിരത്തിത്തുടിക്കുകയായിരുന്നു. യന്ത്രങ്ങളുടെ ശബ്ദം തന്റെ ഉറക്കം കെടുത്തുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ് ഒരു കപ്പൽ നിർമ്മാണശാല

(ശേഷം 44-ാം പേജിൽ)

91 രൂപ ലാഭിക്കൂ!

പോസ്റ്റ്ഓഫീസിലൂടെ
331 രൂപ
വിലയ്ക്കുള്ള
കലാകൗമുദി
പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ
ഇപ്പോൾ
240 രൂപയ്ക്കു ലഭിക്കും

കലാകൗമുദി, കഥ ദൈവവാരിക, വിമൻസ് മാഗസിൻ എന്നിവയാണ് സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ സ്കീം പ്രകാരം വരിക്കാരായാൽ കലാകൗമുദി ക്കും കഥയ്ക്കും വിമൻസ് മാഗസിനും കൂടി ഒരു വർഷത്തേക്ക് 240 രൂപ അടച്ചാൽ മതി. 1991 സെപ്തംബർ ആദ്യ വാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലക്കാലം കലാകൗമുദിയും കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും വരിക്കാർക്ക് എത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഈ മൂന്നു പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ വിലയിൽ കാലാകാലം ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവ് ഈ സ്കീമിൽ ചേരുന്നവർക്ക് ബാധകമല്ല. വിശേഷാൽ പ്രതികളും പോസ്റ്റ്ഓഫീസിൽ വരുന്ന അധിക ചെലവും സൗജന്യമായിരിക്കും. 1991 ആഗസ്റ്റ് 31-ാം തീയതിവരെ ലഭിക്കുന്ന കുപ്പണുകൾ മാത്രമേ സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ. മലയാളത്തിലെ മൂന്നു മികച്ച പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ഒരു വർഷത്തെ ലക്കങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കാനുള്ള ഏറ്റവും ലാഭകരമായ ഈ പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക. ഇന്ത്യയ്ക്കു പുറത്തുള്ളവർക്ക് ഈ പദ്ധതി ബാധകമല്ല. എങ്കിലും നാട്ടിലുള്ള ബന്ധുക്കൾക്കോ, സുഹൃത്തുക്കൾക്കോ വേണ്ടി വിദേശ മലയാളികൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയിൽ ചേരാവുന്നതാണ്.

ഇതോടൊപ്പമുള്ള കുപ്പൺ പൂരിപ്പിച്ച് 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് 240 രൂപയുടെ ക്രോസ് ചെയ്ത ഡ്രാഫ്റ്റോ പോസ്റ്റൽ ഓർഡറോ ചെക്കോ അല്ലെങ്കിൽ മണിയോർഡറോ അയയ്ക്കുക.

സർക്കുലേഷൻ മാനേജർ,
കലാകൗമുദി പബ്ലിക്കേഷൻസ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്,
കൗമുദി ബിൽഡിംഗ്സ്, പേട്ട,
തിരുവനന്തപുരം-695 024.

സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ 1991

കലാകൗമുദിയും കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും 1991 സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലത്തേക്ക് എനിക്ക് തപാലിൽ അയച്ചുതരുന്നതിനായി 240 രൂപയുടെ ഡ്രാഫ്റ്റ് / പോസ്റ്റൽ ഓർഡർ / ചെക്ക് / മണിയോർഡർ ഇതുസഹിതം 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് അയയ്ക്കുന്നു.

പേര്: മി/മിസ് / മിസ്സിസ്:

വാരികകൾ കിട്ടേണ്ട വിലാസം:

റി.ജെ.എസ്. ജോർജ്ജ്

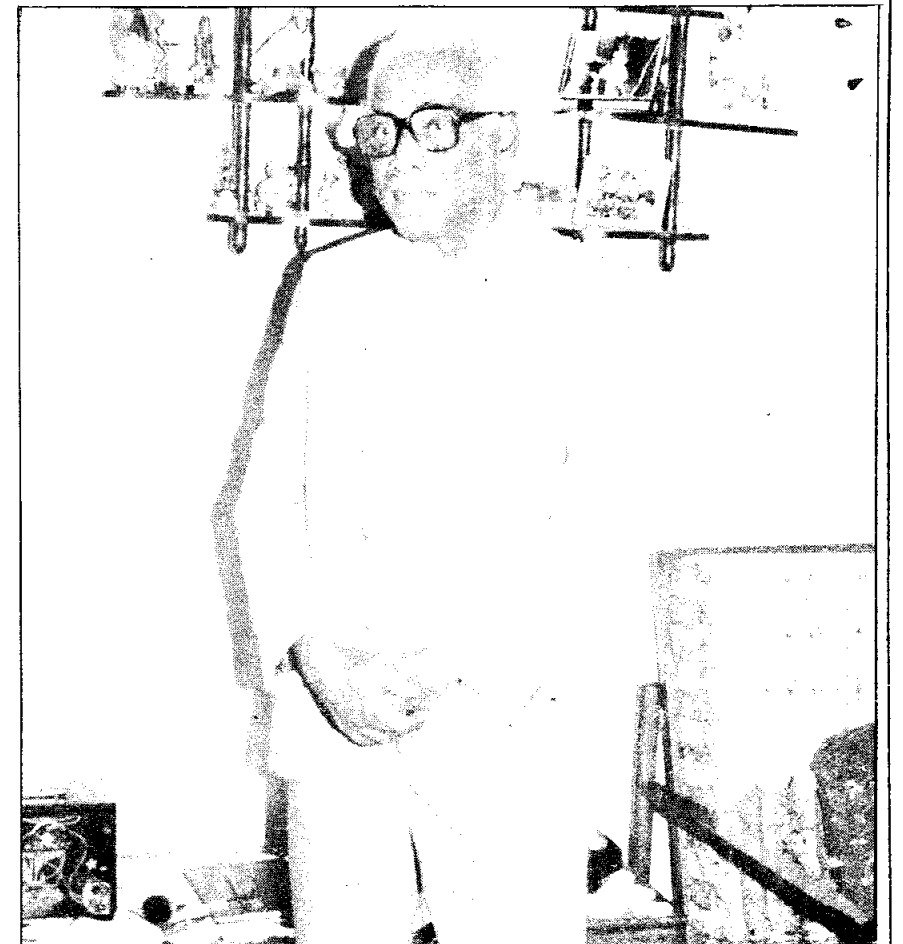
ഒടുവിൽ ബന്ധുക്കളുടെ നിർബന്ധത്തിനു ആർ.പി. വഴങ്ങി. തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മകൻ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ എത്തി. ആഴ്ചകൾക്കകം തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മണ്ണിൽ, അമ്മയുടെ മണ്ണിൽ, കൂടിക്കലരുകയും ചെയ്തു.

അപ്പുവിന്റെ മരണം

നല്ല മനുഷ്യർക്ക് നല്ലതു വരും എന്ന നാട്ടുവിശ്വാസം സിനിമകളുടെ ഈ ഭരണിയിൽ അസ്വീകാര്യമായിത്തീർന്നു. പക്ഷേ, ആർ.പി. നായരുടെ തിരുവനന്തപുരത്തെ മരണം ആ വിശ്വാസത്തിന് ഉണർവു നല്കുന്നു.

ലോകം മുഴുവനും ബന്ധുക്കളെയും സ്നേഹിതന്മാരെയും സഹപ്രവർത്തകരെയും ശിഷ്യന്മാരെയും ആരാധകഗണങ്ങളെയും കൊണ്ട് തിങ്ങിനിറയ്ക്കുവാൻ പോന്നതായിരുന്നു ആർ.പിയുടെ സമർപ്പണജീവിതം. ആ സ്നേഹവലയത്തിനു പുറത്തുകൂടി ആരുമറിയാതെ, ആരെയും അറിയിക്കാതെ, വല്ല പൊളിഞ്ഞ ലോഡ്ജിന്റെയും മുറിയിലോ വല്ല വഴിയരികിലോ കിടന്ന് മരിക്കുവാനായിരുന്നു ആർ.പി രൂപപ്പെടുത്തിയ സ്ക്രിപ്റ്റ്. സർവ്വശക്തനായ ഡയറക്ടർ അതു മാറിയെഴുതി.

ആർ.പി. നായർ. അപ്പു. വലിയ വലിയ ആളുകളുടെ ഉററസുഹൃത്ത്. വലിയ വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ നിറഞ്ഞ കൂട്ടാബത്തിലെ അംഗം. വലിയ വലിയ പത്രപ്രവർത്തകരുടെ

ആർ.പി. നായർ

വളർത്തമ്മാവൻ. "അപ്പു ഇപ്പോൾ എവിടെയുണ്ട്?" എന്ന് അടുത്തകാലത്ത് എന്നോട് നേഷിച്ച ഒരാൾ മുൻ അംബാസഡറും തികഞ്ഞ ചിന്തകനുമായ എ.കെ. ദാമോദരനാണ്. "ആർ.പി ബാംഗ്ലൂരിലുണ്ടെന്നു കേട്ടു. ഉടനറിയിക്കണം" എന്ന് എഴുതി ആവശ്യപ്പെട്ടു പ്രഗല്ഭ പത്രപ്രവർത്തകനായിരുന്ന വി.പി. രാമചന്ദ്രൻ.

ശങ്കേഴ്സ് വീക്ലിയുടെ സ്ഥാപകനെന്ന നിലയിലും നെഹ്രുപ്രേമത്തിലും ഒതുങ്ങിനിന്ന ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രതിഭയ്ക്ക് അടുക്കും ഒഴുക്കും കൊടുത്ത്, ചിട്ടയും ക്രമവും ചേർത്ത്, എഴുത്തുകാരുടെയും ചിത്രകാരന്മാരുടെയും ഒരു സൈന്യമുണ്ടാക്കുന്ന സാഹസികമായി ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ മാസിക സാക്ഷാത്കരിച്ചെടുത്തത് ആർ.പി. നായരുടെ നിസ്വാർത്ഥാടി സ്ഥിരമായ പ്രയത്നശീലമാണ്.

അതൊരു സൈന്യംതന്നെ ആയിരുന്നു. തലയെടുത്ത ജനറൽമാർ, എട്ടെട്ടു നാരായണൻ, ചലപതിരാവു തുടങ്ങിയവർ. നാടാകെ ചിതറിയിരുന്ന ലേഖകന്മാരുടെ കാലാശ്വസം.

വരക്കാരുടെ കമാൻഡോ യൂണിറ്റിൽ, ശങ്കറിനു ചുറ്റുമായി ഒരുപറമ്പ് ഇളയുറക്കാർ—അബു, ഒ.വി. വിജയൻ, കൂട്ടി, സാമുവൽ. എല്ലാവരുടെയും ഫീൽഡ് മാസ്റ്ററായി, ഹവിൽദാർ മേജറായി, സുത്രധാരനും ഇടയനും വഴികാട്ടിയുമായി, ഹെഡ്മാസ്റ്ററും ഉപദേശകനുമായി, ആർ.പി. നായർ എന്ന സർവ്വവ്യാപി. ജോലികഴിഞ്ഞ് ഓഫീസ് മേശകളിൽത്തന്നെ കിടന്നുറങ്ങുന്ന ജീവിതശൈലി വിവരിക്കുമ്പോൾ സി.പി. രാമചന്ദ്രന്റെയും മറ്റും ശബ്ദം നൊമ്പരപ്പെടുത്തുകയുണ്ടാകും.

ഹൃദയം നൊന്താണ് ആർ.പി. ശങ്കേഴ്സ് വീക്ലി വിട്ടത്. എമർജൻസി കാലത്ത് ഗവൺമെന്റിനെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ലേഖനം അച്ചടിച്ചു വന്നു. ഇന്ദിരാഗാന്ധി ശങ്കറിനെ വിളിച്ച് ആവലാതിപ്പെട്ടു: "ഫ്രം യു ഐ ഡിഡ് നോട്ട് എക്സ്പെക്ട് ദിസ്." നെഹ്രുവിൽ തുടങ്ങി നെഹ്രുവിൽ അവസാനിച്ച രാഷ്ട്രീയമായിരുന്നു ശുദ്ധനായ ശങ്കരപ്പിള്ളയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നത്. അദ്ദേഹം ആർ.പിയോടു കയർത്തു: "എടാ, നീ എന്നോട് ചെയ്യണമായിരുന്നു."

 മിനുഷ്യൻ സന്തതമായെങ്കിലും അവ
ഭാഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവന്റെ ചരിത്രം മാത്രമാണ്. എന്നാൽ നമ്മുടെ ചില ചരിത്രഗവേഷണം പോകുന്നതുകൊണ്ട് തോന്നുക നിശ്ചയബുദ്ധിയുള്ള ഒരേയൊരു കാര്യം ഒരുപക്ഷാൽ ചരിത്രരചന ശുദ്ധമായ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കലാക്കാൻ കഴിയുമെന്നാണ്. ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു സൂചിയിലേതിൽ പ്രവചകന്റെ കാലത്ത് അറേബ്യയിൽ നടന്ന ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവം 'ഇറുണ്ടുകിടന്ന' കേരളത്തിത്തറഞ്ഞതായും നെയ്യെന്ന് ഒരു പണ്ഡിതൻ വർണ്ണിക്കുന്നത്

ഇംഗ്ലീഷ് ശൈലിപ്രയോഗങ്ങളിലും വ്യാകരണമാർഗ്ഗങ്ങളിലും അസാധാരണമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യം കൈമുതലായുണ്ടായിരുന്ന ആർ.പി.ക്ക് വിദേശപത്രങ്ങളിൽ ജോലികൾ സുസാധ്യമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഹോങ്കോങ്ങിലെ പത്രലോകത്തിൽ അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ടത് അവിടത്തെ പഞ്ചനക്ഷത്ര പ്രസ്സ് കളബ്ബിലെ അംഗമെന്ന നിലയിലായിരുന്നു. ഡെൽഹിയിലെ നാപ്പോലെ ഹോങ്കോങ്ങിലും കാണുന്നവരെല്ലാം വിളിച്ചു സല്ക്കരിക്കുക ആർ.പി.യുടെ സ്ഥിരം പരിപാടിയായി. തന്നെക്കാൾ പത്തരിട്ടി വയുമാനുള്ള പടിഞ്ഞാറേ പത്രക്കാരുടെ ആർ.പി.യുടെ ഫ്രീ പ്രിങ്ക്സ് സെക്ഷിക്കാൽ ഉത്സുകരായി. ചൂഷണക്കാരെ സല്ക്കരിച്ച് വെറുതെ കാശുകളയുന്നതെന്തെന്നു ചോദിച്ചാൽ മറുപടിയായി ആർ.പി.

നന്നാക്കുക. കച്ചവടാർത്ഥം അറബികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിദേശീയർ 'കുടുംബസമേതം അല്ല ഇവിടെ താമസിച്ചിരുന്നത് എന്നതിനാൽ നമ്മുടെ സ്ത്രീകളുമായുള്ള ബന്ധത്തിൽ നിന്ന് സങ്കരസൃഷ്ടി നടന്നുപോന്നിരുന്നുവെന്നു കരുതുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. അങ്ങനെ അറബിയ, യമൻ, ഒമാൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങളുമായി നിതാന്തസമ്പർക്കം ഉണ്ടായിരുന്ന കേരളത്തിലെ തീരപ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ പ്രവാചകന്റെ കാലത്ത് അറേബ്യയിൽ നടന്ന ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവം' അറിഞ്ഞു പോലും ബുദ്ധിഹരമായ പരിഷ്കരണാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ വിരാജിക്കുന്നു എന്നു നടിക്കണമെങ്കിൽ ഇത്തരം ഭാഷ്യങ്ങൾ അനിവാര്യമായി വരുമോ?

തലശ്ശേരിത്തട്ടുകൾ

സ്വാഭാവികമായും ആർ.പി.കുടുംബത്തിന് എ
ന്നും ചെയ്യാൻ തയ്യാറായ ഒരു വലിയ

പുതായാലും ഹോങ്കോങ്ങും മനിലയും
മതിയാക്കി ഇന്ത്യയിൽ തിരിച്ചെത്തിയശേഷം
(ശേഷം 44-ാം പേജിൽ)

The image displays four circular medallions, each featuring a different design. The designs are intricate, with some featuring Arabic calligraphy and others featuring the number '180'. The medallions are arranged in a row, separated by a vertical line.

ഭാഗീരഥി നദീതീരത്തുള്ള പട്ടാമ്പി എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ നടന്ന ഏറ്റുമുട്ടലിൽ വിദേശ അടമത്തം ഏറ്റെടുക്കാൻ ഇന്ത്യ വിധിക്കപ്പെട്ടു. ഭൂരിപക്ഷം ഇന്ത്യയും ദരിദ്രമാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നവാബുമാരായി തെളിഞ്ഞിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് വ്യാപാരികൾക്ക് ടിപ്പു സുൽത്താനെയും പഴശ്ശിരാജായെയും സ്വീകിക്കാനായി 1799-ൽ ടിപ്പുവിനെയും 1805-ൽ പഴശ്ശിയെയും വീഴ്ത്തും വരെ, 'തങ്ങളുടെ ഇന്ത്യൻ സാമ്രാജ്യം'മെന്ന സ്വപ്നം കാണാൻ പോലുമില്ലാത്തവർ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. ടിപ്പുവിന്റെ വകവരുത്തിയ ദിവസം സംഘടിപ്പിച്ച അത്താഴപ്പിരുന്നിൽ, 'ഇന്ത്യയുടെ ചുരുക്കോത്തിനവേണ്ടി' പനാശംസ നടത്തിയ വെല്ലുളിയുടെ ചിത്രം 'ടിപ്പുസുൽത്താന്റെവാൾ' എന്ന ചരിത്രനോവലിൽ തീക്ഷണതയോടെ വർഷകാടിയിട്ടുണ്ട്. ടിപ്പുവിന്റെ, ശപഥത്തോടെ മെത്തിനില്ക്കുന്ന നിശ്ചയം കണ്ട്, യുദ്ധം

ഈ തലശ്ശേരി നാണയം പാതിതാവിനെ 'സൂക്ഷ്മപരായുവിമാനത്തിലേറ്റി' ടിപ്പുവിന്റെ ആശയഘോഷത്തിലേക്കും കൊണ്ടുപോകുന്നുണ്ട്. ആഭുവപരെയെത്തിയ ആക്രമണകാരിയാണ് ടിപ്പുവെങ്കിൾ, ദേശീയനാട്, ഓടനാട്, പുറക്കാട് തുടങ്ങിയ ദോഷങ്ങളും ദേശാധിപതികളെയും (ആക്രമിച്ചു കീഴടക്കി ഉണ്ടാക്കിയതല്ലേ) വേണോട്? സഹനമതിശ്യാസഹിഷ്ണു 'കാലമുദ്ര'ത്തിന്റെ രാജാ 'വെന്നും' 'രക്തസാക്ഷി'യെന്നും പുകഴ്ത്തിയപ്പോഴും എതിരാളികൾ മതപ്രഭാതനെന്ന് ആക്ഷേപിച്ചപ്പോഴും ഒരു നോലെ കാടുകയറുകയായിരുന്നു. സാഹസികരായിരുന്ന ഇസ്ലാമതമായിരുന്നു ടിപ്പുവിന്റെ സ്വപ്നം. ആ സത്യം മാത്രമാണ് ടിപ്പുവിന്റെ നാണുങ്ങൾ തലമുറയ്ക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നത്. പ്രവാചകന്റെ അനന്തശാശിതകളായ യാദവപ്രതിനിധികൾക്കു നേരിട്ട പരാജയം പരിഭവമായിരുന്നു ടിപ്പുവിന്റെ സർവ്വനാണുങ്ങൾ. ജുലൈംഗനം, വെള്ളിനാണയങ്ങൾ പലതാണ് ഇമാമുകളുടെ പേരിലും ജ്യോതിശാസ്ത്ര സംബന്ധമായ പ്രതിഭാ

A circular, light-colored object, possibly a piece of evidence, centered against a dark, textured background. The object has a mottled appearance with some darker spots and faint, illegible markings. The background is dark and grainy, with some lighter, cloud-like patterns at the top.

കലാകൗമുദി 23

കൊണ്ടിരുന്ന കാലായിരുന്നപ്പോൾ പഴശ്ശി ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിന്റെ സർവ്വസഹായത്തിനായി സാധാരണജനങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ച് ഒളിപ്പോരിനെക്കുറിച്ചുകേൾക്കുകയോ, പഴശ്ശി! നേരിട്ടുള്ള ഏറ്റുമുട്ടലിൽ ടിപ്പുസുൽത്താനെപ്പോലെ തന്നെ കോട്ടയത്തു തന്മൂലാനും അടർക്കളത്തിൽ വീണുമാറിപ്പോയി. 1805-ൽ.

തികഞ്ഞ വിരുദ്ധത തോന്നിക്കുന്ന രണ്ടു ദേശീയപുരുഷന്മാരായെങ്കിലും, രണ്ടു പേരിലുമുണ്ടായിരുന്ന നിയോഗം ഒന്നുതന്നെ യായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ വിമോചനം. ഇവരെ കടത്താണിട്ടു നിയമിക്കാതെ വരുകയോ നശിപ്പിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുകയോ ചെയ്യു

ന്നത് ആംഗലേയശക്തിക്ക് ആപത്താണെന്ന ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനി മുൻകൂട്ടി കണ്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ടിപ്പു ഉള്ള ഇന്ത്യയെ ഒരു സിരാസംഹൃഷ്ടത്തിലേക്കു വലിച്ചിഴയ്ക്കാനും പഴശ്ശിയെ കൊള്ളക്കാരനോളം ഇഷ്ടത്താനും ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ അരമനസ്സുതിപാകർ കണ്ടെത്തു ശ്രമിച്ചത്. ചരിത്രനിയോഗം ഒന്നായിരുന്നെങ്കിലും, ഈ ചരിത്രപുരുഷന്മാർക്ക് ഒന്നിക്കാൻ കഴിയാതെ പോയത് ഇന്ത്യക്ക് 'പാരതന്ത്ര്യം വിധികല്പിതമായ തിനാലായിരിക്കാം.

ഈ ചരിത്ര പുരുഷന്മാരുടെ പ്രസക്തി കുറച്ചുകാണുന്നത് നിരർത്ഥകമാണെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റിന്ത്യാ കമ്പനി ബ്രിട്ടീഷ്-ഇന്ത്യാനാണയ നിമ്മാണ ചരിത്രത്തിൽ അവരെ ഉൾപ്പെടുത്തിയതും മലബാർ നാണയപരമ്പരയിൽ സ്വർണ്ണത്തിലും വെള്ളിയിലും സ്മാരകത്തൂകൾ കമ്മട്ടം ചെയ്തതും.

പഴശ്ശിയുടെ പതനത്തിന്റെ ഓർമ്മ ഇന്ത്യാക്കാരിൽ പച്ചപിടിച്ചുനില്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പ്രചരിപ്പിച്ച ടി1805 എന്ന സ്മാരകത്തൂട്ട് അപവാദങ്ങളിലേക്ക് നമ്മുടെ ശ്രദ്ധപോകാതിരിക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

തടിച്ചുകുറുകിയതും നിയതമായ ആകൃതിയില്ലാത്തതുമായ എട്ടുതരം വെള്ളി അഞ്ചിലാണ് (17/16 പണം) രൂപകളും ഒരു സർണ്ണവരാഹനുമടങ്ങുന്നതാണ് മലബാർ നാണയപരമ്പര. ബോംബെ പ്രസിഡൻസിയിലെ ട്രാസ്പ്രസിഡൻസിയുടെ അധികാരപരിധിയിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും, മലബാർ പ്രദേശത്തെ നാണയങ്ങൾ ബോംബെ കമ്മട്ടത്തിലാണ് നിർമ്മിച്ചിരുന്നത്. 'മുംബായ്' എന്നും 'കണ്ണൂർ' എന്നും കമ്മട്ടനാമം ഈ നാണയങ്ങളിൽ മൂദ്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

നാമാവശേഷമായിത്തീർന്ന മുഗൾ ചക്രവർത്തിമാരായ ഷാജഹാൻ രണ്ടാമൻ, മുഹമ്മദ് ഷാ, ആലംഗീർ രണ്ടാമൻ എന്നിവരുടെ പേരിലാണ് മലബാർ നാണയനിർമ്മിതി. നാണയമടിച്ചിന്റെ കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത് ഷാജഹാൻ രണ്ടാമൻ മുഹമ്മദ് ഷാ എന്നിവരുടെ നാമത്തിലിരിക്കിയ അഞ്ചിലാണ് രൂപകൾ വ്യാപാര ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ധാരാളമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നുവെന്നാണ്. ആലംഗീർ രണ്ടാമന്റെ മരണാനന്തരപ്പതിപ്പായിട്ട് കമ്മട്ടം ചെയ്തതാണ് ടി-99ഉം ടി-1805ഉം സർണ്ണവരാഹനും. ഇതുകളിൽ മാത്രമേ ആണ്ടുരേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളൂ എന്നതും ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്. ടി99കൊണ്ട് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് തലശ്ശേരി എന്നും ചരിത്രം തിരുത്തിക്കുറിച്ചു 1799 എന്ന ആണ്ടുമാണ്. 'മുംബായ്' എന്ന കമ്മട്ടനാമമാണ് ഈ നാണയത്തിന്റെ മുഖവശത്തുള്ള മറ്റു ലിഖിതം. ബ്രിട്ടീഷ് സമാധാന മുംബനം മൈസൂറിനുമായുള്ള മുഴുവൻ ഇന്ത്യക്കും ഏറ്റുതിന്റെ അഭിജ്ഞാനം കൂടിയാണ് ടി99. ഇന്ത്യൻനാണയങ്ങളിൽ അവിതീയ സ്ഥാനമാണ് ഈ ലോഹകറൻസികൾക്കുള്ളത്. തുലാസും മദ്യത്തു ടി-തലശ്ശേരി എന്നുനിർദ്ദേശം എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് അക്ഷരവും അടിച്ചിട്ട് 1805 എന്ന ആണ്ടും

മുഖവശത്തുപേരുന്ന വെള്ളിഅഞ്ചിലൊന്നു (17/16 പണം) രൂപയാണ് ടി1805. പഴശ്ശിനാളായുടെ പതനത്തിന്റെയും ബ്രിട്ടീഷ് നീതിക്ക് അടിയായ ഇന്ത്യയുടേയും ഓർമ്മനിലിനുത്താനുദ്ദേശിച്ചുള്ളതാണ് ഈ സ്മാരകത്തൂട്ട്. മലബാറിനുവേണ്ടി 1809 ൽ നിർമ്മിച്ച സ്മാരകവരാഹനിലും ടി99 എന്നാണ് മൂദ്രണം. ഈ സർണ്ണനാണയം ഇന്ന് അത്യപൂർവ്വമാണ്.

ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനിയുടെ കയ്യിലൊത്തുണ്ടിയ ഇന്ത്യയിലെ നാട്ടുദേശാധിപതികൾ പ്രതാപവും സ്വകാര്യസുഖവും നിലനിർത്താൻ കാട്ടിക്കൂട്ടിയ വിധേയത്വം ഇന്ത്യാചരിത്രത്തിലെ ലജ്ജാകരമായ അടിച്ചുവെയ്ക്കലാണ് അവിൽ ചിലരുടെ നാണയനിർമ്മിതി സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നു. കാശ്മീരിലെ ട്രാഗ്ഗാ രാജാക്കന്മാരുടെ ജെ.എച്ച്.എസ്. നാണയങ്ങൾ, മേവാറിന്റെ (ഉദയപൂർ) സുരപ്ഷാഹി ('ദോസ്തി ലണ്ടൻ') പരമ്പര, കശ്മീരിന്റെ എഡ്വേഡ് എട്ടാമൻ നാണയങ്ങൾ എന്നിവ ഇന്ത്യൻ നാണയ ചെപ്പിലെ ബിരുദസമുച്ചിതമാണ്. ക്രിസ്തു മതാനുയായികളായ ബ്രിട്ടീഷ് അധികാരികൾ തങ്ങളോട് കരുണാപൂർവ്വം പെരുമാറട്ടെ എന്നു കരുതിയാണ് 'രാജ്യാനുഗതി' പറയുന്ന പാരമ്പര്യം അവകാശപ്പെട്ട കാശ്മീർ രാജാക്കന്മാർ ('യേശുമനുഷ്യമോചകൻ' എന്നതിന്റെ അർത്ഥം) ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ലണ്ടനിൽ നിന്നുവന്ന സുഹൃത്തുക്കളാണ് ബ്രിട്ടീഷ് അധികാരികളെന്ന് മുഴുവൻ നാണയങ്ങളിലും എഴുതിച്ചേർത്താൽ തങ്ങൾ രക്ഷപ്പെടുമെന്ന കണക്കുകൂട്ടലാണ് ദോസ്തിലണ്ടൻ പരമ്പര പരീക്ഷിക്കാൻ ഉദയപൂർ രാജാക്കന്മാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. സിംഹാസനം ഉപേക്ഷിച്ചപ്പോൾ ചക്രവർത്തിയോടുപോലും തങ്ങൾക്ക് വിധേയതയുണ്ടെന്ന് കാണിക്കാനല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിനാണ് എഡ്വേഡ് എട്ടാമന്റെ പേരിൽ കാശ്മീർ നാണയങ്ങളിരിക്കിയത്. ഇംഗ്ലണ്ടിനു പോലും അന്യമായിരുന്ന ഒരു നാണയനിർമ്മിതി ഇന്ത്യൻ നാട്ടുരാജ്യമേറ്റേത്തു. പാരതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മഞ്ഞളിപ്പിൽ കടമെടുത്ത കീഴടം പേറിയ നാട്ടുദേശാധിപതികൾ വാണിരുന്നിടത്ത്, മാതൃരാജ്യത്തിന്റെ വിമോചന യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചുവീണ ടിപ്പുവിന്റെയും പഴശ്ശിയുടെയും അനന്യത ഇന്ത്യയെക്കു പ്രകാശം പരത്തുന്നുവെന്ന് ഈ സ്മാരക നാണയങ്ങൾ പറഞ്ഞുതരുന്നുല്ലേ?

സത്യസന്ധമായ ഒരു ചരിത്രലേഖനവിദ്യ നമുക്കുണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ശിലാശാസനങ്ങളും പുരാവസ്തുക്കളും പുരാവസ്തുക്കളും പഴയ സാമ്പത്തിക ഇടപാടുകളും നാണയ വിജ്ഞാനത്തിൽ നിന്നുലഭിക്കുന്ന യുക്ത്യാധിഷ്ഠിത നിഗമനങ്ങളും നല്കുന്ന നിറഞ്ഞ വെളിച്ചത്തിൽ ചുരുളഴിയുന്ന, ശക്തവും ദുർബ്ബലവുമായിരുന്ന നമ്മുടെ പുർവ്വികരുടെ ചരിത്രത്തിന്റെ പുനഃസംവിധാനവും.

ചരിത്രഹിനരേന്ന് പറഞ്ഞുതള്ളിനിൽക്കുന്ന കേരളത്തിലെ മനുഷ്യന്റെ കഥയും താമസംവിനാ എഴുതണമെന്നും ഗതകാലത്തിന്റെ സന്ദേശംവലയിലെ കണ്ണികളായ തലശ്ശേരിത്തൂകൾ നമ്മളോട് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മാധവിക്കുട്ടി

ഇരുപത്തിരണ്ട്

എന്റെ പ്രിയസ്നേഹിത മാലതിക്കുട്ടിയെ കളിക്കുവാൻ വിളിക്കുവാനായി ഞാൻ അമ്പാഴത്തേൽ വിട്ടിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ കമലോഷ്ഠവിന്റെ ദർശനവായ അരിയന്റർ കുട്ടൻമേനോനും കാണാവരായ കേശവദാസ് മേനോനും മാത്രമേ എന്നെ ഗൗനിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. കുട്ടൻമേനോൻ കടങ്കലുകൾ അവതരിപ്പിച്ച് ഞങ്ങൾ കുട്ടികളെ രസിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. "അമ്മ കുറുത്ത്, മകളു വെളുത്ത്, മകളുടെ മകളൊരു സുന്ദരിപേരി. എന്താണെന്നു പറയൂ" കുട്ടൻ മേനോൻ ഒരു ദിവസം എന്നോട് ചോദിച്ചു. ഞാൻ തോല്പി സമ്മതിച്ചപ്പോൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "വെളുളി".

താളിയായി പലരും ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന വെളുളി അന്ന് അമ്പാഴത്തേൽ കിണറിന്റെ പാർശ്വങ്ങളിൽ വളർന്നുനിന്നിരുന്നു. കടങ്കല കേട്ടതിനുശേഷം ഞാൻ ആ ഇലകളെ തൊട്ടുതടവി അവയുടെ മാർദ്ദവം ആസ്വദിച്ചു. കേശവദാസ് മേനോൻ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് വാരികയിൽ ആഴപത്രം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു കാണപ്പെട്ട പദപ്രശ്നം പൂരിപ്പിക്കുന്നതിൽ അതിവ തല്പരനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്

രാഷ്ട്രീയത്തിലോ വ്യവഹാരത്തിലോ ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നില്ല. കേസുകൾക്കായി ഇടയ്ക്കിടെ പൊന്നാനിക്ക് പോയിരുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതിയും ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡ് മെമ്പറുമായ കുഞ്ഞുണ്ണിമേനോനായിരുന്നു. "വരു, കമലേ ഈ വാക്ക് കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ എന്നെ ഒന്ന് സഹായിക്കണം." അദ്ദേഹം

പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഏഴാം ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന എന്ന പദപ്രശ്നം പൂരിപ്പിക്കുവാൻ വിളിക്കുന്നതിന്റെ രഹസ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാത്സല്യം മാത്രമായിരുന്നുവെന്ന് അന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയതുമില്ല. എനിക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിൽ അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യമുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നുവെന്ന് ഞാൻ ധരിച്ചു. ആ തെറ്റിദ്ധാരണ എന്നെ സന്തുഷ്ടയാക്കുകയും ചെയ്തു.

അമ്പാഴത്തേൽ വീട്ടിലെ കാണാവരായിരുന്നുവെങ്കിലും കേശുവേട്ടന് ഒരു ഗൃഹനാഥന് വേണ്ട ഗാഢീര്യം മുഖത്ത് പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മകളായ മാലതിക്കുട്ടിയും അദ്ദേഹത്തെ യേനിലു. മാലതിക്കുട്ടി പറയുന്ന തെന്തും അനുസരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം തയ്യാറായി. തൃശ്ശൂരിലെ ഒരു കോൺവെൻറിൽ പഠിക്കുവാൻ ചേർന്ന മാലതിക്കുട്ടി അവിടെ കിട്ടിയ ഭക്ഷണത്തേപ്പറ്റി പരാതിപ്പെട്ട് മടങ്ങിയപ്പോൾ കേശുവേട്ടൻ പറഞ്ഞു: "കുട്ടിക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടാണെങ്കിൽ ഇനി മടങ്ങിപ്പോണ്ട്."

അന്ന് പെൺകുട്ടികൾക്ക് വിധിച്ചിരുന്നത് ശാസ്ത്രീയസംഗീതവും തയ്യലും അല്പം സംസ്കൃതവുമാണ്. മാലതിക്കുട്ടിയെയും മറ്റു കുട്ടികളെയും പാട്ടുപഠിപ്പിക്കുവാൻ പാലക്കാട്ടുനിന്ന് ഒരു ബ്രാഹ്മണയുവാവ് ആ കാലത്ത് നാട്ടിൽ വന്നെത്തുകയും ചെയ്തു. ഉയരം കുറുത്ത്, ചുരുണ്ടുമുടിയും കരയുന്നുവെന്ന് തോന്നിക്കുന്ന ഒരു പുഞ്ചിരിയും കൈമുതലായി നാട്ടിലെത്തിയ ആ യുവാവിനെ ശിഷ്യകളിൽ ചിലർ ആരാധിക്കുവാൻ

പ്രൊഫ. പത്മന രാമചന്ദ്രൻനായരുടെ തെറ്റില്ലാത്ത മലയാളം

രണ്ടാംപതിപ്പ്. വില 30 ക., 24 ക. യ്ക്ക് എൻ.ബി.എസ്സിൽ കിട്ടും. നിരൂപകർ പറയുന്നു:

ഡോ. കെ. രാമചന്ദ്രൻനായർ കലാകൗമുദി

'പാണ്ഡിത്യത്തിന്റെ കിന്നരിത്തലപ്പാവണിയാത്ത, അതേസമയം പാണ്ഡിത്യഭാസ്യമായ പൂസ്തകമാണിത്. തെറ്റില്ലാത്ത മലയാളം കൈകാര്യം ചെയ്യാനാഗ്രഹിക്കുന്ന ആർക്കും വിശ്വസിക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന ഒരു വഴികാട്ടി'.

പ്രൊഫ. എം. അച്യുതൻ മാധ്യമം

രക്തശുദ്ധി ശരീരാരോഗ്യത്തിനെന്നതുപോലെ ഭാഷാശുദ്ധി സാംസ്കാരികാരോഗ്യത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതിന് ഏറ്റവും സഹായിക്കുന്ന കൃതിയാണ് പത്മനായരുടെ 'തെറ്റില്ലാത്ത മലയാളം'.

പ്രൊഫ. എ.പി.പി. നമ്പൂതിരി കൗമുദം

രസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പഠിപ്പിക്കുക എന്ന പഞ്ചതന്ത്രരഹസ്യം പത്മനായരുടെ പ്രായോഗികമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

പ്രൊഫ. കെ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ മാതൃഭൂമി

ഭാഷ തെറ്റുകൂടാതെ പ്രയോഗിക്കാറായാൽ കൊള്ളാമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഓരോ ഭാഷാവിദ്യാർത്ഥിയും സമ്പന്നമാക്കേണ്ട ഒരുതൃക്കുഷ്ടഗ്രന്ഥമാണ് 'തെറ്റില്ലാത്ത മലയാളം'.

മാനേജർ നാഷണൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ, കോട്ടയം-1.

കേരള ദിനേസ് ബീഡി കൗമുദം

തുടങ്ങി. ഞാൻ ശിഷ്യയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാവാം നാലപ്പാളെ ഇലഞ്ഞിമരത്തിന്റെ തണലിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അയാൾ തന്റെ ശിഷ്യകളുടെ ആരാധനാഭാവത്തെപ്പറ്റി ആവലാതിപ്പെട്ടത്. ഞാൻ വെറുമൊരു ദേശാടനക്കിളിയായിരുന്നു. താൻ പറഞ്ഞുതന്ന രഹസ്യങ്ങൾ ഞാൻ ഭദ്രമായി സൂക്ഷിക്കുമെന്ന് അയാൾ വിശ്വസിച്ചു. പലരാരും ആരാധിക്കപ്പെടുന്ന താൻ ഇനി എന്തുചെയ്യണമെന്ന് അയാൾ എന്നോട് ചോദിച്ചു. ഒരുത്തി പഴുത്ത മാങ്ങമുറിച്ച് കൊടുക്കുമ്പോൾ മറ്റൊരുത്തി കൈലേസ് തയ്ച്ചു കൊടുക്കുന്നു. മുന്നമത്തെ ആരാധിക മുല്ലപ്പൂമാല സമ്മാനിക്കുന്നു.

“ഞാൻ കഷ്ടത്തിലായി” അയാൾ കൂലുങ്ങിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. തനിക്ക് നാലാമത്തെ ആരാധിക കൊടുത്ത പ്രേമലേഖനം വായിക്കുവാനായി കൊണ്ടുവന്ന് തരാമെന്ന് അയാൾ എന്നോട് പറഞ്ഞു.

“കമലയുടെ ഉപദേശം എന്താണ്?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

“നൂണ പറയരുത് എന്നാണ് എന്റെ ഉപദേശം” ഞാൻ പറഞ്ഞു. അയാൾ വിളർത്തു.

അയാളുമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് ഇലഞ്ഞിയുടെ ചുവട്ടിൽ നീല്ക്കരുതെന്ന് അമ്മമ്മ പറഞ്ഞു.

“ആ ഭാഗം എന്താ പറഞ്ഞിരുന്നത്?” അമ്മമ്മ എന്നോട് ചോദിച്ചു.

“ചെന്നൈ വൈത്തിയെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചതാണ്” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അമ്മമ്മ തലകുലുക്കി. ആയിടയ്ക്ക് അമ്മാമൻ ശാസ്ത്രീയ സംഗീതത്തിൽ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാവാം ഭാഗവതർ ഉമ്മറത്തിണ്ണമേൽ ഇരുന്ന് ഭൂഹിമുകുന്ദഭട്ടി എന്നും മറ്റും പാടിയിരുന്നത്. ദാസ്യേന്ദ്രൻ അച്ഛൻ പണ്ട് പണ്ട് വാങ്ങിയ ഗ്രാമഫോൺ റെക്കോഡുകൾ നാലപ്പാളെ കൊണ്ടുവന്ന് അമ്മാമൻ അവ ശ്രദ്ധിച്ചുകേട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് പ്രമേഹരോഗം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാവാം കണ്ണുകളിൽ തിമിരവും ആ കാലത്ത് ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നിട്ടും ദിവസേന ആർഷ്ജ്ഞാനം എന്ന പുസ്തകം പൂർത്തിയാക്കുവാനായി അദ്ദേഹം പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അമ്മാമൻ സിംഗരറ്റുവലിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ആനക്കൊമ്പ് കൊണ്ടും കാട്ടുപോത്തിന്റെ കൊമ്പുകൊണ്ടും നിർമ്മിച്ച ഫിൽറ്ററുകൾ അച്ഛൻ അദ്ദേഹത്തിന് സമ്മാനിച്ചിരുന്നു. ഫിൽറ്റർ കൂടാതെ അമ്മാമൻ സിംഗർ വലിക്കുന്നത് ഞാൻ ഓർമ്മിക്കുന്നില്ല. രാവിലെ പത്തുമണിക്ക് ഹുക്കയും വലിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അമ്മാമന്റെ രണ്ടുഹുക്കകളും നാലപ്പാളെ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നതും പഴയ നാലപ്പാളിന്റെ തറയിൽ ഉയർത്തിയതുമായ വീട്ടിൽ ഇന്നും അവശേഷിക്കുന്നു.

അമ്മാമന്റെ കൈവിരലുകൾ മുരളങ്ങളായിരുന്നു. എഴുതുകയോ പഠിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ കത്തിരികൊണ്ട് മുറിക്കുകയോ മാത്രമേ ആ വിരലുകൾ ചെയ്തിരുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് വയലറ്റ് പെൻസിലിന്റെ അറ്റം ബ്ലേഡുകൊണ്ട് മുറിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്.

പണ്ട് പണ്ട്. ആ പെൻസിലുകളെ പെരുമാൾ ചെട്ടി പെൻസിലുകൾ എന്നാണ് അമ്മാമൻ വിളിച്ചിരുന്നത്. അത്തരം ഒരു പെൻസിലിന്റെ മൂന്ന് ഒരിക്കലും വായിലിടാൻ പാടില്ലെന്ന് അമ്മാമൻ ഒരിക്കൽ എന്നോടും ജ്യേഷ്ഠനോടും പറഞ്ഞു. വായിലിട്ടാൽ എന്താണ് സംഭവിക്കുക എന്ന് അറിയുവാനായി ഞാൻ അത് ചെയ്തു നോക്കി. എന്റെ നാവ് ഊതുന്നിറമാവുകയും എന്റെ തൂപ്പലിന് കാറിയ എണ്ണയുടെ രുസാർ വന്നതായി എനിക്ക് അനുഭവപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

വൈരക്കല്ല് വിഴുങ്ങിയാൽ മരണം സംഭവിക്കുമെന്ന് മാരാത്താട്ടിൽ അനിയൻ ഒരു ദിവസം പറഞ്ഞു. വൈരക്കല്ല് വിഴുങ്ങി മരണം വരിച്ച രാജകുമാരികളുടെ കഥകൾ അനിയന് അറിയാമായിരുന്നു. അനിയന്റെ അച്ഛന്റെ അമ്മയായ മുകാമി അമ്മയും അമ്മയായ ഇനാകിയമ്മയും പാലക്കാട് ജനിച്ച വളർന്നവരായിരുന്നു. പാലക്കാട്ടുകാർ കഥകൾ പറയുവാനും സാദിഷ്ടമായ ഭോജനം പാചകം ചെയ്യുവാനും താൽപ്പര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അവരുടെ കഥകൾ കേൾക്കുവാൻ എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. മാരാത്താട്ടിൽ ചെന്നാൽ പഴുത്തമുവാണ്ടൻ മാങ്ങ, കൽക്കണ്ടം, അടമാങ്ങക്കഷണങ്ങൾ, മുന്തിരി മുതലായവ അവിടെയുള്ളവർ എനിക്ക് സമ്മാനിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ ചെന്ന് കിഴക്കേകോലായിൽ ഇരുന്ന് കവുങ്ങുകളെ നോക്കിക്കൊണ്ട് തങ്കത്തിന്റെയും അനിയന്റെയും അച്ഛന്റെ അമ്മയോടൊപ്പം ഇരുന്ന് വെറ്റിലയും കളിയടക്കയും തിന്നുവാൻ ഞാൻ ശീലിച്ചു. കിഴക്കേകോലായിൽ തുണും ചാരിയിരിക്കുമ്പോൾ തൊഴുത്തിലെ ചുവന്ന പശു കുനിഞ്ഞ് വൈക്കോൽ ചവയ്ക്കുന്നത് എനിക്ക് കാണുവാൻ സാധിച്ചു. പടിക്ക് പുറത്ത് കൊച്ചാക്കു എന്ന ഇഷ്ടികപ്പണിക്കാരന്റെ മക്കളായ, കൊച്ചുന്നവും പ്രാഞ്ചീസും പുഴയിൽ “പുളേൻ കുത്തി” കളിക്കുന്നതും എനിക്ക് കാണുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. കൊച്ചാക്കുവിന്റെ പെങ്ങളും അവിവാഹിതയുമായ മാത്തിരി ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് പുറത്തുവന്ന് പ്രാഞ്ചീസേ പ്രാഞ്ചീസേ എന്ന് വിളിക്കുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു. പ്രാഞ്ചീസ് എന്ന പേര് ഞാൻ ഉച്ചരിച്ചുകേട്ടപ്പോൾ അമ്മാമൻ ഒരു സന്ധ്യക്ക് പറഞ്ഞു: “ഫ്രാൻസിസ്: എന്ന പേരിനെയാണ് കൊച്ചാക്കുവിന്റെ കുടുംബക്കാർ പ്രാഞ്ചീസാക്കിയിരിക്കുന്നത്!”

മാരാത്താട്ടിൽ കാവേരിയോപ്പ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ബന്ധു കുടി അന്ന് താമസിച്ചിരുന്നു. അവർക്കും കുട്ടികളെ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. മാരാത്താട്ടിലെ അന്തരീക്ഷം ശാന്തമായിരുന്നു. മറ്റു ഗൃഹങ്ങളിൽ മിക്ക ദിവസങ്ങളിലും വഴക്കും വക്കാണവും നടക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. മാരാത്താട്ടിൽ ഒരു ദിവസം ചെന്നപ്പോൾ അകത്തുനിന്ന് തങ്കത്തിന്റെ അച്ഛൻ ഉച്ചത്തിൽ തന്റെ അമ്മയോട് തർക്കിക്കുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു.

“റയിഷാക്കണം. റയിഷാക്കാൻ തയ്യാറല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ കല്യാണം സമ്മതിക്കില്ല” അദ്ദേഹം വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ഞാൻ പരിമേതോടെ നാലപ്പാളെക്ക് തിരിഞ്ഞ് ഓടുകയും ചെയ്തു. റയിഷാക്കുക എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ഞാൻ അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അമ്മമ്മ ചോദിച്ചു:

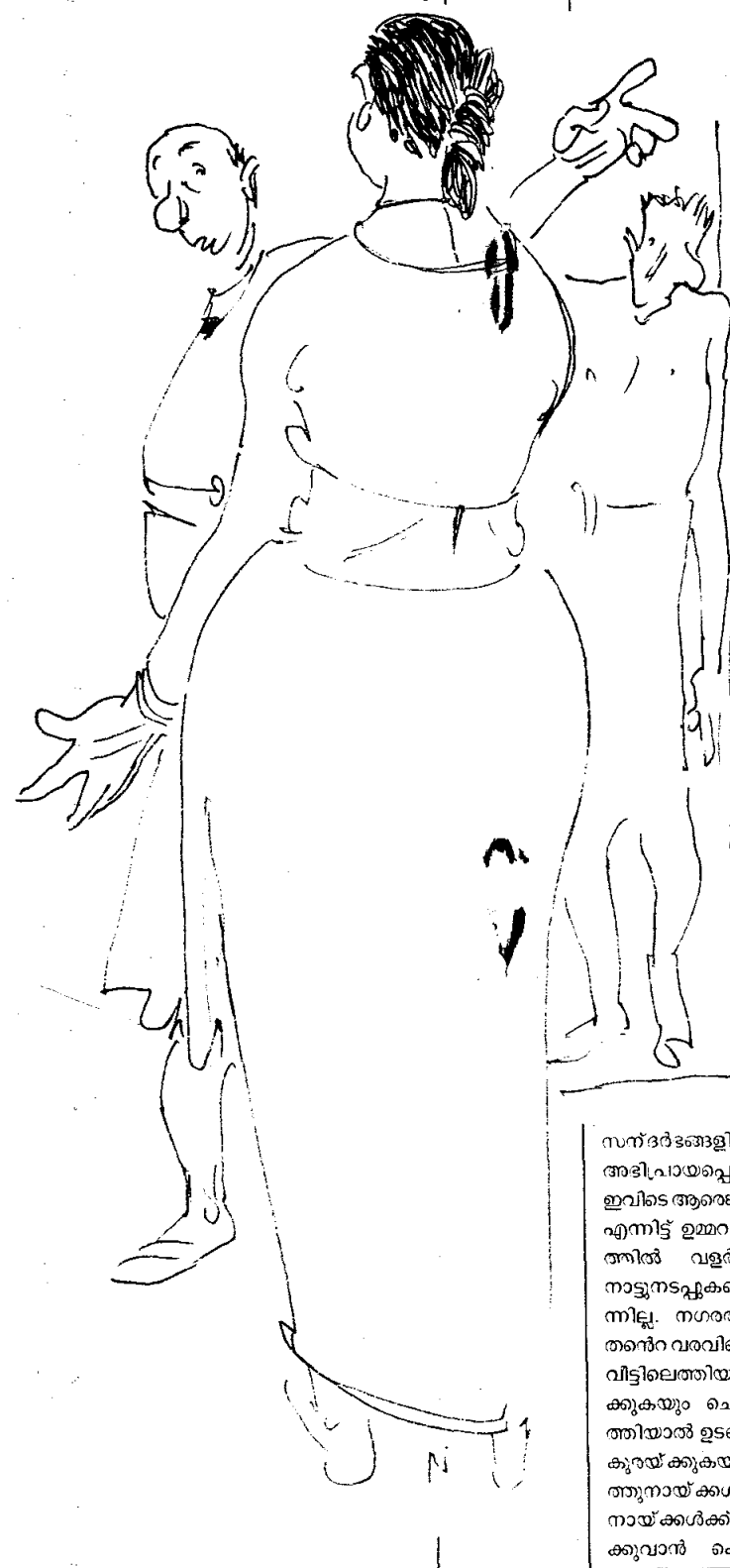
“അത് ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കല്ലേ? കമലയ്ക്കല്ലേ എന്നെക്കാൾ ഇംഗ്ലീഷ് അറിയുക? എവിടെ നിന്നാണ് ഈ വാക്ക് കേട്ടത്?”

മാരാത്താട്ടിലേക്ക് കയറുവാൻ ഭാവിക്ക്

ചെയ്തു. റയിഷാക്കുക എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ഞാൻ അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അമ്മമ്മ ചോദിച്ചു:

“അത് ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കല്ലേ? കമലയ്ക്കല്ലേ എന്നെക്കാൾ ഇംഗ്ലീഷ് അറിയുക? എവിടെ നിന്നാണ് ഈ വാക്ക് കേട്ടത്?”

മാരാത്താട്ടിലേക്ക് കയറുവാൻ ഭാവിക്ക്

മ്പോൾ അകത്തെ മുറിയിൽ നിന്ന് കേട്ടതാണെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ അമ്മമ്മ കോപിച്ച്, സ്വകാര്യ സംഭാഷണങ്ങൾ കേൾക്കുവാനിടയായാൽ അവ മറക്കുകയാണ് വേണ്ടത് എന്ന് അവർ എന്നോട് പറഞ്ഞു. ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ എവിടെയും കയറിച്ചെല്ലരുതെന്നും അമ്മമ്മ പറഞ്ഞു. ചുമയ്ക്കുകയാണ് അത്തരം

എന്റെ പിന്നിൽ വാലാട്ടിക്കൊണ്ടു നടക്കുവാൻ ഒരു പട്ടിക്കുട്ടിയെ വിലകൊടുത്ത് വാങ്ങണമെന്ന് ഞാൻ കലശലായി മോഹിച്ചു. എന്റെ ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന പരിഷ്കാരികളുടെ വളർത്തുപട്ടികളെപ്പറ്റിയുള്ള വിചിത്രകഥകൾ ഞാൻ കൗതുകത്തോടെ ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ പട്ടികളെ നടത്തുവാൻ അതിരാവിലെ നിറത്തിലൂടെ പോവാറുള്ള സതീർത്ഥ്യകളോട് എനിക്ക് അസൂയതോന്നി. പട്ടികളുടെ സ്നേഹപ്രകടനം അവർക്ക് ഒരുതരം സുരക്ഷിതബോധം നല്കിയിരുന്നു. എന്നോട് സ്നേഹം പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യനോ മൃഗമോ തയ്യാറായില്ല.

വളർത്തുപട്ടിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് അമ്മ അച്ഛനോട് പറയുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്കാറ്റ് വീട്ടിൽ വീശി. അച്ഛൻ ക്രോധാകുലനായി എന്നെയും അമ്മയെയും ശകാരിച്ചു. പേപ്പട്ടി വിഷത്തിന്റെ മാരകതയെത്തപ്പറ്റി അച്ഛൻ അമ്മണിക്കുർ നേരം എന്നോട് പ്രസാദിച്ചു. “ഒരിക്കലും ഒരിക്കലും ഞാൻ അത് സമ്മതിക്കില്ല” അച്ഛൻ വിക്കലോടെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

അന്ന് സന്ധ്യയ്ക്ക് ഞാൻ അടുക്കളപ്പടിമേൽ വിഷണ്ണയായി ഇരുന്നപ്പോൾ ഓലേങ്ങാളെ പാറുകുട്ടി നനഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ എന്നെ സമീപിച്ചു.

“കുട്ടിക്കെന്തിനാ പട്ടിക്കുട്ടി?” അവർ ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് മടീല് വയ്ക്കാനാണ്. എനിക്ക് ഒരു പട്ടിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഉമ്മ വയ്ക്കണം” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇവടെ വരണ കാടൻപുപ്പേപിടിച്ച് തരണോ? ദുസോ കേക്കാ മിയാവ് മിയാവ്. അടക്കളുടെ വാതില് നല്ലോണം അടച്ചാലും അത് ആത്ത് കടക്കും. തട്ടമ്മക്കുടിയാവും വാവ്. അയിനെ പിടിച്ച് അയിന്റെ നഖം മുറിച്ച് വായ തുണിയോണ്ട് കെട്ടിയാ കുട്ടിക്ക്

അവയെ ഒരിക്കലും വിട്ടിന്റെ ഉള്ളിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ ആരും അനുവദിക്കാറില്ല. ചൊക്ളിപ്പട്ടികൾ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ആ ഭിക്ഷാദാഹികൾ നഗ്നരായി വളർത്തുനായ്ക്കളെക്കാൾ സ്നേഹശീലമായി മാറുകയും ചെയ്തു. ക്ഷമയുടെ പര്യായങ്ങൾ പോലാവും അവ കാലം ചെല്ലുന്നോറും അവാഴത്തേക്കാൾ ചോറ് കൊടുത്തിരുന്ന ഒരു നായ ആ കാലത്ത് ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിലേക്കും ദിവസേന വരാറുണ്ടായിരുന്നു. അവന്റെ പേര് തുമ്പി എന്നായിരുന്നു. കറുപ്പും വെളുപ്പും പാണ്ടുകളെപ്പറ്റിയും ആരോ ഗൃഹാസുമായ ഒരു മൃഗം. അവൻ കുട്ടിയോപ്പുവിനെ അനുഗമിക്കുന്നതിൽ തന്റെ നിർവൃതി കണ്ടെത്തി. കുട്ടിയോപ്പു സന്ധ്യകഴിഞ്ഞ് നാലപ്പാളെക്ക് ഉറങ്ങുവാനായി വരുമ്പോൾ വിളക്ക് പിടിച്ചു ഇട്ടിയച്ഛന്റെ പിന്നിൽ തുമ്പി ഒരു സമ്മതക്കാരന്റെ ശാഭിരൂത്തോടെ നടന്നുവരാറുണ്ടായിരുന്നു. രാവിലെ എട്ടര കഴിഞ്ഞ് കുട്ടിയോപ്പുവിന്റെ കൂടെ അവൻ അവാഴത്തേൽ വീട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

എന്റെ പിന്നിൽ വാലാട്ടിക്കൊണ്ടു നടക്കുവാൻ ഒരു പട്ടിക്കുട്ടിയെ വിലകൊടുത്ത് വാങ്ങണമെന്ന് ഞാൻ കലശലായി മോഹിച്ചു. എന്റെ ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന പരിഷ്കാരികളുടെ വളർത്തുപട്ടികളെപ്പറ്റിയുള്ള വിചിത്രകഥകൾ ഞാൻ കൗതുകത്തോടെ ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ പട്ടികളെ നടത്തുവാൻ അതിരാവിലെ നിറത്തിലൂടെ പോവാറുള്ള സതീർത്ഥ്യകളോട് എനിക്ക് അസൂയതോന്നി. പട്ടികളുടെ സ്നേഹപ്രകടനം അവർക്ക് ഒരുതരം സുരക്ഷിതബോധം നല്കിയിരുന്നു. എന്നോട് സ്നേഹം പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യനോ മൃഗമോ തയ്യാറായില്ല.

വളർത്തുപട്ടിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് അമ്മ അച്ഛനോട് പറയുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്കാറ്റ് വീട്ടിൽ വീശി. അച്ഛൻ ക്രോധാകുലനായി എന്നെയും അമ്മയെയും ശകാരിച്ചു. പേപ്പട്ടി വിഷത്തിന്റെ മാരകതയെത്തപ്പറ്റി അച്ഛൻ അമ്മണിക്കുർ നേരം എന്നോട് പ്രസാദിച്ചു. “ഒരിക്കലും ഒരിക്കലും ഞാൻ അത് സമ്മതിക്കില്ല” അച്ഛൻ വിക്കലോടെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

അന്ന് സന്ധ്യയ്ക്ക് ഞാൻ അടുക്കളപ്പടിമേൽ വിഷണ്ണയായി ഇരുന്നപ്പോൾ ഓലേങ്ങാളെ പാറുകുട്ടി നനഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ എന്നെ സമീപിച്ചു.

“കുട്ടിക്കെന്തിനാ പട്ടിക്കുട്ടി?” അവർ ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് മടീല് വയ്ക്കാനാണ്. എനിക്ക് ഒരു പട്ടിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഉമ്മ വയ്ക്കണം” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇവടെ വരണ കാടൻപുപ്പേപിടിച്ച് തരണോ? ദുസോ കേക്കാ മിയാവ് മിയാവ്. അടക്കളുടെ വാതില് നല്ലോണം അടച്ചാലും അത് ആത്ത് കടക്കും. തട്ടമ്മക്കുടിയാവും വാവ്. അയിനെ പിടിച്ച് അയിന്റെ നഖം മുറിച്ച് വായ തുണിയോണ്ട് കെട്ടിയാ കുട്ടിക്ക്

അയിനെ മടീല് ഇരുത്താം പാറുകുട്ടി പറഞ്ഞു.

“കുട്ടിക്ക് അനർത്ഥം പറഞ്ഞ് കൊടുക്കണം” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

“കാടൻ പുല്ലു പാറുട്ടി പിടിച്ച്തരോ?” ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“അയ്യോ ഇന്റെ അമ്മ... ഇന്നെ മാന്തിപ്പൊളിക്കിലേ? ആണുങ്ങളെക്കൊണ്ട് പിടിപ്പിക്കണം കുട്ടേ.” പാറുകുട്ടി പറഞ്ഞു.

“ആണുങ്ങൾ മാന്തിയാ വേദനിക്കിലേ?” നാരായണൻ നായർ പരിഹാസച്ചിരിയോടെ ചോദിച്ചു. പാറുകുട്ടി തലതാഴ്ത്തി.

“ഞാൻ കല്യാണം കഴിച്ചിട്ട് വേറെ വീട്ടില് താമസിക്കുമ്പോ ആദ്യം വാങ്ങുക ഒരു നായ്ക്കുട്ടിയെയാണ്. ഫർണിച്ചറൊക്കെ പിന്നെ വാങ്ങും. ഒരു വെളുത്ത നായ്ക്കുട്ടി” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“കുട്ടിടെ ഭർത്താവ് സമ്മതിച്ചിലേയ്ക്കിലോ?” പാറുകുട്ടി ചോദിച്ചു.

“നായ്ക്കളെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരാളെ ഞാൻ കല്യാണം കഴിക്കും.” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“ദാസ് മാമടെ മൂത്തമോളെ ഒരു മൃഗ ഡോക്ടറെയാണ് കല്യാണം കഴിച്ചത്— ബാറാ ബാർകിയിൽ താമസിക്കണ മോളെ. അവരോട് പറഞ്ഞാമതി കുട്ടിക്കും ഒരു മൃഗഡോക്ടറെ വേണം...” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

“മൃഗങ്ങളെ സ്വീകിത്സിക്കണോ ചുരടിക്കും കുട്ടേ. കന്ന്കാലിയോളുടെ ചുരായിരിക്കും അവിറ്റ്ത്ത്.” പാറുകുട്ടി പറഞ്ഞു. നാരായണൻ നായർ ഉറക്കെ ചിരിച്ചു.

“കുട്ടി നായ്ക്കുട്ടിനോ പുച്ചുക്കുട്ടിനോ ഉമ്മവയ്ക്കാൻ പോണ്ട. അവറ്റ മാന്തിപ്പൊളിക്കും. കൊറച്ചും കുടി വലുതാവുമ്പോ അച്ഛൻ വല്ലോരോ കൊണ്ട് വരും കല്യാണം കഴിക്കാൻ. അപ്പോ ഒന്നാത്തരം ഒരു മനുഷ്യക്കുട്ടേ പ്രസവിച്ചോളും. അയിനെ മടീലിരുത്തി ഉമ്മവച്ചോളോ.” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

കുഞ്ഞാത്തു ഇടുന്ന കാൽവെപ്പുകളോടെ അടുക്കളയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ വൃട്ടധൻ എന്ന നോക്കി ചിരിച്ചു.

“നായിനെ പിടിച്ച് മടീലിരുത്തിയാ അത് കുപ്പായത്തില് അപ്പിടി കാറിക്കും. മോളെ. പിന്നെ കുപ്പായം ചുരടിക്കും.” കുഞ്ഞാത്തു പറഞ്ഞു.

“നായ്ക്കാത്താത്ത് എന്തുപോലെത്തെ നാറ്റാ?” ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“നായ്ക്കാത്താന്റെ പുറ്റ് കുട്ടിക്ക് അരിലു. അതോണ്ടാ ദുസോ നായിനെ വാങ്ങണം പറഞ്ഞ് ശാധം പിടിക്കണ്!” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

ആ റോട്ടില് നായ്ക്കാറം കണ്ടാ കൊറച്ച് പാക്കി എട്ത് കൊണ്ടേറോ കുഞ്ഞാത്തു മാപ്പുളേ? “പാറുകുട്ടി ചോദിച്ചു.

“അതൊപ്പൊ നന്നായത്! ഇയ്ക്ക് വേറെ ഡോലിലേ? കലിക്കത്തേല് വന്നിട്ട് റോട്ടിലെ കെടക്കണ നായ്ക്കാറം പറക്കിക്കൊണ്ടേലാ ഇന്റെ ജോലി? “കുഞ്ഞാത്തു ഉദ്യോഗത്തോടെ ചോദിച്ചു. പാറുകുട്ടി തലതാഴ്ത്തി.

(തുടരും)

ആറുബുലൻസിനും സൈക്കിളിനു മൊഴികെ ഒരു വാഹനത്തിനും പ്രവേശനമില്ല എന്നുമായി ബോർഡിന്റെയടുത്തായി ശങ്കർ കൊണ്ടുവന്ന പാർക്ക് ചെയ്തു. ക്യാമറയും റെക്കോർഡറുമടങ്ങുന്ന ബാഗ് ചുമലിലിട്ടു നടന്നു.

എന്തൊരിടമാണ്. നിറയെ മരങ്ങൾ. ഈട്ടിയും, വാകയും, പ്ലാവും, മാവും, രാജമല്ലിയും, പേരിറയ്ക്കാത്ത അനവധി മരങ്ങളും. പലയിടങ്ങളിലും പച്ചപ്പിനിടയ്ക്ക് കാണാവുന്ന കെട്ടിടങ്ങളുടെ മനോഹരമായ മുഖപ്പുകൾ. ഏതോ ഒരു കോണിൽനിന്നും അനിത നടന്നെത്തി. നന്നായൊന്ന് പുഞ്ചിരിച്ചു. ശങ്കർ അവളുടെ തലയിൽ വെറുതെ വലംകൈ കൊണ്ട് ഉലച്ചു. അവൾ ഒഴിഞ്ഞുമാറി, ചിരിച്ച്, വീണ്ടും ഒപ്പം നടന്നു.

റെറയടിപ്പാതയുടെ ഒരു വശത്തായ് പടർന്നുപന്തലിച്ച് തണൽ വിരിച്ച ഒരു മഞ്ചാടി മരത്തിന്റെ ചോട്ടിൽ ഒരു വീൽ ചെയർ. അതിന്റെയടുത്തായ് മരത്തിൽ ചാരിയിരിക്കുന്ന വ്യക്തമായൊരു ആംഗ്ളോ ഇന്ത്യൻ സ്ത്രീ. കൈയിലെന്തോ മുറുകെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു.

അടുത്തെത്തിയപ്പോഴാണ് അവരുടെ നടുവിലേക്കിന്റെ മടിയിൽ നിറയെ ചൂകുന്ന മഞ്ചാടിമണികളാണെന്ന് കണ്ടത്.

അനിത പരിചയപ്പെടുത്തി.

ഇത് മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്.

അവർ തലയുയർത്തി നോക്കിയതുപോലുമില്ല. കൈയിലിരുന്ന ഒരുപിടി മഞ്ചാടി അവർ മെല്ലെ ചൂകപ്പിന്റെയൊരു പ്രഭുപോലെ ഫ്രോക്കിലേക്കിട്ടു. കുറെ ചിതറി നിലത്തു വീണു. അയാൾ കുനിഞ്ഞ്, അത് പെറുക്കി, മണ്ണുതൂടച്ച് കൈയിലേക്ക് വച്ചുകൊടുത്തു. വാർദ്യകും ബാധിച്ച, തെളിഞ്ഞുയർന്ന ഞരമ്പുകളോടുകൂടി, വിറയാർന്ന കൈയുകൾ. അവർ തലയുയർത്തി. ചുളിഞ്ഞ് വിളറിയ മുഖത്ത് ഇളം പച്ചഗോട്ടുപോലുള്ള കണ്ണുകൾ. കണ്ണൊന്ന് തിളങ്ങി. പിന്നെ സ്വന്തം ശബ്ദത്തെപ്പോലും പേടിക്കുംപോലെ പതിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ അവർ പറഞ്ഞു—താങ് യു, താങ് യു വിൽഫ്രഡ്.

അയാൾ അനിതയെ നോക്കി. അനിത, അവിടുവിടെ കാണുന്ന മഞ്ചാടിമണികൾ ശേഖരിക്കുകയാണ്.

അയാൾക്കെന്ന് പറയണമെന്നറിയില്ല.

പിന്നെ മെല്ലെ എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു—പ്ലീസ് ഡോൻറ് മെൻഷൻ.

മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ് ചുവമൊന്നുയർത്തിയതുപോലുമില്ല.

അനിത ഒരുപിടി മഞ്ചാടി മണികളുമായ് അടുത്തെത്തി. നടക്കാം. ശരി.

അനിത നിന്ന്, ബാഗിൽനിന്നും ഒരു കവറെടുത്ത്, അതിലാ മഞ്ചാടിമുത്തുകൾ മുഴുവനുമിട്ടു. പിന്നെ തീർത്ഥം വാങ്ങാനെന്ന

പോലെ കൈ പിടിച്ച്.... ഒരു മഞ്ചാടിമണി മാത്രം ആയുർരേഖയ്ക്കും ബുദ്ധിരേഖയ്ക്കുമിടയ്ക്ക് ചുവന്ന് തിളങ്ങി. ഇതൊക്കെ പിന്നീടവർക്ക് കൊടുക്കാനാണ്. അവർ ഹാപ്പിയാവും.

ആരാണ് വിൽഫ്രഡ്? അയാൾ ചോദിച്ചു. മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസിന്റെ അവസാ

നത്തെ മകൻ.

അയാളിപ്പോഴെവിടെയാണ്?

സ്റ്റേറ്റ് സിൽ. ഏതോ അമേരിക്കൻ ഡോക്ടറെ വിവാഹം കഴിച്ച് അവിടെ കുടിയിരിക്കുകയാണ്.

ഇവിടെ വരാറില്ലേ? കത്തയയ്ക്കാറില്ലേ? അനിത നിന്നു.

മിസ്റ്റർ ഫെർണാൻഡസ് ഒരു എഞ്ചിൻ ഡ്രൈവറായിരുന്നു. ഒരു റിപ്പിക്കൽ ആംഗ്ളോ ഇന്ത്യൻ. അവർക്ക് പതിനൊന്നു മക്കൾ. മൂന്നു കുട്ടികൾ മരിച്ചുപോയി. ബാക്കിയെല്ലാവരും വിദേശത്താണ്. മുത്തമകൻ ആസ്ട്രേലിയയിൽ. ഒരു പെൺകുട്ടി ഇർമ്മനിയിൽ. രണ്ടുപേർ ഗൾഫിൽ. ബാക്കിയുള്ളവർ എവിടെയാണെന്നുപോലുമറിയില്ല.

അവരൊക്കെ വരാറില്ലേ?

അനിത മുഖത്തേക്കുറുന്നോക്കി.

ഇല്ല. നാലുവർഷം മുമ്പ് ഫെർണാൻഡസ് മരിച്ചു. മക്കളെ അറിയിക്കാൻ ആരുടേയും വിലാസം പോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ മരണവാർത്ത നാഷണൽ ഡെയ്ലിസിൽ പരസ്യം ചെയ്തു. എന്നിട്ടും ആരും എത്തിയില്ല. ഒന്ന് നിറുത്തി, അനിത തുടർന്നു:

കൊച്ചുകോട്ടേയ്ക്കും സ്ഥലവും അടുക്കളയിൽ നിന്നിരുന്ന മിസ്സിസ് മാത്യുസിന്റെ മകൻ വിററുകൊടുത്തു. അയാൾ മാത്രമാണ് ഇടയ്ക്കിടെ വരാറ്. അയാൾ വരുമ്പോൾ സ്റ്റാമ്പുകൾ കൊണ്ടുകൊടുക്കും.

സ്റ്റാമ്പുകളോ?

അതെ.

മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസിന്റെ സ്റ്റാമ്പ് കളക്ഷൻ കാണേണ്ടതാണ്. സാധാരണ ആരെ കണ്ടാലും അവർ ചോദിക്കും—ഡ്യൂ യു ഹാവ് എനി സ്റ്റാമ്പ്സ് ഫോർ മൈ സൺ? ഒരു മകന്റെ ഹോബി സ്റ്റാമ്പ് കളക്ഷനായിരുന്നു. അവനുവേണ്ടി പണ്ടേ ശേഖരിക്കുമായിരുന്നു. അവൻ ചേർത്തുവെച്ചതും, അവനു വേണ്ടി ചേർത്തു വെച്ചതും, ഒരു നിധിപോലെയവർ സൂക്ഷിക്കുന്നു. ആരോ തൊടാൻകൂടി സമ്മതിക്കില്ല. ചിലപ്പോ എന്നെ ചിലത് കാട്ടിത്തരാറുണ്ട്. ഓരോന്നിന്റെയും ചരിത്രവും അവർക്കറിയാം. മകൻ വരുമ്പോൾ കൊടുക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ശേഖരിക്കുന്നത്.

മഞ്ചാടിമണികളോ?

ഓ, അത് അവർക്കും മംഗളം മാമിക്കും വേണ്ടി ശേഖരിക്കുന്നതാണ്. എന്നിട്ടിടയ്ക്കിടെ അവർ രണ്ടാളുംകൂടി പല്ലാംകുഴി കളിക്കും.

മിസ്സ്, ഫോൺ ഫോർ യു.

ശബ്ദം കേട്ടപ്പോഴാണ് അല്പം മാറി, അനിതയുടെ ഇടതുവശത്ത് നിൽക്കുന്ന പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടത്. ഞാനിപ്പോ വരാം. എന്നിട്ട് പറമ്പാദ്യം കാണാം. പിന്നെ കമ്മ്യൂണിലേക്ക് പോവാം.

അയാൾ അവിടെ നിന്നു.

അനിത പെൺകുട്ടിയോടൊപ്പം നടന്നു നീങ്ങുന്നത് കണ്ടു.

ഒരു പ്ലാവിന്റെ ചോട്ടിൽ ഇഷ്ടികകൊണ്ട് പണിഞ്ഞ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ബെഞ്ചിലിരുന്നു. ഇവിടെയിരുന്നാൽ പറമ്പിന്റെ പച്ചപ്പ് കാണാം.

ദൂരെ വിവിധ ആകൃതിയിലുള്ള കോട്ടേയ്ക്കു

കൾ. അതിൽ നിറയെ വ്യക്തമായ മനുഷ്യായിരിക്കും. ആരോരുമില്ലാത്തവർ. മക്കൾ ഉപേക്ഷിച്ചവർ, ഭാര്യ മരിച്ചവർ, ദർത്താവ് മരിച്ചവർ, വാർദ്യകും നൽകിയ നിസ്സഹായ തയോടെ പിളുകെട്ടിയ കണ്ണുകളും. മങ്ങിയ ഓർമ്മകളുമായ്, കുടുംബങ്ങളുണ്ടായിരുന്നവർ.

അയാൾ മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസിനെ നോക്കി. അതേയിരിപ്പിരിക്കുകയാണവർ. മഞ്ചാടിമണികൾ കൈയിലെടുത്ത്, വിരലുകൾക്കിടയിലൂടെ ഫ്രോക്കിലേക്കിട്ടു, വീണ്ടും മെടുത്ത്—

പതിനൊന്ന് പ്രസവം. എട്ട് മക്കൾ... അയാൾ മനസ്സിൽ അവരുടെ കോട്ടേയ്ക്കു കണ്ടു. വൃത്തിയുള്ള കൊച്ചുവീട്. ക്രിസ്ത്യവിന്റെ തിരുപ്പാ. കത്തിച്ച മെഴുകുതിരി. അടുക്കളയി

ലോരോന്ന് പാചകം ചെയ്യുന്ന മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്.

ടീസറുപയോഗിച്ച് മെല്ലെ സ്റ്റാമ്പ് ഇളക്കിയെടുക്കുന്ന സ്ത്രീ. കെട്ടിപ്പിടിച്ച് താങ് യു മമ്മി എന്നു പറയുന്ന പുച്ചക്കണ്ണുള്ള കുട്ടി. കുട്ടികളെ നിരത്തി കളിപ്പിക്കുന്ന മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്. തൊട്ടിലിൽ കരയുന്ന എഡ്വേർഡിന്റെ അപ്പി നിറഞ്ഞ തുണി, കഴുകാൻ മാറി, മറ്റൊരു തുണിയിട്ട്, അവനെ കഴുകി, മുലകൊടുത്ത്, ആട്ടിയുറക്കി—വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ വെസ്റ്റേർൻ കളാസ്സിക്കൽ കേട്ട്, ഒരു ബിയറോ അല്പം വൈനോ കുടിക്കുന്ന ഫെർണാൻഡസിനായ് അടുക്കളയിൽ ഫിംഗർ ചിപ്സുണ്ടാക്കുന്ന സ്ത്രീ. മക്കളുടെ ഓരോ വിജയത്തിനും പള്ളിയിൽ മെഴുകുതിരി കത്തിച്ച്, മദർ മേരിയോടു പ്രാർത്ഥിച്ച്, മക്കളെ കെട്ടിപ്പു

ണർന്ന് നിറുകയിൽ ഉമ്മവെച്ച്, അവരുടെ പിഞ്ഞിപ്പോയ വേഷം തൂണി, ഫ്രോക്ക് തൂണി, കൈലേസ് തൂണി, വീട് വലയടിച്ച്, പുറത്തോട്ടു നനച്ച്. റോസ് പറിച്ച് പെൺമക്കളുടെ ഉടുപ്പിൽ ചൂടി, അവരുടെ യൂണിഫോറം കഴുകിത്തേച്ച്. ഷു പോളിഷ് ചെയ്ത്, മകന്റെയോ മകളുടെയോ പനികിടക്കയിലിരുന്ന് നേർത്ത തുണി നനച്ച് പൊള്ളുന്ന നെറ്റിയിൽ പതിച്ച്, മകനെയോ മകളെയോ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് യാത്രയയച്ച്, മാനത്തേക്ക് പറന്നുയരുന്ന വിമാനത്തിലേക്ക് കൈയുയർത്തിക്കാട്ടി—

ഒരു നിറമാർന്ന ചലച്ചിത്രപോലെ ഒരു ജീവിതം മുന്നിൽ നിറഞ്ഞു വരികയാണല്ലോ. അയാൾ കണ്ണ് ഏട്ടി.

പോസ്റ്ററുമായെ കാത്ത് വഴിയിൽ കണ്ണും നട്ട്, ഇന്നും ഇല്ല ഫെർണാൻഡസ് എന്നു പറഞ്ഞ്, ഫെർണാൻഡസിന്റെ കിടക്കവിരിശരിയാക്കി, ബെഡ് പാൻ മാറിവെച്ചു കൊടുക്കുന്ന സ്ത്രീ. ഉത്തരത്തിൽ നോക്കി, ഒന്നുമേ ഉരിയാടാതെ കിടക്കുന്ന ഫെർണാൻഡസ്. വായിലേക്ക് ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുന്ന മരുന്ന്. ആ പഴയ ഔൺസ് ഗ്ലാസ്.

പിന്നെ ശവമഞ്ചത്തിൽ ഫെർണാൻഡസ്. ഒരു മുലയ്ക്ക്, കരഞ്ഞുകരഞ്ഞ് കരയാനിനി കണ്ണിരില്ലാത്ത മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്. ഒഴിഞ്ഞ വീട്ടിൽ, ഇനാലയ്ക്കടുത്ത്, ആടുന്ന കസേരയിലിരിക്കുന്ന, പിഞ്ഞിയ ഫ്രോക്കു ധരിച്ച മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്.

അയാൾക്ക് പെട്ടെന്ന് അമ്മയെ ഓർമ്മ വന്നു. അച്ഛനെ ഓർമ്മ വന്നു. ഇന്നും അവന്റെ കത്തില്ല അല്ലേ എന്ന അച്ഛന്റെ ഇപ്പോഴും പത്താത്ത ശബ്ദം കേട്ടു. തലകുനീച്ച്, ഒന്നും പറയാതെ നടക്കുന്ന അമ്മയെ കണ്ടു. അമ്മയുടെ തുവെള്ള വേഷം കണ്ടു. നെറ്റിയിലെ സിന്ദൂരം കണ്ടു. കണ്ണിന്റെ ചോട്ടിയ കറുത്തപാട് കണ്ടു. അമ്മ ചുട്ടുതന്ന, ഒരുകോടി കുഞ്ഞിദാരങ്ങളുള്ള ദേശയുടെയും, പഞ്ഞിപോലത്തെ ഇഡ്ഡലിയുടെയും ഓർമ്മകളെത്തി. കാച്ചിയ വെളിച്ചെണ്ണയുടെ മണം ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞു.

ഉണ്ണി ഓടല്ലേ എന്ന ശബ്ദം കേട്ടു.

അച്ഛന്റെ വിരലു പിടിച്ച് ഊടുവഴികളിലൂടെ നടന്ന ഉണ്ണിയെ കണ്ടു.

വല്ലപ്പോഴും നിനക്കൊന്ന് വന്നുണ്ടെ? ഇടയ്ക്കിടെ കത്തയയ്ക്കിയിട്ടുണ്ടെ? ഇൻലൻഡിൽ അമ്മയുടെ ഇപ്പോഴും വടിവൊത്ത കൈയ്ക്കുറം കണ്ടു.

അയാൾ കണ്ണു തുറന്നു.

ബെഞ്ചിന്റെയൊരു വളവിൽ അനിതയിരിക്കുന്നു.

നീ എപ്പോ വന്നു? കുറേനേരമായോ?

ഉവ്വ്.

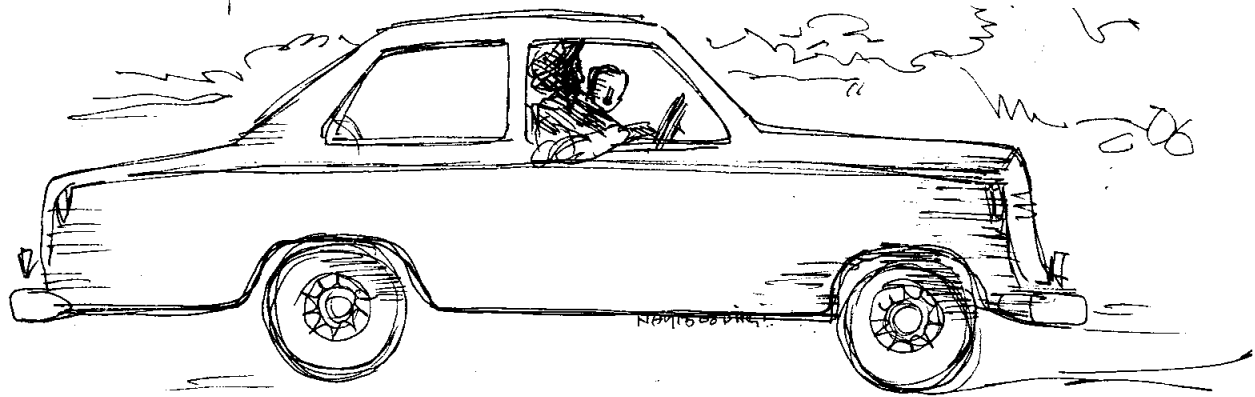
അനിത, എനിക്കൊന്ന് നാട്ടിപോണം. അമ്മയോ അച്ഛനോ കാണണം. ഞാൻ വരാം. പിന്നെ ഫീച്ചറേഴ്സാ.

അനിത അടുത്തുവന്ന്, വലംകൈ കവർന്ന്, ചുമലിൽ തലോടി. അവളുടെ കണ്ണുകളിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ, ആർദ്രത കണ്ടപ്പോൾ, അവൾക്കെല്ലാം മനസ്സിലാവുന്നു എന്ന് അയാൾക്ക് മനസ്സിലായി.

മടിയിൽ നിറയെ മഞ്ചാടി മണികളുമായി

ഒ.വി. വിജയൻ

സമന്വയം
അടയാളം: 9

തകർന്ന വിമാനത്തിന്റെ തൊട്ടുപുറകേ ഇറങ്ങാൻ അനുമാനിക്കാത്തുപറന്ന മറ്റൊരു വിമാനം കൺട്രോൾ ടവറിലേക്കു വിളിച്ചറിയിച്ചു. "ഞങ്ങൾ ഒരു വിമാനത്തകർച്ച കാണുന്നു. റൺവേക്ക് അനുരോധമായി, അതുകത്തിയെരിയുന്നു."

കൺട്രോൾ ടവറിൽനിന്ന് പരിഭ്രാന്തമെങ്കിലും അച്ചടക്കം വിടാത്ത സ്വരം, "ഒരിക്കൽ കൂടി പറയൂ."

അത്യാഹിതത്തിന്റെ സംഭാഷണം, അതൊക്കെ രേഖപ്പെടുത്താൻ യന്ത്രങ്ങളുടെ മുതപേതനകൾ ഉണർന്നു, നാടകൾ സ്പഷ്ടകൾക്കുചുറ്റും ജ്വാലനമായിത്തീർന്നു.

"ആവർത്തിക്കൂ," കൺട്രോൾ ടവറിൽനിന്ന്, നൈമിഷികമായ ഏതോ വ്യാമോഹത്തിലെന്നപോലെ.

"അതു തകർന്നുകിടക്കുന്നു. റൺവേയുടെ നോർക്ക്," പൈലറ്റ് പറഞ്ഞു.

"ആണോ?"

"അതെ. കത്തിയെരിയുന്നു."

"എത്രയെങ്കിലും?"

"റൺവേയിൽനിന്ന് അധികം ദൂരെയല്ല."

"കൃത്യമായി പറയാൻ ശ്രമിക്കൂ."

"മിഡിൽ മാർക്കറിൽനിന്ന് ഒരുനാഴികയകലെ. അത് ഭയാനകമായി കത്തിയെരിയുകയാണ്."

വിമാനത്താവളത്തിൽനിന്ന് നഗരത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുപോകാൻ പാതിര പിന്നിട്ടിരുന്നു. സൂജാൻ സിംഗ് തരളമായി കാണപ്പെട്ടു.

"ക്ഷമിക്കണം, സൂജാൻ സിംഗ്."

"എന്തിന്?"

"നമ്മുടെ മാനംനോക്കൽ ഇങ്ങനെ കലാശിക്കുമെന്ന് കരുതിയില്ല."

സംഭാഷണമില്ലാതെ കുറെദൂരം സൂജാൻ സിംഗ് വണ്ടിയോടിപ്പുറം. എന്നിട്ട് അയാൾ പറഞ്ഞു, "ഒരു മന്ത്രി മരിച്ചു." ദുർഗ്ഗിമിത്തം, ഭയം, മരുഭൂമിയുടെ ദുഃസ്വാപ്നം പോലെ.

"ഇക്കാര്യം തന്നെയായിരുന്നു എന്റെ

മനസ്സിലും—" നാരായണൻ പറഞ്ഞു. വീണ്ടും അസ്വസ്ഥമായ മാനം. യാത്രയുടെ ഇത്തിരി ദൂരം കൂടി.

"ഞാൻ സ്വൽപം കടത്തിവെട്ടി ചിന്തിച്ചു പോവുകയാണ്, സൂജാൻ സിംഗ്—"

ചോദ്യോത്തരത്തിൽ സൂജാൻ സിംഗ് നാരായ

മാത്രം. എന്നാൽ ഈ ശുഭ്ധവികാരത്തെ ആയുധപ്പെടുത്താൻ പണംവെട്ടിപ്പുകാരനും റാഞ്ചിക്കൊണ്ടിപ്പോകുന്നു. ഇങ്ങനെ രണ്ടുരാഷ്ട്രങ്ങൾ—

"ഞാൻ സുഭാസ് ബാബുവിനുവേണ്ടി ചാവറൻ തയ്യാറെടുത്തത് വെറുതെ ആയിരുന്നോ, സാബ്?"

"ഒന്നും വെറുതെയല്ല, സൂജാൻ സിംഗ്."

ഓർത്തുകൊണ്ട് സൂജാൻ സിംഗ് പറഞ്ഞു, "ശരിയാണ്, എല്ലാം എവിടെയോ ഇണങ്ങുന്നു."

"ഏതിലാണ് പാഠങ്ങളില്ലാത്തത്? നാം പറഞ്ഞുവന്നത്—"

"മന്ത്രിയുടെ മരണം."

"അതെ," നാരായണൻ പറഞ്ഞു, "ഈ മരണത്തിൽ താല്പര്യം അയാളുടെ നേതാവിനാവാം, ഒരു സഹപ്രവർത്തകനാവാം, ഒരു വിദേശക്കുത്തകയ്ക്കാവാം, ഒരു നാടൻ കരാറുകാരനാവാം. അത്യാഹിതം സാഭാവികമായ നോട്ടക്കുറവിന്റേയോ യാദൃച്ഛികതയുടേയോ ഫലമാണെന്ന് വരുത്തുക, അതിൽ തങ്ങളുടെ ഈ രക്തപ്പെട്ടാൽ വീണ്ടും മറ്റൊരത്യാഹിതം സംഘടിപ്പിക്കുക. ഇതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ അതിനെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ഗുഡ്വോൾഡനാക്കാം, ഒരു ബോംബാണ് വിമാനത്തെ തകർത്തതെന്ന് പറയുക, പിന്നെ ഒരു കുറ്റവാളിയെ കണ്ടെത്തുക, കുറ്റവാളികൾ നമ്മുടെ തൽക്കാലത്തെ രാഷ്ട്രീയാവശ്യം പോലെ. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു ശിഖഭീകരൻ—"

"അതിന് ശിഖഭീകരന്മാർ ഉണ്ടായിട്ടു

ന്നുവോ, സാബ്?"

"ഒന്നും വെറുതെയല്ല, സൂജാൻ സിംഗ്."

ഓർത്തുകൊണ്ട് സൂജാൻ സിംഗ് പറഞ്ഞു, "ശരിയാണ്, എല്ലാം എവിടെയോ ഇണങ്ങുന്നു."

"ഏതിലാണ് പാഠങ്ങളില്ലാത്തത്? നാം പറഞ്ഞുവന്നത്—"

"മന്ത്രിയുടെ മരണം."

"അതെ," നാരായണൻ പറഞ്ഞു, "ഈ മരണത്തിൽ താല്പര്യം അയാളുടെ നേതാവിനാവാം, ഒരു സഹപ്രവർത്തകനാവാം, ഒരു വിദേശക്കുത്തകയ്ക്കാവാം, ഒരു നാടൻ കരാറുകാരനാവാം. അത്യാഹിതം സാഭാവികമായ നോട്ടക്കുറവിന്റേയോ യാദൃച്ഛികതയുടേയോ ഫലമാണെന്ന് വരുത്തുക, അതിൽ തങ്ങളുടെ ഈ രക്തപ്പെട്ടാൽ വീണ്ടും മറ്റൊരത്യാഹിതം സംഘടിപ്പിക്കുക. ഇതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ അതിനെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ഗുഡ്വോൾഡനാക്കാം, ഒരു ബോംബാണ് വിമാനത്തെ തകർത്തതെന്ന് പറയുക, പിന്നെ ഒരു കുറ്റവാളിയെ കണ്ടെത്തുക, കുറ്റവാളികൾ നമ്മുടെ തൽക്കാലത്തെ രാഷ്ട്രീയാവശ്യം പോലെ. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു ശിഖഭീകരൻ—"

"അതിന് ശിഖഭീകരന്മാർ ഉണ്ടായിട്ടു

ന്നുവോ, സാബ്?"

"ഒന്നും വെറുതെയല്ല, സൂജാൻ സിംഗ്."

ഓർത്തുകൊണ്ട് സൂജാൻ സിംഗ് പറഞ്ഞു, "ശരിയാണ്, എല്ലാം എവിടെയോ ഇണങ്ങുന്നു."

"ഏതിലാണ് പാഠങ്ങളില്ലാത്തത്? നാം പറഞ്ഞുവന്നത്—"

"മന്ത്രിയുടെ മരണം."

"അതെ," നാരായണൻ പറഞ്ഞു, "ഈ മരണത്തിൽ താല്പര്യം അയാളുടെ നേതാവിനാവാം, ഒരു സഹപ്രവർത്തകനാവാം, ഒരു വിദേശക്കുത്തകയ്ക്കാവാം, ഒരു നാടൻ കരാറുകാരനാവാം. അത്യാഹിതം സാഭാവികമായ നോട്ടക്കുറവിന്റേയോ യാദൃച്ഛികതയുടേയോ ഫലമാണെന്ന് വരുത്തുക, അതിൽ തങ്ങളുടെ ഈ രക്തപ്പെട്ടാൽ വീണ്ടും മറ്റൊരത്യാഹിതം സംഘടിപ്പിക്കുക. ഇതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ അതിനെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ഗുഡ്വോൾഡനാക്കാം, ഒരു ബോംബാണ് വിമാനത്തെ തകർത്തതെന്ന് പറയുക, പിന്നെ ഒരു കുറ്റവാളിയെ കണ്ടെത്തുക, കുറ്റവാളികൾ നമ്മുടെ തൽക്കാലത്തെ രാഷ്ട്രീയാവശ്യം പോലെ. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു ശിഖഭീകരൻ—"

"അതിന് ശിഖഭീകരന്മാർ ഉണ്ടായിട്ടു

വേണ്ടേ? അവസാനത്തെ ഭീകരൻ ഭഗത് സിംഗായിരുന്നുവല്ലോ!"

"സൂജാൻ സിംഗ്, കുറ്റവാളിയെ സങ്കല്പിക്കുന്നതിലാണ് മിടുക്ക് കിടക്കുന്നത്. സങ്കല്പികമായ ഒരു കുറ്റവാളിയെ നായാടാൻ തുടങ്ങിയാൽ സങ്കല്പം യഥാർത്ഥമാകാൻ കാലതാമസമുണ്ടാവില്ല. ഈ നാടകത്തിന്റെ സംവിധായകന്മാർ കൊടുക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ മാത്രമേ ഇന്നും അറിയുകയുള്ളൂ, ചിലപ്പോൾ ഭരണകർത്താക്കന്മാർ പോലും അതിൽക്കവിഞ്ഞ് ഒന്നും അറിഞ്ഞെന്നുവരില്ല. കാരണം, ഇവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ഭരണത്തിനുള്ളിലെ ഭരണമാണ്, കലാപത്തെ ഉപഭോഗവസ്തുവാക്കുന്ന ഒരുപറ്റം മുഖമില്ലാത്ത മനുഷ്യന്മാർ—"

"അധികാരത്തിന്റെ കാർട്ടൂണുകൾ, അല്ലേ, സാബ്?"

"വരയ്ക്കാൻ വയ്യാത്ത കാർട്ടൂണുകൾ, ഭരണത്തിന്റെ പൈശ്ചികമായ സൂക്ഷ്മശരീരങ്ങൾ!"

"അന്യായം!"

"എല്ലാ ഭരണങ്ങളുടേയും അവസ്ഥ ഇതാണ്. ഇന്നുവരെ."

"എന്നാൽ നാളെ മുതൽ ഇതരത്! നാം ഇന്നുകണ്ട അസ്തമയം ആവർത്തിച്ചുകൂടാ!"

"എന്തുചെയ്യാം. സൂജാൻ സിംഗ്! നമ്മുടെ കാലഘട്ടം ലോകസംസ്കൃതി, നിർണ്ണയിച്ചു വഴിയാണിത്. വേറെ വഴിയല്ല."

ചരിത്രത്തിന്റെ വൻകരപ്പടർപ്പുകൾക്ക് കിടയിൽ പ്രകമ്പനം കൊണ്ട് ഇരമ്പിയാർക്കുന്ന ഒരു മഹാനിരാസം സൂജാൻ സിംഗിനുള്ളിൽ. സൂജാൻ സിംഗിന്റെ ധർമ്മരഥചക്രങ്ങൾ തീക്കളങ്ങളിലൂടെ അന്ധമായുരുണ്ടു.

"വഴിയടഞ്ഞിട്ടില്ല, സാബ്!"

"അടഞ്ഞ വഴി ഏതാണ്, സൂജാൻ സിംഗ്?"

"പ്രവാചകന്റെ വഴി!"

മധ്യവയസ്സ്. സൂജാൻ സിംഗിന്റെ നേരം താഴുകയാണ്. എന്നിട്ടും അയാൾക്കകത്ത് അന്വേഷണത്തിന്റെ സ്മിരചിത്തത, അവതാരത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠ. അതിന്റെ അചഞ്ചലത തന്റെ സ്വന്തം വഴിതേടലിന്റെ ഓർമ്മകളെ നാരായണനിൽ ഉണർത്തി. കലാലയത്തിന്റെ നാളുകൾ, പ്രവചനത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളെത്തേടിയുള്ള യാത്ര. നാരായണനും കൃഷ്ണനും ജോസഫും മറ്റു വിദ്യാർത്ഥികളിൽ നിന്നകന്നുനിന്ന ഒരു സൂഹൃത്സംഘമായിരുന്നു. "ഒരു ഗൃഹ സംഘം," അവരുടെ ബയോളജി പ്രൊഫസർ രാധാകൃഷ്ണമേനോൻ അവരെ കളിയാക്കുമായിരുന്നു. പ്രൊഫസർക്ക് മുഖഘോഷം പ്രിയമായിരുന്നു, തന്റെ ശിക്ഷണത്തെ ഇവർ തുരങ്കം വയ്ക്കുകയായിരുന്നുവെന്നതിൽ ഒരു ഗുരുവിന്റെ കൗതുകവും. വംശനാശം വരാതിരിക്കാൻ പാടുപെടുന്ന ഒരു 'മൈക്രോ ഓർഗാനിസം' ആണ് രാധാകൃഷ്ണമേനോൻ എന്ന് ജോസഫ് തമാശ പറയുമായിരുന്നു. ഒരു ബയോളജിസ്റ്റ് മൂന്നു ബയോളജി സ്കൂളുകളെ പുനരുത്പാദിപ്പിക്കുക, പിന്നെയും പഠിപ്പിക്കാൻ, അല്ലെങ്കിൽ കണ്ണുകെട്ടി ഗവേഷണം നടത്താൻ; ജോസഫിന്റെ സ്മിരം പരിഹാസമായിരുന്നു ഇത്. "നിങ്ങളുടെ

സാധ്യത നിങ്ങൾ തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ആർക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും?" ഇത് പ്രൊഫസറുടെ സ്മിരമായ ചോദ്യവും. ജീവശാസ്ത്രത്തിന്റെ തെളിമകൾ പ്രവചനത്തിന്റെ സാധ്യതയായി ജോസഫ് കണ്ടു. പരിണാമത്തിന്റെ അധുഷമായ കാൽവെപ്പ്. ബയോളജിയിൽ നിന്ന് വിപ്ലവത്തിലേക്ക് അധികം ദൂരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. "ചിലന്തിയേയും പാറയേയും നോക്കിപ്പിക്കൂ," ജോസഫ് പ്രവാചകൻ ചമയുമ്പോൾ ഇങ്ങനെ പ്രസംഗിക്കും, "അവർക്ക് വിപ്ലവ സിദ്ധി ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ പറിയും പള്ളിയും കഴിയേണ്ടിവരുമായിരുന്നില്ല."

"ചിലന്തിയുടേയും പാറയുടേയും കഥാവസ്ഥ നാം കണ്ടിട്ടില്ല," നാരായണൻ മറുപടി കൊടുക്കും, "ഒരുപക്ഷേ അവരായിരിക്കും ഭൂമിയുടെ അവകാശികൾ."

"ഇവ രണ്ടും യുക്തിക്കപ്പുറം കടക്കുന്ന തീവ്രവാദങ്ങളാണ്," രാധാകൃഷ്ണമേനോൻ ഇടപെടും, "മൈക്രോ ബയോളജി ഒരു

കാൽപ്പനിക ദർശനമല്ല, ദൃശ്യമായ തെളിവുകളാണ്."

കൃഷ്ണനും ജോസഫും തർക്കത്തിൽ ഇടപെടില്ല. തന്റെ രണ്ടു സന്തീർത്ഥന്മാർക്കും അധ്യാപകനും ഇല്ലാത്ത ഒരു സാത്ത്വമാണയാൾക്ക്. എന്നാൽ സൂക്ഷ്മദർശിനികൾ നാരായണനെ ഭയപ്പെടുത്തി. അണിയുടെ ഉൾപൊരുളിനെ കാട്ടിത്തന്ന ഉപകരണങ്ങൾ ഇന്ന് മനുഷ്യന്റെ കൈവശമുണ്ട്, അണുവിനകത്തെ ഇരുണ്ട താരസമൂഹങ്ങൾ, സൂക്ഷ്മമാതൃത്വത്തിനപ്പുറമുള്ള തീവ്രനിഗൂഢത. അവിടെ നാൻമുഖനായ ബ്രഹ്മാവ് തന്റെ മുഖങ്ങളിലൊന്നുകൊണ്ട് ദയാഹീനമായി ചിരിക്കുന്നു, ഇലക്ട്രോൺ മൈക്രോസ്കോപ്പിന്റെ വിലപിടിപ്പില്ലാത്ത ആചിരകൊണ്ട് ഉടയ്ക്കുന്നു.

"ഈശ്വരം," നാരായണൻ വ്യഥിതനായി ചോദിച്ചു, "ഇനിക്കും മൃതിയും ഇടയിൽ എന്താണ്?"

മറുപടി, "പ്രകൃതി."

പ്രകൃതിയെ വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രവചനത്തിന് കീഴ്പ്പെടുത്തുക എന്ന ദൗത്യവുമായി ജോസഫ് ക്യാമ്പസ് രാഷ്ട്രീയത്തിലൂടെ ഇത്തിരി കാലം അലഞ്ഞു. പിന്നെ, ബാല്യത്തിലെ സൗമ്യതയൊക്കെവിട്ട്, വെളിമ്പുറങ്ങളിലേക്ക് കാലുവച്ചു. തന്റെ പുതിയ ജീവശാസ്ത്രനിപുണതയിൽ വെളിപാടുതേടി ഒരയാനായി മുറോട്ടുനടന്നു, കൊലക്കുറ്റത്തിന്റെ ഭാരവുമായി ജയിലിൽ കഴിഞ്ഞു. പൊതുസുഹൃത്തായിരുന്ന ഒരു പൊലീസുദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഔദാര്യത്തിൽ ജോസഫിനെ കാണാൻ ധാരാളം സൗകര്യം കഴിഞ്ഞു. റഹീം, ആ പൊലീസുപ്രമുഖൻ, നാരായണനോട് പറഞ്ഞു,

പ്രകാശമുഖി 32

“നാരായണൻ ഉപദേശിച്ചതോക്കൂ, ജോസഫ് കുറച്ച് വിട്ടുവിഴ്ച ചെയ്യട്ടെ, എന്തെങ്കിലും വിട്ടുവിഴ്ച, ജോസഫിനെ ബഹുമാനിക്കുന്ന ഞങ്ങളൊക്കെ പൊലീസിലും കോടതിലും, ദൈവകൃപ നല്ലൊരു എന്താ പറയൂ? അതിനെ തട്ടിമാറ്റിത് ന് നാരായണൻ ധരിപ്പിച്ചതോക്കൂ.”

പ്രതീക്ഷയോടെ നാരായണൻ ലോക്കപ്പിലേക്ക് നടന്നു. പുറത്തെ ആപ്പിസുമുറിയിൽ റഹീം കാത്തിരുന്നു. ഒരുനീണ്ട മണിക്കൂറിനു ശേഷം പുറത്തുവന്ന നാരായണന്റെ മൗനം വാചാലമായിരുന്നു.

“തോറു, അല്ലേ?” റഹീം ചോദിച്ചു.

“അതെ.”

കൃഷ്ണനുണ്ണിയുമായി പണ്ടൊരിക്കൽ സംസാരിച്ചത് ഓർക്കുന്നു; കൃഷ്ണനുണ്ണി പറഞ്ഞു, “അന്യതയാണ് ജോസഫിന്റെ പ്രശ്നം, കൊറച്ച് കാലം മുമ്പുവരെ എന്തേം.”

“അന്യതയ്ക്ക് കൃഷ്ണനുണ്ണി പോവഴി കണ്ടെത്തോ?”

“എന്നുപറയാനുള്ള വിധ്വംശിതം എനിക്കില്ല, പക്ഷേ ജോസഫിന്റെ കാര്യം അതല്ല, അവനോ അവന്റെ അണികളോ വഴി നടത്തുന്നത് അവന്റെ പുസ്തകം. എനിക്ക് ഒര്പുസ്തകത്തിന്റേം ഭാരം ലു, പാവം മേനോൻ മാഷ്, എന്നെ ബയോളജി പഠിപ്പിക്കാൻ നോക്കിത്താ, ജീവശാസ്ത്രം—”

ഇത്തിരി മൗനം, ഒരു സ്വകാര്യവിനോദം, “അതിരിക്കട്ടെ, നാരായണാ, നെണക്ക് നെലം വേണോ?”

“നെലോ?”

“പാടം.”

“എവടെയാ അത്?”

നെല്ലിയാമ്പതി മലയുടെ അടിവാരത്തിൽ, ഒട്ടധികം കൃഷിനിലം. അച്ഛനും അമ്മയും ഇന്നില്ല, കൃഷ്ണനുണ്ണിയാണ് ഏക അവകാശി. കുടിയാൻമാരും മരിച്ചുപോകയാൽ സ്ഥലം കൈവശമാണ്.

“നെണക്ക് ആവശ്യമുള്ളത് എടക്കാം, നാരായണാ.”

“എന്താ കൃഷ്ണനുണ്ണി പറഞ്ഞൊണ്ടുവരുന്നത്?”

“ഇത്രമാത്രം. ഭൂപരിഷ്കരണം നടപ്പാവണമെന്ന് മുമ്പ് മിച്യൂരിയൊക്കെ ആർക്കെങ്കിലും കൊടുക്കണം.”

“എന്റെ കൈയിൽ പണം ലുവോ, കൃഷ്ണനുണ്ണി.”

“അതൊരു പ്രശ്നമാണെ.”

“എനിക്ക് കൃഷി ചെയ്യാൻ അറിഞ്ഞുകൂട.”

“അഭ്യസിപ്പിച്ചതരാം.”

കൃഷ്ണനുണ്ണി പഠിപ്പിപ്പിത്താ; അധ്യയനത്തിന്റെ നടുപ്പത്തിൽവെച്ച് ഒഴിഞ്ഞുമാറിയ തെന്തിനെന്ന് ആർക്കും തുമ്പുകിട്ടിയില്ല. കൃഷ്ണനുണ്ണി പഴയ പരിചയക്കാരനായി ബന്ധം പുലർത്തിയില്ല, നാരായണനെ വല്ലപ്പോഴും കാണുകയോ അയാൾക്ക് കത്തെഴുതുകയോ ചെയ്യുന്നതൊഴിച്ചാൽ. വേണ്ടപ്പെട്ടവർക്കും തന്നോടു കലഹിച്ചിരുന്നവർക്കും ആർക്കൊക്കെയോ ആയി നിലം വിതച്ചു. ദാനം ചെയ്ത് കൃഷ്ണനുണ്ണി കല്ലടിക്കോട്ടേയ്ക്ക് താമസം മാറി. അവിടെയും കുടുംബത്തിന്റെ പുരാതനസ്വത്തായ കുറച്ചുകാടും, കാടിനോടുചേർന്ന സമതലപ്രദേശവും, എന്നും വെള്ളം നിറഞ്ഞുനിന്ന ഒരു ചിറയും ഉണ്ടായിരുന്നു. സമതലത്തിൽ കൃഷ്ണനുണ്ണി വിളയിക്കി, ചിറയുടെ കരയിൽ ഒരു ചെറിയ പുരകെട്ടി. ദില്ലി യാത്രയ്ക്കുമുമ്പ് കൃഷ്ണനുണ്ണിയുടെ കൂടെ വിരുന്നു താമസിക്കാനായി നാരായണൻ കല്ലടിക്കോട്ടുചെന്നു. വീട്ടും പരിസരവും കണ്ട നാരായണൻ പറഞ്ഞു, “എനിക്ക് അന്യതയാവുന്നു.”

“അന്യത നഷ്ടപ്പെടുവാം.” എന്നിട്ട് തന്റെതായ ആ കൃഷിനിലവും പരിസരവും കൈമാറ്റിക്കൊണ്ടിച്ച് കൃഷ്ണനുണ്ണി തൃപ്തി

ചെമ്മനം ചാക്കോ

വിദ്യാഭ്യാസക്കുരുതി

“വഴി തെറ്റിയോ ഡോക്ടർ? വർഷങ്ങൾ നാലഞ്ചൊന്നു— കഴിയുന്നല്ലോ നിങ്ങളെൻ വീട്ടിൽ വന്നിട്ടില്ലാൻ. അതിനാൽ ചോദിച്ചതാ, ഞായൽപക്കക്കാരെയും— മതിമുരത്താക്കുന്നു പട്ടണപ്പരിഷ്കാരം! ഇടയ്ക്കു വല്ലപ്പോഴും ഞാൻ വരുന്നു, വന്നാൽ കിടയ്ക്കും കുറിമാനം മരുണിനെനോർത്തല്ലോ. ഇതുപോൽ വല്ലപ്പോഴും കേറണമയൽക്കാരർ, പതിവാക്കിയാൽ വേണ്ടില്ലിമട്ടു മറ്റുള്ളൊരും. എന്തുണ്ടു വിശേഷങ്ങൾ?” സ്വാഗതരൂപത്തിലെൻ ബന്ധുരപ്രദാഷണം നീളുമെന്നോർത്തോ, ഡോക്ടർ “എന്തൊരു ചൂടിവർഷം? ഫാനിട്ടു, മേലും കീഴും വെന്തു നീരുന്നു; മാർച്ചിൽ തല കണ്ടതേയുള്ളൂ.” സെറ്റിയിലിരുന്നോം തുടന്നു:— “മുഖിക്കേണ്ടാ, പറ്റു വൈകുന്നേരമേ ഞാനിന്നു പോകുന്നുള്ളൂ. ഇന്നു മാത്രം, ലൂനിയെഴെട്ടു ദിനംകൂടി വന്നു ഞാൻ വരാത്തതിൻ കടമൊക്കെയും വീട്ടും!” “അത്രയും സന്തോഷം—” ഞാൻ ചൊൽകയാൽ, തെല്ലെടുത്തു— വൃത്തമെന്നോ കേൾക്കുന്നൊരുദേശത്തുടപ്പോടെ:— “മണി നാലടക്കുന്നു; ചായയോ പഥ്യം? കാപ്പി— വേണമോ? വിഷമമില്ലേതിനും, പറഞ്ഞാട്ടേ.” ഭാര്യയെ വിളിക്കുമ്പോൾ ചൊല്ലുന്നു ഡോക്ടർ:— “ഞാനെൻ

ഭാര്യയെപ്പേടിപ്പല്ലോ പോകാതെയിരിക്കുന്നു! പ്രീഡിഗ്രി മൂന്നാംവട്ടം തോറ്റവൾ വിദ്യാഭ്യാസ- ധാടിക്കുള്ളൊരുവേശത്തിലാരിലും മുൻപാണല്ലോ. ഇത്തിരിയിളവില്ലാതിൻഗ്ളിഷും കണക്കെല്ലാം പുത്രനെപ്പഠിപ്പിക്കലാണിപ്പോൾ സ്ഥിരം ജോലി.

മോനിന്നു പരീക്ഷയാണെൻ പ്രിയസാരേ, റോട്ടിൽ വാനൊന്നു വരാൻ നോക്കിനില്പുണ്ടാകുമെൻ പത്നി! വന്നു കിട്ടിയാൽപ്പിന്നെ കഷ്ടകാലമേ കൊച്ചി,— നന്നത്തെപ്പരീക്ഷതൻ പരിശോധനയല്ലോ! കുറ്റവാളിയെപ്പോലെനിന്നു പിഞ്ചുമോൻ ചൊല്ലും തെറ്റുമുത്തരങ്ങൾക്കു കിഴക്കും, തല്ലും, പിടിച്ചും! നാഴിക ചോദ്യം ഭേദം നീളുന്നു, പാവത്തിന്നു നാളത്തെപ്പരീക്ഷയുണ്ടെന്നതും ചിന്തിക്കാതെ! “അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ചൊന്നാൽ കലഹം വീട്ടിൽ; കാണാ- നതായി വിദ്യാഭ്യാസക്കുരുതി; തന്മൂലം ഞാൻ ആറടിക്കാതിനെന്റെ വീട്ടിലേക്കില്ലാ, നാല- ഞൊറു നാളിതുപോലെയേയം തന്നെപറ്റൂ!” മാതാവിന്റെ സ്നേഹത്തിന്റെ ഭീഷണകഥ കേൾക്കേ- ച്ചോദിച്ചേൻ:— “മകനീപ്പോൾ കളാസ്സേതിൽ പഠിക്കുന്നു?” “രസമായതിലല്ലോ”—ചൊല്ലുന്നു ഡോക്ടർ മന്ദ- ഹസിതത്തോടെ:— “പയ്യൻ പഠിപ്പതൊന്നാം കളാസ്സിൽ!”

യറിയിട്ടു, “എനിക്കും എനിക്കിലുമൊക്കെ ഇവടെ പറഞ്ഞൊരു ബലിക്കാക്കോൾക്കും അന്നം, രാത്രി തല ചായ്ക്കാൻ ഒരുക്കൂ.” അത്താഴം കഴിഞ്ഞു. പുറത്ത്, ആദിസ്മൃതി കളിൽ ഓതിപ്പാച്ച ജീവശാസ്ത്രത്തിന്റെ പർവ്വങ്ങളായി വനസരങ്ങൾ ആടിയടങ്ങി. നാരായണനും കൃഷ്ണനുണ്ണിയും ഉറങ്ങാൻ പായവിരിച്ചു. കിടന്നില്ല. പായകളിൽ ചമ്രംപ ടിഞ്ച് ചുമച്ചൊരിയുന്നു. അങ്ങനെയിരുന്ന്, മതിവരാത്ത ഓർമ്മകൾ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞ് പാതി രയാക്കി. അപ്പോൾ, രാത്രിയിൽ, ഒട്ടധികം അകലെയല്ലാതെ, ഒരു ഗർജ്ജനം പതിഞ്ഞു മുഴങ്ങി. കൃഷ്ണനുണ്ണി സന്ദേശം നിറുത്തി, അയാൾ തെളിഞ്ഞു, അയാൾ പറഞ്ഞു, “എന്റെ മണികണ്ഠനാണത്!” നാരായണന്റെ പരിഭ്രമം കണ്ട് കൃഷ്ണനുണ്ണി ചിരിച്ചു, “പേടിയാവ്നോ?” “ഒരു പാകത്തിന്.”

“സർക്കാർകാട് ന് ഏട്ടിലെ കാടാണ്, മൂക്കാലും വെട്ടിക്കൊള്ളുക. മൃഗങ്ങളു ഏന്റെ കാട്ടിലിക്ക് സ്ഥലംമാറി. അക്കൂട്ടത്തിൽ വന്നവനാ മണികണ്ഠൻ. കഴിഞ്ഞകൊല്ലം അന്യോന്യം അടുത്തുകണ്ടു, ഗംഭീരൻ, ക്ഷണിയൻ! ഞാൻ അവടെവെച്ച് അവൻ പേറിട്ടു, മണികണ്ഠൻ. ‘മണികണ്ഠ’ ഞാൻ വിളിച്ചു. ‘ചോവോ, ന്’ നസ്യം പറഞ്ഞ് അവൻ പൊന്തലിക്ക് തിരിച്ചുനടന്നു. നെണക്ക് അവനെ അടുത്തുവെച്ച് കാണണോ, നാരായണാ?”

“കഴിയുമെങ്കിൽ ദില്ലിക്ക് ജീവനോടെ പോണം നാ മോഹം.”

“കാണണ്ടാച്ചാൽ വേണ്ട. പക്ഷേ, പറയാലോ, അവന്റെ ഐശ്വര്യം ഇന്ന് എന്റെ കാട്ടിലേ. ഇത്ര സൗന്ദര്യം ഞാൻ മുമ്പ് കണ്ടിട്ടില്ല, ഒന്നാത്തരം തെളിഞ്ഞവര, തെങ്ങോലവരിയന്റെ തറവാടിത്തം, പവിഴക്കണ്ണ, നെറീൽ കാലചക്രം. ആദ്യ കാഴ്ചയ്ക്ക് തന്നെ ഞങ്ങൾ പരസ്പരം വിശ്വാസമായി. എന്റെ കാട്ടിലേ മലയർടെ നാലഞ്ച് കുടുംബങ്ങളുണ്ട്, അവർക്കും മണികണ്ഠനെ വിശ്വാസം.”

“ഇതിനാണോ നീ പഠിപ്പിപ്പിത്താ ഇങ്ങട്ട് വന്നത്?”

കൃഷ്ണനുണ്ണി മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. അയാൾ എഴുന്നേറ്റു, “വരു, നാരായണാ.” കൃഷ്ണനുണ്ണി പുറകിലെ വാതിൽതുറന്നു. തുറന്ന വാതിൽപ്പാളിയിൽനിന്ന് ഒരു വലിയ കുരുത്ത എട്ടുകാലി ചുമരിലേക്കുനീങ്ങി അവർക്ക് വഴികൊടുത്തു. കൗതുകത്തോടെ എട്ടുകാലിയെ നോക്കി കൃഷ്ണനുണ്ണി ചോദിച്ചു, “നീ ഇനീം ഒരങ്ങിലേ, ഇയദേവ?” എട്ടുകാലികൾ നന്നുക്കെ ചൊടിപ്പെന്ന് നാരായണന് തോന്നി;

ഇയദേവൻ കൃഷ്ണനുണ്ണിക്ക് മറുപടിക്കൊടുക്കുകയായിരുന്നുവോ? ഹോഹോ മതിഭ്രമമോ? “ഞാൻ കുടിപാർക്കാൻ വന്ന ആദ്യരാത്രി കണ്ടവനാണ് ഇവൻ.” കൃഷ്ണനുണ്ണി പറഞ്ഞു, “അഷ്ടപദി, ഇയദേവൻ. പേര് നെണക്ക് ഷട്ടായോ, നാരായണാ?” എട്ടുകാലിയുടെ മുറിയിൽച്ചെന്ന് കൃഷ്ണനുണ്ണി പതുക്കെ ചുമരിൽത്തട്ടി, “പാതികഴിഞ്ഞു, ഒരങ്ങു.” അഷ്ടപദിയാട്ടത്തിന്റെ ലഗ്നസ്തോടെ ചുമരിൽ വട്ടാപുറം രാമപ്പാൻ വാതിൽക്കടുത്തു വീടാറിൽ ഇറങ്ങി. ഒതുക്കുകല്ലിൽ അടിക്കുന്നതോടെ പാതി കൃഷ്ണനുണ്ണി നാരായണനെ പരിചയപ്പെട്ടു. ടത്തി. നാരായണൻ ആത്മവിശ്വാസവുമായ, പറഞ്ഞു, “കൃഷ്ണനുണ്ണി, നീയൊരു സൈക്കോളിസ്റ്റിനെ കാണണം.”

കൃഷ്ണനുണ്ണി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു, “നമ്മുടെ കളാസിലെ വിജയലക്ഷ്മി ഓർമ്മേണ്ടോ? ആ കുട്ടിടെ ഏട്ടൻ പാലക്കാട്ട് ഒരു സൈക്കോളിസ്റ്റ് കളിനിക്ക് നടത്തേണ്ടത് എന്റെ കൈയിൽ കിട്ടിയാൽ ഞാൻ ആ വങ്കനെ രണ്ടാഴ്ചകൊണ്ട് ഭോക്കിവിടാം. പക്ഷേ ഡോക്ടർമാർ സാഹസികതയായേ: റിക്കളാ. മറ്റ് സാഹസികതരോടൊക്കെ അവിടേക്ക് ഐക്യദാർഢ്യം—രാഷ്ട്രീയം, സോഷ്യലിസം, പ്രീമാർക്കറ്റ്, മതം, അണു

കലാകാര്യമുഖി 33

യശ് പാൽ വിവർത്തനം: കെ.വി. കുമാരൻ

എന്റെയും നിന്റെയും കാമ അവന്റെയും

അൻപത്തിനാല്

മേയ് അവസാനം. രാവിലെ എട്ടുമണി. ഉഷയ്ക്ക് ഓർക്കാപ്പുറത്തൊരു ഓക്കാനം സേട്ട് ഡിസ് പെൻസറിയിലായിരുന്നു. ഉഷ ഫാനിട്ട് കട്ടിലിൽ കിടന്നു. കാൽപ്പതുമാററ കേട്ട് നോക്കിയപ്പോൾ ഗൗരി വന്നു കണ്ടു. "പരമ, ഓടി വാ, പാല് തിളച്ചു മറിയുന്നു. ഏടത്തിയെവിടെ? ഇനിയും എഴുന്നേറ്റിരല്ലേ? ഇതെന്തൊരേർപ്പാട്?"

ഗൗരി കർട്ടൻ നീക്കി. കിടപ്പുമുറിയിലേക്കു ചെന്നു. "ഏടത്തി, എഴുന്നേറ്റിരല്ലേ? എന്തു പറി?"

"നല്ല സുഖമില്ല." "ചേട്ടനോടു പറഞ്ഞിരല്ലേ?" ഗൗരി ഉഷയുടെ നെറ്റി തൊട്ടുനോക്കി. മുഖം ശ്രദ്ധിച്ചു. എനിട്ട് ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു. ഉഷ ലജ്ജാവി വശയാവി.

"പേടിക്കാനെന്നുമില്ല. ചെറുനാരങ്ങയും ഇഞ്ചിനീരും കഴിച്ചാൽ മതി. അച്ചാറും കരുതിക്കോളൂ." ഗൗരിയുടെ സരത്തിൽ ആത്മീയത. തിരിച്ചുപോകുമ്പോൾ ഗൗരി സേട്ടിന്റെ വിട്ടിൽ കയറാൻ മറന്നില്ല. ഇളയമ്മയോട് വിവരം പറഞ്ഞു. ഇളയമ്മയുടെ മുഖം പ്രസന്നമായി. ഗൗരിയോട് അടക്കം പറഞ്ഞു. "ഇപ്പോൾ ആരോടും പറയണ്ട. ആളുകൾ ഏതെല്ലാം തരക്കാരുണ്ട്!" മുഖിൽത്തന്നെയു ഇള ബന്ധുക്കളെയാണ് അവർ ഉദ്ദേശിച്ചത്. സേട്ട് വന്നപ്പോൾ ഗൗരി ഉത്സാഹപൂർവ്വം ഉണർത്തിച്ചു. "ഗൗരി വന്നിരുന്നു..." സേട്ടിന്റെ മുഖത്തും സന്തോഷത്തിന്റെ നിഴലാട്ടം.

സേട്ട് മകന്റെയും ഭാര്യയുടെയും കാര്യങ്ങൾ വേണ്ടവണ്ണം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ശ്രദ്ധ കൂടി. അന്നുതന്നെ വൈകുന്നേരം അഞ്ചുകുപ്പി ഒന്നാക്കം പശുവിൻകെട്ട് കൊടുത്തയച്ചു. ഈരണ്ടുനാൾ കൂടുമ്പോൾ ഹരിയുടെ വശം മധുരപലഹാരങ്ങൾ കൊടുത്തയച്ചുതുടങ്ങി. മുമ്പായി പഴങ്ങൾ തിന്നാൽ തീരാത്തത്ര.

ശക്തി, പത്രം. അവസാനം പറഞ്ഞ 'രോഗം' പത്രേകം ഓർമ്മവയ്ക്കണേ, നാരായണാ പത്രം." അവർ മുറ്റത്തിറങ്ങി. അലതല്ലിനിറഞ്ഞ നിലാവ്, കാടിന്റെ മുടി ചിന്നിച്ച മഞ്ഞുകാറ്, ഇനിയുതികൾക്കിടയിൽ ആരായുന്നവന്റെ വഴിയമ്പലം. കാട്ടിലേക്കുനോക്കി കൈപ്പടങ്ങൾ വായയ്ക്കിരുവശവും കാളംപിടിച്ച്

ഏടത്തിയിൽനിന്ന് അമ്മാവൻ വിവരം കിട്ടിയിരിക്കുമെന്ന് ഉഷ ഊഹിച്ചു. അമ്മാവനോടുള്ള ആദരവും നന്ദിയും നാൾക്കുനാൾ ഏറിവന്നു.

മുന്നൂറ്റിമ്പതായി ഉഷ ആലോചിച്ചു വരികയാണ്. സേട്ട്ജി വന്ന സൂചന കിട്ടിയപ്പോൾ സാരിമാറി, മുടിചീകി. സാരിത്തൂണുകൊണ്ട് തലമറച്ചു. മന്ദം മന്ദം വരാത്തയിലേക്കു നീങ്ങി. സേട്ട്ജിയുടെ മുഖിലെത്തിയപ്പോൾ കൈകുപ്പി. എന്നാൽ സേട്ട് മുഖം തിരിച്ചുകൂടാത്ത. ഉഷ അപമാനിയായി അകത്തേക്കു കടന്നുപോയി.

ഉഷയുടെ മസ്തിഷ്കത്തിലാകെ അപമാനം കത്തിയെരിയുകയായിരുന്നു. കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. തൊണ്ടയിടി. ഡോക്ടർ അകത്തു വന്നപ്പോൾ പരാതിപ്പെട്ടു. "ഞാൻ ഇത്രയും ബഹുമാനത്തോടെ..."

ഭർത്താവ് സമാധാനിപ്പിച്ചു. "നീ നിന്റെ കർത്തവ്യം നിറവേറി. അദ്ദേഹം തന്റെ സ്വഭാവം കാണിച്ചു. ബഹുമാനം മനസ്സിലാക്കട്ടെ. അത് കാണിച്ചിട്ട് അപമാനിയായെന്നു തെന്തിന്?"

മുന്നാദിവസം ഗൗരി വന്നപ്പോൾ സഹാനുഭൂതി ലഭിക്കുമെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ ഉഷ സാദരം വിവരിച്ചു. "അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് മരുമകളെപ്പോലെ പെരുമാറിയാൽ മതി." ഗൗരിയുടെ ഉപദേശം.

ഉഷ ദേഷ്യം മനസ്സിലാക്കുക. മരുമകളുടെ നിലവിട്ട് ഞാനെന്നാണു ചെയ്തതെന്ന് ചോദിക്കാൻ തോന്നി. പറഞ്ഞാൽ അധികമായിപ്പോകേണ്ടെന്നു കരുതി വായമുടി. വിഷമം പുറത്തുകാട്ടാതിരിക്കാൻ കുളിമുറിയിലേക്കു പോയി. ഗൗരി പോയെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടപ്പോഴേ പുറത്തു വന്നുളളു.

എന്നാൽ ഭർത്താവ് അകത്തുവന്നപ്പോൾ ഉഷയ്ക്ക് ഉരിയാടാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. "നിങ്ങളല്ലേ അന്നു പറഞ്ഞത് ഗൗരിയെക്കുറിച്ച് എനിക്കു തെറ്റിട്യാണെന്നാണെന്ന്. ഇന്ന്

ഞാൻ അമ്മാവന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞപ്പോൾ എന്നെയാണ് കുറ്റപ്പെടുത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് മരുമകളെപ്പോലെ പെരുമാറണമത്രെ. മരുമകൾക്ക് ചേരാത്തതെന്താണ് ഞാൻ ചെയ്തത്? നിങ്ങളുടെ മുഖിലെ പഞ്ചാരവാക്കു പറയും. അപ്പുറത്തെത്തിയാൽ വിഷം ചർദ്ദിക്കും. ഞാൻ അവരുടെ വല്ലഭം തട്ടിപ്പറിച്ചോ?"

"എനിക്ക് അങ്ങനെയൊന്നും തോന്നിയിട്ടില്ല." അമ്മാവന്റെ വാക്കുകളിൽ ദേഷ്യത്തിന്റെ നിഴലാട്ടം.

ഉഷ ഉടൻ താണു. "ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയത്രയും എന്നിൽ പതിയണമെന്നാണ്."

"ചേച്ചിയെ എനിക്കു നന്നായറിയാം. നീ പറഞ്ഞതുപോലെ സംഭവിക്കാൻ തരമില്ല." അതിൽപ്പിന്നെ ഗൗരി വന്നാൽ ഉഷ ഒഴിഞ്ഞുമാറിത്തുടങ്ങി.

ജൂലൈ രണ്ടാംവാരം. ഉഷ ഉച്ചയ്ക്കുമുമ്പ് ഫാനിനടിയിലിരുന്നു കൊണ്ട് അലക്കുകാരൻ കൊണ്ടുവന്ന ഷർട്ട്, പാൻറ്, ബ്ലൗസ് എന്നിവ പരിശോധിച്ച് കൂടുക്കുകൾ പോയടത്ത് തൂണിപ്പിടിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. ശബ്ദം കേട്ട് ഗേററിനേരെ നോക്കി. നരേന്ദ്രന്റെ കാർ നിന്നിരിക്കുന്നു. അതിൽനിന്നും ഒരു സ്ത്രീ ഇറങ്ങുന്നു. ആധുനികരീതിയിൽ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടെയുള്ള സ്ത്രീ സാരിത്തൂണുകൊണ്ട് തലമറച്ച് ഒരു മഫ്ളർ പുതുച്ചിട്ടുണ്ട്. കാർ തിരിച്ചുപോയി. മഫ്ളർ പുതുച്ചു സ്ത്രീ പുഷ്പേടത്തിയാണെന്നു മനസ്സിലായി. ഉഷ സ്വാഗതം ചെയ്യാനായി വെളിയിലിറങ്ങി. ഡിസ് പെൻസറിയിൽനിന്നും അമ്മയും വന്നെത്തി. പരിചയമില്ലെങ്കിലും ജയറാണിപ്പോയി ഉഷയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു.

പുഷ്പേടത്തി സ്നേഹമയിലാണെന്ന് ഉഷയ്ക്ക് നേരത്തേതന്നെ അറിയാം. ആദ്യമായിക്കൊന്നുതാണെങ്കിൽപ്പോലും ജയറാണിപ്പോയിയോട് ആത്മീയത തോന്നി.

അന്നേഷികയാണ്. എന്നിട്ട്, കൈപ്പടങ്ങൾ വിണ്ടും കാളംപിടിച്ച്, ശബ്ദമുയർത്തി കൂഷ്ണനുണ്ണി വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. "ഇവൻ, നാരായണൻ, എന്റെ കുട്ടുകാരൻ!"

കാട്ടിൽനിന്ന് ഒരു ചെറുഗർജ്ജനം, മനസ്സിലായെന്ന് അറിയിക്കാൻ.

(തുടരും)

ഉഷ ഡോക്ടറോട് ചെവിയിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ എന്തോ ചോദിച്ചു. "ഏടത്തി, ഉഷ ചോദിക്കുകയാണ്. അവളുണ്ടാക്കിയത് നിങ്ങള് കഴിക്കോന്ന്." അമർ ഇടനിലക്കാരന്റെ കൃത്യം നിർവ്വഹിച്ചു.

ജയറാണി ഉഷയെ വീണ്ടും കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. "നീയുണ്ടാക്കിയത് തിന്നില്ലെങ്കിൽപ്പിന്നെ ആരുണ്ടാക്കിയതാണ് തിന്നാ? എന്നാൽ ആദ്യമായി ഞങ്ങൾ നിന്നെ മധുരം തീറ്റാൻ പോവാം. പിന്നെ ഇരുന്നു സംസാരിക്കാം." ജയറാണി ഒരു കൊട്ടനിയെ പഴങ്ങളും മധുരപലഹാരങ്ങളും കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. മധുരപലഹാരത്തിൽ ഒന്നെടുത്ത് ഉഷയുടെ വായിലിട്ടുകൊടുത്തു. "ഇനി നീ എന്തൊക്കെയാണ് ഞങ്ങൾക്ക് തരാൻ പോകുന്നതെന്ന് കാണട്ടെ." ജയറാണി ഉഷയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

സേട്ട് വെളിയിലിറങ്ങി. മുന്നൂറ്റൊമ്പതും മൂന്നുപേരും മനം തുറന്നു സംസാരിച്ചു. "നരേന്ദ്രൻ ആളൊരു ജാതിയാ." ജയറാണി പറഞ്ഞു. "എല്ലാവരെക്കുറിച്ചും കുറും പറയാനേ കാണൂ. എന്നാൽ നിന്നെ ഏത പുഷ്പേടത്തിയാലും മതിവരാറില്ല. അമാനൊക്കിൽ കല്യാണക്കാര്യം പറഞ്ഞതായില്ല. ഞാനവനെ തോളിലെടുത്തു നടന്നതാ. ഇപ്പോഴല്ലേ വലിയ ഡോക്ടറായത്. അമ്മാവനും നിന്നെ വലിയ കാര്യമാണെന്നു കേട്ടു."

"ഇല്ല ചേച്ചി, അമ്മാവൻ എനോട് പിണക്കത്തിലാ." ഉഷ അമ്മാവനെ ബഹുമാനിക്കാൻ പോയ കഥ പറഞ്ഞു.

ജയറാണി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. "മോളെ, ഒരു എം.എ അല്ല, പത്ത് എം.എ പാസായാലും ഞങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായം മനസ്സിലാക്കാൻ അല്പം പാടുണ്ട്. നീയങ്ങ് നേരെ മുഖിൻചെന്ന് നമസ്കാരം പറഞ്ഞുകാണും അല്ലേ?"

ഉഷ തലയാട്ടി. "പൊട്ടി. അമ്മാവന്റെ മുഖിൽ മരുമകള്പോവുകയോ?" പുഷ്പയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് പറഞ്ഞു. "നിനക്കൊന്നു പറഞ്ഞുകൊടുക്കാൻ മേലായിരുന്നോ?"

"ഞങ്ങളുടെ കല്യാണം കഴിഞ്ഞിട്ട് കൊല്ലം പതിനൊന്നായി. ഇന്നുവരെ ഞാൻ അമ്മാവന്റെ മുഖിൽ നിന്നിട്ടുണ്ടാവില്ല." പുഷ്പ പറഞ്ഞു.

ജയറാണി ഉഷയുടെ തലയിൽ സാരിത്തൂണിച്ച്, മുഖം മറയ്ക്കാൻ പാകത്തിൽ മുമ്പോട്ടു നീക്കി. എന്നിട്ടു പറഞ്ഞു. "ഇതാ ഇത്രയും വേണം, കേട്ടോ. എന്നിട്ട് തല താഴ്ത്തിയിട്ടു വേണം മുഖിൽ പോകാൻ. അമ്മാവന്റെ പാദം തൊട്ടു വന്ദിക്കണം. അത്രയേ വേണ്ടൂ. അത് എന്നും വേണമെന്നില്ല. വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ മാത്രം മതി. എന്നിട്ട് എങ്ങനെയുണ്ടെന്ന് എന്നോടു പറയണം."

ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു സന്ധ്യാനേരത്ത് അല്പം മഴ ചാറുകയായിരുന്നു. മെഡിക്കൽ കോളേജിൽനിന്നും റജിയറായും കൂട്ടി നരേന്ദ്രൻ വന്നു. സ്വീകരണമുറിയിൽ ചായകുടിയും തമാശപറച്ചിലും അർപ്പാഴ്ച കൂടിയിരിക്കാൻ വന്നുനിൽക്കുന്ന ശബ്ദം. അമർ

അല്പംമുമ്പേ ഡിസ് പെൻസറിയിലേക്കു പോയിരുന്നു. പരമുവീണയും ഇൽ മടിനിന്നെയും വിളിച്ചുകൊണ്ട് സേട്ട്ജി നനഞ്ഞ കൂടയുമായി കയറിവന്നു. സേട്ട്ജിയോട് ബഹുമാനം കാണിക്കാനായി നരേന്ദ്രനും റജിയറും വരാത്തയിൽ ഇറങ്ങിനിന്നു. അല്പം കഴിഞ്ഞ് തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അവർക്ക് ആശ്ചര്യം. ഉഷ സാരിത്തൂണുകൊണ്ട് തലയും മുഖവും മറച്ചുകൊണ്ട് ചുമതുചരി നിൽക്കുന്നു. രണ്ടുപേർക്കും കൗതുകം. ഉഷ അതേരീതിയിൽ മുമ്പോട്ടു നീങ്ങി. സേട്ട്ജിയുടെ പാദം സ്പർശിക്കുന്നു.

"മതി മോളെ, മതി." സേട്ട്ജി തല സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. അപ്പോഴും മുഖം തിരിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ സ്വരം സ്നേഹാർദ്രമായിരുന്നു.

തിരിച്ചുവന്ന് സാരിത്തൂണു തലയിൽനിന്നും മാറിയിപ്പോൾ ഉഷയുടെ മുഖത്ത് പ്രസന്നത. "അഭിനന്ദനങ്ങൾ! അമ്മാവനെ മെരുക്കിക്കളഞ്ഞല്ലോ." നരേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു. "അല്ല, റജി, നിങ്ങൾക്കുണ്ടോ ഇങ്ങനത്തെ സമ്പ്രദായം?"

"ഇല്ലേ ഇല്ല. ഇസ്ലാമിൽ ആരുടെയും കാലുപിടിക്കുന്ന ഏർപ്പാടില്ല. അമ്മാവന്റെ മുഖിൽ മുഖം കാണിക്കാറില്ല. തലതാഴ്ത്തി വന്ദിക്കും."

"ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പാദം സ്പർശിക്കുന്ന ഏർപ്പാടില്ല. തല മറയ്ക്കാമില്ല..." ഉഷ പറയുകയായിരുന്നു. അമർ രോഹിളെ നോക്കിക്കഴിഞ്ഞിട്ട് അകത്തു വരുമ്പോഴേക്കും

സേട്ട്ജി പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. "നീയിന്ന് അച്ഛനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തി, അല്ലേ?" അമർ സന്തോഷത്തോടെ ചോദിച്ചു. "ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യാനറിയാമെങ്കിൽ അന്നേ ചെയ്യാമായിരുന്നല്ലോ?"

"എനിക്കറിയാമായിരുന്നെങ്കിൽ അന്നേ ചെയ്തില്ലായിരുന്നോ?" ഉഷ ചോദിച്ചു. "ഏടത്തിയല്ലേ സൂത്രം പറഞ്ഞു തന്നത്! ഗൗരി ഏടത്തിക്കു പറഞ്ഞുതരാൻ തോന്നിയിട്ടില്ലല്ലോ. അവർ എന്നെ കുറ്റപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു."

"പാദം! ഗൗരിയെവിടെ, ഏടത്തി എവിടെ?" ഉഷ വിട്ടില്ല. "അവരുടെ സമ്പ്രദായം അവർക്കറിയാതെ പോകുമോ? അവർ കരുതിക്കൂട്ടി ചെയ്തതാ."

"നീയെന്താണീ പറയുന്നത്?" സേട്ട് ദേഷ്യപ്പെട്ടു. "അവർക്ക് അസൂയ തോന്നേണ്ട കാര്യമെന്ത്?"

"കാരണം പലതും കാണാം..."

"ആലോചിച്ച് സംസാരിക്ക്." സേട്ട് കർക്കശസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. "ഗൗരിയെ നനക്കുകയല്ല. മറുതള്ളലുടെ സുഖത്തിൽ അസൂയപ്പെടുന്ന സ്വഭാവക്കാരെയല്ല, അവർ."

"നിങ്ങളെപ്പോലെ അവരെ അറിയില്ല. എന്നാലും മനുഷ്യസ്ത്രീയല്ലേ? അസൂയയില്ലാത്ത മനുഷ്യരുണ്ടോ?" നരേന്ദ്രൻ ഇടപെട്ടുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

"മുമ്പാകെ അവരുടെ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി എന്നും ഓടിക്കടക്കുമായിരുന്നല്ലോ. ഇപ്പോൾ അതു പറിപ്പല്ലോ. അതു പോരെ, അസൂയയ്ക്കു കാരണം?"

ഉഷ ചിരിയടക്കാൻ വായ കൈത്തലാകൊണ്ടു മുടി.

"എന്ത്, അർത്ഥമില്ലാത്ത സംസാരിക്കുന്നേ?" അമർ അമർച്ച പ്രകടിപ്പിച്ചു.

"ഉള്ളതു പറഞ്ഞുവെന്നെയുള്ളു. ഗൗരി നിങ്ങളുടെ പെങ്ങളല്ലേ?" റജി പറഞ്ഞു. "പടച്ചോനയച്ച പെങ്ങളല്ല. സുഹൃത്തെന്നു പറയാൻ മടി. അതുകൊണ്ട് പെങ്ങളെന്നു വിളിക്കുന്നു... ഉദ്ദേശ്യം അതുതന്നെ."

സേട്ട് ദേഷ്യത്തോടെ മുഖം തിരിച്ചുകൂടാത്ത. ഭർത്താവിനെ രക്ഷിക്കാനെന്നോണം ഉഷ ഇടപെട്ടു. "മതി, ചേച്ചിയുടെ കാര്യം വിട്ടേക്കൂ."

"വിടുമ്പോഴെങ്ങനെ?" ഉഷയുടെ നേരെ കണ്ണുകൾക്കൊണ്ട് നരേന്ദ്രൻ തുടർന്നു. "നിങ്ങൾ അവർക്കെതിരെ അസൂയ ആരോപിച്ചില്ലേ? അതിൽ തീരുമാനമാകേണ്ടതുണ്ട്."

അപ്പോഴേക്കും മഴകുടി. റജി കസാലയിലിരുന്നു കൊണ്ട് സിഗററ്റ് വലിക്കാൻ തുടങ്ങി. "ഇന്ന് ചായപോലും തരുന്ന ലക്ഷണമില്ലല്ലോ." റജി പരാതിപ്പെട്ടു.

"ഇന്ന് ചായയൊന്നും കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ല. വേഗത്തിൽ സ്ഥലംവിടാൻ നോക്ക്. ഇവിടെ ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാർ ഒന്നായി. നിങ്ങൾ ഒറ്റപ്പെട്ടു." നരേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു.

അമർ നിശ്ശബ്ദം. മറുപടി പറഞ്ഞത് ഉഷയാണ്. "ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാർ ഒന്നല്ലാതിരിക്കോ? അതിലേതുണ്ട് വിശേഷം?"

രാത്രി ഊണുകഴിഞ്ഞാൽ സേട്ടും ഉഷയും

കുടി കുറച്ചുതന്നെ നടക്കാറുണ്ട്. മഴയുള്ളതു കൊണ്ട് അന്ന് പോകുന്നതില്ല. സേട്ട് വർത്തമാനം പറച്ചിലിൽനിന്നൊഴിയാനായി സോഫയിൽക്കിടന്ന് രാവിലത്തെ പത്രം വായിച്ചുതുടങ്ങി.

ഭർത്താവിന്റെ മൗനം ഉഷയ്ക്ക് അസഹ്യമായിത്തീർന്നു. അടുത്തു ചെന്നിരുന്ന് നെറി തടവിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു— “ദേഷ്യത്തിലാണോ? അവർ വർത്തമാനം ഇവിടംവരെ വലിച്ചിഴയ്ക്കുമെന്ന് എനിക്കെന്തിനായി. നിങ്ങളുടെ ചേപ്പി എന്റെ ചേപ്പി അല്ലാതാകോ? എന്നെ ചേപ്പിയും സന്തോഷിക്കണമെന്നെ എനിക്കുള്ളൂ.”

“നീയെന്നു മനസ്സിലാക്കണം, ഗൗരിക്ക് ഇയ്യേടത്തിയെപ്പോലെ ചിന്തിക്കാനും മനസ്സിലാക്കാനുമുള്ള ചുരുപാടുകളുണ്ടായിട്ടില്ല. നീ നെപ്പോലെ വിദ്യാഭ്യാസമൊന്നുമില്ല. വിവരമുള്ളവരോട് ഇടപഴകാനുള്ള സന്ദർഭവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. സന്തുഷ്ട ജീവിതവുമല്ല അവരുടേത്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരാളിൽനിന്ന് ഇയ്യേടത്തിയെപ്പോലുള്ള പെരുമാറ്റം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൂടാ. അവർക്ക് നമ്മുടെ നന്മകാർഷ്ടിക്കാണെന്ന് ഒക്കുകയുള്ളൂ... ഇക്കൂട്ടർക്കൊന്നെങ്കിൽ അസൂയയുടെ സഹോദരിയായി കാണുന്നത് അസാധ്യവുമാണ്.”

“അതു നേരം.” ഉഷ സമ്മതിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് നാലാംവാരം. കുറേദിവസത്തെ മഴയ്ക്കുശേഷം ആകാശം മേഘമുക്തമായി.

NBS News

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

പുസ്തകിക (കഥകൾ) പൊൻകുന്നം വർക്കി	9.00
തപസ് (നോവൽ) വി.പി. കുഞ്ഞുണ്ണി	27.00
ഇടവേളയ്ക്കുശേഷം (നോവൽ) സി.പി. വസന്തകുമാരി	21.00
ആരണ്യപർവ്വം (നോവൽ) പുളിങ്കുന്ന് ആന്റണി	17.00
എളുപ്പം പുറം ചന്ദ്രനും (കഥകൾ) കെ. രാഘവനാഥൻ	24.00
ഉറുമ്പിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ ഉറുമ്പ്	17.00
ഗംഗയിലെ കേരളം (പഠനം) ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ്	11.00
മഹാറാണി സേതുപാർവ്വതിബായി (ബാലസാഹിത്യം) വെള്ളക്കുളത്തു കരുണാകരൻനായർ	12.00

നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ കോട്ടയം

ണിന്. എട്ടുമണിക്കൂറുതന്നെ പൊളിയുന്ന വെയിൽ. സേട്ടും ഉഷയുംകുടി പ്രാതൽ കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ പുറത്തുനാലഞ്ചു രോഗികൾ വന്നു. സേട്ട് ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്കു പോയി. ഉഷ കത്തെഴുതാനിരുന്നു. ഉഷയ്ക്ക് കത്തെഴുതുന്ന ശീലം നന്നെ കുറവാണ്. ചിത്രയുടെ എഴുത്തു രണ്ടുമാസത്തിൽ ഒരിക്കൽ ലെങ്കിലും വരും. എഴുത്തല്ല, അഞ്ചാറു പേജുള്ള കഥ തന്നെയായിരിക്കുമത്. അവളെ അനുകൂലിക്കുകയാണ് ഉഷയും അങ്ങനെയൊന്നെ എഴുതും. എന്തെങ്കിലും വിശേഷമുണ്ടെങ്കിലേ മായാപ്രേഷ് കത്തെഴുതും. മടക്കത്തപാലിൽത്തന്നെ മറുപടി ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

ഉഷ എഴുതാൻ തുടങ്ങിയതേയുള്ളൂ. വരാത്തയിൽനിന്ന് വിളി “ഡോക്ടർ സേട്ട് ഒന്നു വരണം.” നാഥ് ശാസ്ത്രിയുടേതാണ് ശബ്ദം. ഇന്നൽപ്പാളയിലൂടെ നോക്കിയപ്പോൾ നാഥ് ശാസ്ത്രിയും മരണാവാളാകുകയും ഒരു രോഗിയെ താങ്ങിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നതായാണ് ഉഷ കണ്ടത്. ഡോക്ടർ അങ്ങോട്ടു നീങ്ങുകയായിരുന്നു. രോഗിയെ സ്വീകരണമുറിയിൽ കൊണ്ടുവന്ന് സോഫയിൽ കിടത്തി. സേട്ട് വീണ്ടും ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്കു പോയി.

ഏതോ പരിചയക്കാരനായിരിക്കണമെന്ന് ഉഷ ഊഹിച്ചു. പാറകിന്റെ സുന്ദരവും സുദൃഢവുമായ ശരീരം ആകെ തളർന്നിരിക്കുന്നു. ക്ലിൻഷേവു ചെയ്യാനുള്ള ആ മുഖം താടിരോമം വളർന്നു. കുപ്പയിൽ വീണ കരിയിലപോലെ ആയിരിക്കുന്നു. കുപ്പിയിൽ ചെന്ന ചുവന്ന കണ്ണുകൾ. വിയർപ്പിന്റെ തുക്ഷ്ണഗന്ധം വമിക്കുന്ന അഴുക്കു പുരണ്ട ഖദറാണ് ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്. തലയിൽ കെട്ടിയിരുന്ന തോർത്തുമുണ്ട് ഗ്രാമീണനാണെന്നു വിളിച്ചുപറയുന്നു. ഉഷയെ കണ്ടപ്പോൾ അഭിവാദന രൂപത്തിൽ കയ്യുയർത്തിക്കൊണ്ട് തിരിഞ്ഞു കിടന്നു.

“പാറകിളി, എന്തുപററി...” ഉഷ അടുത്തു ചെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും ഡിസ്പെൻസറിയിൽനിന്നും തെർമ്മോമീറ്ററായി സേട്ട് വന്നെത്തി. തെർമ്മോമീറ്റർ പാറകിന്റെ വായിൽ വച്ചുകൊണ്ട് നാഡിയിലിപ്പ് പരിശോധിച്ചു. കണ്ണുനാവും നോക്കി. സ്പെർമുകോപ്പെടുത്തു നെഞ്ഞത്തും പാർശ്വങ്ങളിലും വച്ചുനോക്കി.

നാഥ് ശാസ്ത്രി പറഞ്ഞു— “പനി തുടങ്ങിട്ട് ദിവസം ഏഴെട്ടായി. ഇന്ന് കാലത്താണ് കൂട്ടുകാരൻ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവന്നത്. മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ അഡ്മിറ്റാകാനാണ് പാറക് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.”

“എന്തിന്? ഇവിടെ സുഖമായി കിടക്കട്ടെ. നോക്കാൻ ഞങ്ങളുണ്ടല്ലോ.” ഉഷ പറഞ്ഞു.

സേട്ടിനും ഉഷയ്ക്കും പാറകിനെ വളരെ ബഹുമാനമാണ്. മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ എഡ്മിറ്റ് ചെയ്യുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന അഭിപ്രായം സേട്ടും പ്രകടിപ്പിച്ചു. വിദഗ്ദ്ധരായ പ്രൊഫസർമാരുടെ സേവനം കിട്ടാനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടല്ലോ അവിടെ. ടെസ്റ്റുകളെല്ലാം എളുപ്പത്തിൽ ചെലവില്ലാതെ നടക്കും.

പാറക് വേദനകൊണ്ടു പുളയുകയായിരുന്നു.

അമർ ആശുപത്രിയിൽനിന്ന് രണ്ടു ഗുളിക കൊണ്ടുവന്ന് ഉഷയെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ട് പറഞ്ഞു— “ഒരു ഗ്ലാസ് വെള്ളമെടുത്ത് ഈ ഗുളികൾ അകത്താക്കിക്കണം.” സേട്ടും നാഥ് ശാസ്ത്രിയും പിന്നെ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്കു പോയി.

മുന്നുകുപ്പിച്ച് അരമണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പാറകിന്റെ വേദന കുറഞ്ഞു. വെയിൽ ശക്തിപ്പെട്ടുവെന്നു അദ്ദേഹത്തെ ആശുപത്രിയിലെത്തിക്കാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തു തുടങ്ങി. ഉഷ ഭർത്താവിന്റെ അലക്കിവച്ച ഏതാനും ഉടുപ്പുകൾ എടുത്തുവച്ചു. സേട്ടും നാഥ് ശാസ്ത്രിയും പാറകിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു.

മായയ്ക്ക് പാറകിന്റെ അസുഖ വിവരം കിട്ടിക്കാണുമെന്ന് ഉഷ ഊഹിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ഒരു മനോവിഷമം. മായയ്ക്ക് എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന എഴുത്തു പൂർത്തിയാക്കാൻ ഇരുന്നു. പാറകിന്റെ അസുഖത്തിന്റെ സൂചന നൽകിക്കൊണ്ടെഴുതി. വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയ്ക്കായി മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു നാളെ വീണ്ടും എഴുതാമെന്നുകൂടി കുറിച്ചു. “ഞങ്ങളുടെ ആത്മസുഹൃത്താണ് പാറക്. ആവശ്യമായ തൊക്കെ ഞങ്ങൾ ചെയ്യും. നിങ്ങൾ ഒന്നുകൊണ്ടും വേവലാതിപ്പെടേണ്ടതില്ല.” ഉഷ എഴുത്തു ഉപസംഹരിച്ചു.

വൈകുന്നേരം ഉഷ സേട്ടിനോടൊപ്പം ആശുപത്രിയിലേക്കു പോയി. ഇപ്പോൾ പാറകിന് സംസാരിക്കാൻ വിഷമമില്ല. മായച്ചേപ്പിക്ക് എഴുതാത്തതിനെക്കുറിച്ച് പരാതിപ്പെട്ടപ്പോൾ പറഞ്ഞു— “സുഖമായിട്ടെഴുതാമെന്നു കരുതിയതാണ്.”

മുനാദിവസം രാവിലെ ഉഷയും സേട്ടുവും എഴുന്നേറ്റു കഴിഞ്ഞതേയുള്ളൂ. പരമു വന്നു പറഞ്ഞു, അലഹാബാദിലെ കൊച്ചമ്മ വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്.

മായയുടെ മുഖത്തു യാത്രാക്ഷീണവും വേവലാതിയും. ഉഷയുടെ കത്ത് കിട്ടിയ ഉടനെ രാത്രിയിലത്തെ വണ്ടിക്ക് പുറപ്പെട്ടതാണ്. ഉടൻ കുളിച്ചുവെന്നു വരുത്തി. സേട്ടിനോടു മോട്ടോർ സൈക്കിളിൽ ആശുപത്രിയിൽ എത്തിക്കാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇപ്പോൾ പോകണ്ട.” അമർ പറഞ്ഞു. “ഡോക്ടർമാരുടെ റൗണ്ട് നടക്കുന്നുണ്ടാകും. നേഴ്സുമാർ അകത്തു കടത്തില്ല.”

“ഒരു നോക്ക് കാണാൻ വിടാതിരിക്കോ?” മായ അപ്രത്യയേടെ ചോദിച്ചു. “ഞാനവിടെ അധികംനേരം ഇരിക്കില്ലെന്നു ഉറപ്പു തരാം.” സേട്ടിന് നിർവൃത്തിയില്ലാതായി.

മായ വിഷാദവദനയായി കാണപ്പെട്ടു. മനസ്സിലാമനസ്സോടെ വല്ലതും സംസാരിക്കുമെന്നു മാത്രം. “അലഹാബാദിലായിരുന്നപ്പോൾ എന്തൊരാരോഗ്യവാനായിരുന്നു, എന്തു സ്മാർട്ടായിരുന്നു! ലക്നോവിൽ വന്നതിൽപ്പിന്നെയാണ് ഇത്രയും മോശമായത്. ഇപ്പോൾ ഒരസ്ഥികൂടം മാത്രമുണ്ട്...” മായയ്ക്ക് പാറകിനെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ പറയാനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

(തുടരും)

സച്ചിദാനന്ദൻ

വർഗ്ഗവും ‘ജാതി’യും കൃത്യമായി വ്യവചനമുണ്ടാകാൻ പ്രയാസമുള്ള പരീക്ഷണകളാണ്. വർഗ്ഗം മുഖ്യമായും ഉല്പാദനബന്ധങ്ങൾക്കകത്ത് സാമൂഹ്യവിഭാഗങ്ങൾ കൈയാളുന്ന സ്ഥാനത്തെയാണ് കുറിക്കുന്നത്. ‘ജാതി’യിലും ഈ ഘടകം ശക്തമായിത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്; ജാതിരൂപീകരണത്തിന്റെ അടിത്തറയെന്നും തൊഴിൽവിഭജനമാണല്ലോ. എന്നാൽ ‘ജാതി’യുടെ വിവക്ഷകൾ സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ല, ആചാരങ്ങൾ, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, രക്തബന്ധങ്ങൾ, വിവാഹബന്ധങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മതപരവും നരവംശശാസ്ത്രപരവുമായ പ്രയോഗമേഖലകളിലൂടെ ദൃഢീകരിക്കപ്പെടുന്ന കർക്കശമായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രസ്ഥാപനമാണ് ജാതി. നമ്മുടെതോലുള്ള സമൂഹങ്ങളിൽ, മനുഷ്യർ ഇനിക്കുമുമ്പുതന്നെ രൂപപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞതും ജീവിച്ചുതീർക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു സാമൂഹ്യ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണത്; ഓരോ കുഞ്ഞും ജനിച്ചപ്പോൾ സ്ഥലത്തിലേക്കും കാലത്തിലേക്കുമെന്നപോലെ ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിലേക്കുമാണെന്നു പറയാം. ആചാരങ്ങളും പുരാണങ്ങളും സ്മൃതികളും ചൊല്ലുകളും മുതൽ ദൈനംദിന ഭാഷണങ്ങളും സദാചാരനിയമങ്ങളും വരെയുള്ള ഒരു വ്യവഹാരശൃംഖലയിലൂടെയാണ് ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം പ്രാവർത്തികമാകുന്നത്. വർഗ്ഗങ്ങളുടെ ചലനാത്മകസ്വഭാവം ജാതിക്കില്ല; കർമ്മമഹത്വംകൊണ്ട് ബ്രാഹ്മണനാകാമെന്ന് കവികളും ചിന്തകരും പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഒരു ചണ്ഡാളനും ബ്രാഹ്മണനായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഉദാഹരണം പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ നമുക്കില്ല; മറിച്ച് ബ്രാഹ്മണത്വത്തിലേക്കോ ക്ഷത്രിയത്വത്തിലേക്കോ കർമ്മത്താൽ ‘ഉയരാൻ’ ശ്രമിച്ച ശാബ്ദകന്ദർവ്വം ഏകലവ്യന്റെയും രക്തസ്നാനമായ പാറങ്ങൾ നമുക്കു മുന്നിലുണ്ടുതാനും. വർണ്ണത്തിന്റെ ദേശീയസ്വഭാവമോ വർഗ്ഗത്തിന്റെ സാർവ്വദേശീയ സ്വഭാവമോ ഇല്ലാത്ത പ്രാദേശികരൂപീകരണങ്ങൾ കൂടിയാണ് ജാതികൾ. അധികാരം എന്നും പ്രവർത്തിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ളത് സമൂഹത്തെ പല തട്ടുകളിലായി വിഭജിച്ചും പിന്നീടതിനെ നിയമമാക്കിയും അതിലൂടെ ആ വിഭജനങ്ങളെ സ്ഥാപനങ്ങളാക്കി ഉറപ്പിച്ചും ഈ സ്ഥാപനങ്ങളെ സ്വയംവർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ യുക്തിസഹവുമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിയുമാണ്. അധികാരത്തിന്റെ ഈ പ്രവർത്തനരീതിതന്നെയാണ് ജാതിയുടെ നിർമ്മാണത്തിലും നിലനില്പിലും പ്രതിഫലിക്കുന്നത്. തങ്ങളുടെ പദ്യതികളെ സ്വകർത്തവ്യമെന്ന നിലയിൽ അംഗീകരിച്ച ജീവിക്കുന്ന സമ്മതിദായകരുടെ ഒരു സമൂഹത്തെ, ചോദ്യം ചെയ്യാനറിയാത്ത ഒരു പ്രജാസാമ്രാജ്യത്തെ, നിർമ്മിച്ചെടുക്കാനുള്ള അധിശാധനാശക്തിയുടെ പ്രയത്നവും പ്രാപ്തിയുമാണ് ജാതിരൂപീകരണത്തിനു പിന്നിൽ.

‘ജാതി’യുടെ വിവക്ഷകൾ സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ല, ആചാരങ്ങൾ, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, രക്തബന്ധങ്ങൾ, വിവാഹബന്ധങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മതപരവും നരവംശശാസ്ത്രപരവുമായ പ്രയോഗമേഖലകളിലൂടെ ദൃഢീകരിക്കപ്പെടുന്ന കർക്കശമായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രസ്ഥാപനമാണ് ജാതി. നമ്മുടെതോലുള്ള സമൂഹങ്ങളിൽ, മനുഷ്യർ ഇനിക്കുമുമ്പുതന്നെ രൂപപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞതും ജീവിച്ചുതീർക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു സാമൂഹ്യ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണത്. ആചാരങ്ങളും പുരാണങ്ങളും സ്മൃതികളും ചൊല്ലുകളും മുതൽ ദൈനംദിന ഭാഷണങ്ങളും സദാചാരനിയമങ്ങളും വരെയുള്ള ഒരു വ്യവഹാരശൃംഖലയിലൂടെയാണ് ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം പ്രാവർത്തികമാകുന്നത്.

ജാതിവ്യവസ്ഥയും വർഗസമരവും

ലുള്ളത്. വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാർക്സിന്റെ സങ്കല്പത്തെ, ക്ഷാളത്തെക്കുറിച്ച് ഗ്രാഷിയും പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ആൾത്തുസറും അധികാരത്തിന്റെ സാങ്കേതികവിദ്യയെക്കുറിച്ച് മിഷേൽ ഫുക്കോയും നടത്തിയ പ്രതിപാദനങ്ങളുമായി സമന്വയിച്ചുകൊണ്ടു ‘ജാതി’ എന്ന സ്ഥാപനത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. ഫുക്കോയുടെ രീതി അവലംബിച്ചു നോക്കിയാൽ ‘ജാതി’, സ്ഥലത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണെന്നു പറയാനാവും. അയിത്തവും തീണ്ടലും ഇതിന്റെ പ്രത്യക്ഷോദാഹരണമാണ്. കേരളത്തെക്കുറിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ, നായർക്ക് നമ്പൂതിരിയുടെ അടുത്തു ചെല്ലാം. പക്ഷേ, തൊട്ടുകൂട്ടം; ഈഴവന് നമ്പൂതിരിയുടെ മുമ്പത്തുറാടി അകലെ നില്ക്കണം. ഈഴവൻ നായരുടെ പുത്രങ്ങളി അകലെ നില്ക്കണം. പുലയൻ നമ്പൂതിരിയുടെ തൊണ്ണൂററിയാടി അകലെ നില്ക്കണം—ഇങ്ങനെയായിരുന്നു വ്യവസ്ഥ. ജാതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ജീവിജനം ഈ സ്ഥലനിയന്ത്രണത്തിന്റെ മരണാധ്വാനമാണ്. ‘ആശാരിമുല്കളും ‘കൊല്ലൻ പറമ്പ്കളും കൈത്തൊഴിൽ ജാതിക്കാർക്ക് ഗ്രാമം വിട്ടുപോകുന്നതിലുണ്ടായിരുന്ന നിയന്ത്രണങ്ങളും ഓർക്കുക. നമ്മുടെ ആധുനിക ഇനാധിപത്യത്തിൽപ്പോലും നാം പുലയന്മാർക്കും മറ്റും കോളനികളുണ്ടാക്കി പൊതുസമൂഹത്തിൽനിന്നു മാറിത്താമസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയല്ലോ ഫലത്തിൽ ചെയ്യുന്നത്. അമേരിക്കയിൽ നീഗ്രോകൾക്ക് പ്രത്യേകം ആവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ ഉള്ളതു പോലെതന്നെയാണിത്, അഥവാ ഇറാഖിലിൽ യഹൂദർക്ക് പ്രത്യേകം ചേരികൾ ഉള്ളതുപോലെ. ജാതി പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ മരണാധ്വാനം ശൃംഗാശൃംഗ സങ്കല്പങ്ങളാണ് കിഴ്ജാതിക്കാരിൽ തങ്ങൾ കീഴ്ജാതിക്കാരാണെന്ന ബോധം ആവർത്തിച്ചുറപ്പിക്കുന്ന അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലൂടെയാണ് ഇവ നിലവിൽ വരുന്നത്. അയിത്തജാതിക്കാർ സന്താനം വൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചുനീക്കുന്ന സമ്പ്രദായം കേരളത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ‘മാഹാർ ജാതിക്കാർ നടക്കുമ്പോൾ കാലടിപ്പാട്ടുകൾ അപ്പോപ്പോഴോട് ചുരുളയൻ പിറകിൽ ഒരു ചുരുട്ടുപിച്ച് കെട്ടിയിടണമായിരുന്നു. അവർക്ക് നിലത്തു തൂപ്പിക്കൂടായിരുന്നു. ബ്രാഹ്മണനെക്കണ്ടാൽ സന്താനം നിഴൽ അയാളെ നിന്ദാതിരിക്കാൻ തറയിൽ കമിഴ്ന്നുകിടക്കുമായിരുന്നു. തമിഴ്നാട്ടിലെ ചിലയിടങ്ങളിൽ വണ്ണന്മാർക്ക് എല്ലാവരുമുമ്പെ

അയ്യപ്പം അലക്കാനവകാശമുള്ളവെല്ല. വെള്ളക്കായ്പ്പ് തുണികൾ ഉടമസ്ഥരുടെ വീട്ടിൽ വച്ച് തിരികെ കൂടിയിലെത്തുകയും വേണം. അധികൃതർക്ക് ചിരട്ടയിൽ മാത്രം ചായ കൊടുക്കുന്ന കടകൾ കർണ്ണാടകത്തിൽ ഇന്നുമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു. അവർക്ക് വെള്ളം കോരാനവകാശമില്ലാത്ത കിണറുകൾ ബീഹാറിലും മറുമുണ്ട്. നാലു വർണ്ണങ്ങൾക്കും പുറത്തുള്ള 'അന്ത്യ' രൂടെ തൊഴിലുകൾതന്നെ സവർണ്ണർ 'അശുദ്യ'മായി കരുതുന്നവരാണ്. 'അർത്ഥശാസ്ത്ര'ത്തിൽ പറയുന്ന ഒരു ചെറിയ കാലയളവിൽ മാത്രമേ ഇക്കൂട്ടർ 'അടിമ'കളായിരുന്നതായി കാണുന്നുള്ളൂ; എന്നാൽ ഗ്രീക്കോ-റോമൻ അടിമകൾക്ക് നിയമപരമായ അവകാശങ്ങൾ ഇല്ലാതിരുന്നതായെ ചെല്ലുന്നതുളളവെങ്കിൽ 'അന്ത്യ' ഇന്ന് മാർ ചണ്ഡാളരെന്ന നിലയിൽ അശുദ്യരും അസ്വസ്വരൂപമായി കരുതപ്പെട്ടു. ശവം, വിസർജ്ജം, പ്രസവവും ആർത്തവവും രോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അവശിഷ്ടങ്ങൾ ഇവയൊക്കെ കൈകാര്യം ചെയ്യാനാണ് വർണ്ണ സമൂഹം അവരെ ഉപയോഗിച്ചത്; ഈ 'അശുദ്യ'ികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതു കൊണ്ട് അവർ നീചരിൽ നീചരാണെന്ന് അതേ സമൂഹം വിധിക്കുകയും ചെയ്തു. വിജ്ഞാനവിതരണത്തിലും അനുമതത്തിന്റെ ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. ശുഭ്രർക്ക് അക്ഷരവിദ്യതന്നെ നിഷിദ്യമായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അതിൽ താഴെയുള്ളവരുടെ കഥ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെമേൽ ആധിപത്യം നിലനിർത്താനായി ബ്രഹ്മണ്യർ തത്ത്വചിന്തയുടെ കൃത്യതകളെക്കുറിച്ചു തിരഞ്ഞെടുത്തു. ലോകത്തിലേറെയും നീണ്ട കാലയളവ്—മുഖ്യമായി വർഷം—വർണ്ണ-ജാതിവ്യവസ്ഥയെന്ന അസമത്വത്തെ നിലനിർത്താൻ സഹായിച്ച പ്രമുഖഘട്ടകത്തെന്ന ഒരു സിദ്ധാന്തമായിരുന്നുവല്ലോ—മാനസികമായിപ്പോലും അധികൃതരും നിരായുധരാക്കുന്ന കർമ്മസിദ്ധാന്തം. ഇന്ത്യയ്ക്കു പുറത്തും ജാതിയെപ്പോലെ തോന്നിക്കുന്ന തൊഴിലധിഷ്ഠിത സാമൂഹ്യവിഭജനങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവിടെയൊക്കെ പിൻക്കാലത്തെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തികവികാസങ്ങൾ ആ വിഭജനങ്ങളെ അപ്രസക്തമാക്കി സമൂഹത്തെ വർഗ്ഗങ്ങളാക്കി പരമമിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ പുനരുല്പാദനം ഉറപ്പു വരുത്തുന്ന സംവിധാനം ആ വ്യവസ്ഥയ്ക്കകത്തുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. തൊഴിൽവിഭജനത്തെ സ്വകർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തവും, സജ്ജാതീയ വിവാഹ വ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകവഴി ജാതിയിൽ മറ്റൊന്നിലേക്കു പരിണാമിക്കാനുള്ള സാധ്യതകളെ ഇല്ലാതാക്കുകയാണ് സമൂഹികവും സംഹിതകളും ചെയ്തത്. തൊഴിലാളി മദ്യ വർഗ്ഗക്കാരനും, ഇരുമ്പും മുതലാളിയും, മറിച്ചും, ആകാനുള്ള സാധ്യതകൾ വർഗ്ഗവ്യവസ്ഥയിലുണ്ട്. എന്നാൽ പുലയനായി ഇമ്പിച്ചവർ ഇന്ന് മൊട്ടുത്തുവരെ പുലയൻതന്നെ. അടുത്ത ഇന്ന് മത്തിലേക്കിലും കയറാം കിട്ടണമെങ്കിലോ അവൻ ഈ ഇന്ന് ഒരു

നല്ല പുലയനായി തന്നെ വിധിച്ച തൊഴിലുകൾ മാത്രം ചെയ്തും തന്നെ വിധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അറിവുകൾ നോക്കി ശ്രമിക്കാതെയും കഴിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഇതിന്റെ ഫലം സമൂഹത്തിന്റെ നിശ്ചലമായ പുനരുല്പാദനമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ജാതി ഒരു സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനം മാത്രമാണെന്ന് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അതിന് ആദ്യമുതലേ സാമ്പത്തികമായ ഒരുളളക്കം കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു; ജാതിയുടെ ഉദ്ഭവത്തെ ഉല്പാദനവ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണല്ലോ. ഗിരിജനങ്ങൾക്ക് അഥവാ ആദിവാസികൾക്ക് ഒരാനുകൂല്യമെങ്കിലുമുണ്ടായിരുന്നു—കാട്ടുള്ളിടത്തോളം കാലം കാട്ടിൽ

വർഗ്ഗങ്ങളുടെ ചലനാത്മകസ്വഭാവം ജാതിക്കില്ല; കർമ്മമഹത്വംകൊണ്ട് ബ്രാഹ്മണനാകാമെന്ന് കവികളും ചിന്തകരും പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഒരു ചണ്ഡാളനും ബ്രാഹ്മണനായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഉദാഹരണം പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ നമുക്കില്ല; മറിച്ചു ബ്രാഹ്മണത്വത്തിലേക്കോ ക്ഷത്രിയത്വത്തിലേക്കോ കർമ്മത്താൽ 'ഉയരാൻ' ശ്രമിച്ച ശംബുക്കന്റെയും ഏകലവ്യന്റെയും രക്തസ്നാനമായ പാഠങ്ങൾ നമുക്കു മുന്നിലുണ്ടുതാനും.

വേട്ടയാടിയും പെറുക്കിത്തീന്നും പഴയ ജീവിതം തുടരാൻ അവർ അനുവദിക്കപ്പെട്ടു. സമീപകാലത്തു മാത്രമേ ഹിന്ദുസമൂഹം അവരെ 'ഉദ്ഗ്രഥി'ക്കാൻ—അതായത് അടിമപ്പെടുത്താൻ—ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ. സ്ഥാർദ്ധണ്ഡിൽ ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരുടെ വാനരദൈവത്തെ ഹനുമാനാക്കാനും ഹൈന്ദവ ദേവതമാരെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാനുമുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഉദാഹരണം. എന്നാൽ അധികൃത ജാതികളിൽപ്പെട്ടവർ ആഹാരത്തിന്റെ പ്രഭവങ്ങളിൽനിന്നും തീർന്നു വെട്ടിയെടുക്കപ്പെട്ടു; ഇന്ത്യൻ സമൂഹത്തിന്റെ ഇന്നുതുല്യമായ ഒരു ബന്ധമായി അവർ താഴ്ത്തപ്പെട്ടു. ഭൂമിയുടെമേൽ ഉയർന്ന വർണ്ണങ്ങൾക്കേ അധികാരമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ബ്രാഹ്മണ്യർ അദ്യധാന്തത്തിൽനിന്നെന്നപോലെ നികുതിവീട്നിന്നും പലിശയിൽനിന്നും

വിമുക്തരായിരുന്നു. ശുഭ്രർക്കും അവർണ്ണർക്കും സർവ്വോദരണങ്ങളെന്നിയാനോ, നല്ല വസ്ത്രമോ കൂടയോ ചെരിപ്പോ ഉപയോഗിക്കാനോ അവകാശമില്ലായിരുന്നു. നിയമങ്ങളെല്ലാം ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ സാധൂകരിച്ചു. ബ്രാഹ്മണന് അബ്രാഹ്മണനെ വധിക്കാം; രാജാവ് കൊലപാതകിയെ സംരക്ഷിക്കണമെന്നായിരുന്നു വ്യവസ്ഥ; മറിച്ചു, അബ്രാഹ്മണൻ ബ്രാഹ്മണനോട് ചെറിയ ഒരനാദരവു കാട്ടിയാൽ വധശിക്ഷയെ ലഭിക്കുമായിരുന്നു. "ഭാഷയിൽ പ്രത്യയശാസ്ത്രം കൊത്തിവെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു" എന്ന് മിഖായെൽ ബാക്തിൻ പറയുന്നുണ്ട്; ജാതിപ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചും ഇതു ശരിയായിരുന്നു. വരേണ്യഭാഷയായ സംസ്കൃതത്തിന്റെ അഭ്യസനം കീഴ്ജാതികൾക്കും വർണ്ണങ്ങൾക്കും വിധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു; അങ്ങനെ പ്രാക്തനസാഹിത്യവും തത്ത്വചിന്തയും ശാസ്ത്രങ്ങളും അബ്രാഹ്മണർക്ക് അപ്രാപ്യമായി. സംസ്കൃത നാടകങ്ങളിൽ പോലും ദാസന്മാരും ദാസികളും 'പ്രാകൃത'ത്തിലാണല്ലോ സംസാരിക്കുന്നത്. നാട്ടുഭാഷകളിലും ഇത്തരം ഉച്ചനീചത്വം പ്രതിഫലിച്ചു. നമ്പൂതിരിയില്ലാത്ത ശുഭ്രരായ പരിചാരകരുടെയും താഴെയുള്ള ജാതിക്കാരുടെയും പേരുകൾ എപ്പോഴും വികൃതമാക്കിയിരുന്നു. ശങ്കരൻ 'ശങ്കു'വും പാർവ്വതി 'പാറു'വും ആയിരുന്നു. ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ 'തമ്പുരാക്കന്മാ'രും 'തിരുമേനി'മാരും 'എഴുമാന്മാരും'മായിരുന്നു. അവർ 'നാം' എന്ന പ്രഥമപുരുഷ സർവ്വനാമം ഉപയോഗിച്ചപ്പോൾ സേവകർക്ക് 'ഞാൻ' എന്നുപോലും പറയാനനുവാദമില്ലായിരുന്നു. 'അടിയ'നും 'ഏനും' 'ഈയുളളൊന്നു'മായിരുന്നു അവർക്കു വിധിച്ചിരുന്നത്. തമ്പുരാന്റെ 'അമൃതേന്ത്' അവർണ്ണന് 'കരിക്കാടി'യായി. 'മന്'യും 'മ'വും 'ഇല്ല'വും 'മാളിക'യും അവർണ്ണന് 'കുറ'യും 'കുപ്പമാട'വുമായി. 'തിരുവടയാട' 'പഴേതാ'യി. അദ്യധാന്തത്തിന്മേലുള്ള അവകാശത്തോടൊപ്പം കീഴ് വർണ്ണങ്ങളുടെ സ്ത്രീകൾക്കുമേൽ ലൈംഗികമായ അവകാശവും സവർണ്ണ ഭൂവുടമകൾ സാദാവികമെന്നപോലെ അനുഭവിച്ചുപോന്നു. പലയിടങ്ങളിലും ആദ്യരാത്രിയുടെ പ്രത്യേകാവകാശംതന്നെ തമ്പുരാക്കന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ സമൂഹഘടനയുടെ അടിത്തട്ടിലും മേൽത്തട്ടിലും ഒരുപോലെ പടർന്നുകിടന്നതും, സ്ഥലത്തിന്റെ പരിധികളെയും ശരീരത്തിന്റെ ചലനങ്ങളെയും ഭാഷയുടെ പ്രയോഗത്തെയുമെല്ലാം ഒരുപോലെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നതുമായ ഒരു സമഗ്ര പ്രത്യയശാസ്ത്ര സ്ഥാപനമാണ് ജാതി—ഉപജാതി വ്യവസ്ഥ. സാമൂഹ്യവർഗ്ഗങ്ങളുടെ നിലനില്പിന്റെ സവിശേഷമായ ഇന്ത്യൻരീതിയാണ്. സാമൂഹ്യപ്രയോഗങ്ങളുടെ കൂട്ടായ്മയിൽ, അദ്യധാന്തത്തിന്റെ ആകെയുള്ള സാമൂഹ്യവിഭജനത്തിൽ ഒരാളുടെ സ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കുന്നതാണ് അയാളുടെ സാമൂഹ്യവർഗ്ഗം. സാമൂഹ്യമായ അദ്യധാന്തവിലേക്കു ജനത്തിൽ—സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളിലും പ്രയോഗങ്ങളിലും—ഘടനയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ

സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സങ്കല്പമാണ് 'സാമൂഹ്യവർഗ്ഗം' എന്ന നികോസ് പോളൻ സാസിന്റെ പ്രസ്താവത്തെ പിന്തുടർന്നാൽ 'ജാതി'യെ സാമൂഹ്യവർഗ്ഗമായി കാണാവുന്നതാണ്. സാമ്പത്തികഘടകത്തിനു പുറമെ രാഷ്ട്രീയവും പ്രത്യയശാസ്ത്രപരവുമായ ഘടകങ്ങളും സാമൂഹ്യപദവിയുമെല്ലാം ചേർന്നതാണ് 'സാമൂഹ്യവർഗ്ഗം'. ലോകബോധം, വിദ്യാഭ്യാസം, മൂല്യവ്യസ്ഥ, പെരുമാറ്റരീതി തുടങ്ങിയവയൊക്കെ ഈ സങ്കല്പം ആശ്ളേഷിക്കുന്നു. 2 വർണ്ണ-ജാതിവ്യവസ്ഥ എങ്ങനെയാണു ഭേദിച്ചത്? ഉത്തരത്തെയുടിലും ദക്ഷിണേന്ത്യയിലും രണ്ടുതരം സാമൂഹ്യചലനങ്ങളിലൂടെയാണ് അത് ഉരുത്തിരിഞ്ഞതായി കാണുന്നത്. എങ്കിലും രണ്ടിടത്തും കാർഷികവൃത്തിയുടെ സാർവ്വത്രികപ്രചാരവും കർഷകസമൂഹത്തിലേക്കുള്ള ഗോത്രസമൂഹത്തിന്റെ പരിണാമവുമാണ് അതിനു പശ്ചാത്തലമായത്. വിലകുറഞ്ഞ ഇരുമ്പാണ് ലോകമെങ്ങും കർഷകവൃത്തിയെ ഇനാധിപത്യവല്ക്കരിച്ചതെന്ന് ഗോർഡൺ ചെൽഡ് പറയുന്നുണ്ട്. ഇരുമ്പു കൊഴുപ്പിന്റെ വരവും വിളകളുടെ എണ്ണത്തിലുണ്ടായ വർദ്ധനവുമാണ് ഗംഗാതടത്തിൽ കർഷകവൃത്തിയെ സാർവ്വജനീനമാക്കിയതെന്ന് ഇർഫാൻ ഹബീബ് പറയുന്നു. 'മനുസ്മൃതി'യിലാണ് ഇരുമ്പുനാലുള്ള കലപ്പയെക്കുറിച്ച് ആദ്യപരാമർശമുള്ളതെങ്കിലും ക്രി. മു. 500-നോടുത്തുതന്നെ ഇരുമ്പുകലപ്പുകൾ വന്നതായി ഉത്ഖനനങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. കരിമ്പുവിളയെക്കുറിച്ച് അഥർവ്വവേദത്തിലും നീലം, പരുത്തി ഇവയെക്കുറിച്ച് ജാതകകഥകളിലും പരാമർശമുണ്ട്. ക്രി. മു. 6-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പട്ടണങ്ങളുയർന്നു വന്നതോടെ വിപണിവിളകൾ പ്രചരിച്ചു, കാർഷികനികുതിയും വർദ്ധിച്ചു. രാജ്യങ്ങളിൽ ശുഭ്രകർഷകരെയും താണവർഗ്ഗങ്ങളെയും അധിവസിപ്പിച്ചു തൊഴിൽ ചെയ്യിക്കണമെന്ന് കൗടില്യൻ പറയുന്നുണ്ട്. താഴ്ന്നവരിൽ ചുഷണം അനായാസമാണല്ലോ. ഭൂമികുതിയും വിളവിന്റെ കനത്ത ഓഹരിയും കർഷകർ രാജാക്കന്മാർക്കു കൊടുത്തിരുന്നതായി മെഗസ്തനീസ് പറയുന്നു. കൃഷി ഇങ്ങനെ സാർവ്വജനീനമായതോടെ വടക്കൻ ഗോത്രജനപദങ്ങൾ വിഘടിച്ചു ജാതികളുണ്ടായി. ഓരോ ഗോത്രത്തിൽനിന്നും മേൽജാതിക്കാരും കീഴ്ജാതിക്കാരും ഉരുത്തിരിഞ്ഞു—'ഗുജ്'ജാതി'ൽനിന്ന് 'ബഡ്' ഗുജ്ജാതിയും, 'ഗോണ്ടി'ൽനിന്ന് 'രാജ്ഗോണ്ടി' വേർതിരിഞ്ഞതുപോലെ. ചില ജാതിക്കാർ പഴയ ഗോത്രനാമങ്ങൾ തുടർന്നു. കർഷകർ ശുഭ്രരായി താഴ്ത്തപ്പെട്ടു; മറു ചിലർ ക്ഷത്രിയരെന്നവകാശപ്പെട്ടു. കൃഷി വൈശ്യന്റെ തൊഴിലാണെന്ന് മനു പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും യഥാർത്ഥ ഉഴവുകാരൻ ശുഭ്രനായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തുതന്നെയാണ് കൊല്ലൻ, ആശാരി, മുശാരി, കൃശവർ, തട്ടാൻ, തോല്പണിക്കാരൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള കൈത്തൊഴിൽ സമൂഹങ്ങളും ഉദയം ചെയ്തത്. ഇതിൽ ഏതെങ്കിലുംമൊരു കൂട്ടർ മാത്രമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജാതക

കഥകളിൽ പരാമർശമുണ്ട്. ഈ ജാതിസമൂഹം പെറുക്കിത്തീന്നു ജീവിച്ചിരുന്ന സമൂഹങ്ങളെ കീഴ്പ്പെടുത്തി. അസ്വസ്വരൂപമായിത്തീർന്ന ഇവരുടെ പൂർവ്വികാരകേതനെ നായാട്ടും മീൻ പിടിത്തവും തുകലിലും മുളയിലുമുള്ള ജോലികളും ചെയ്തിരുന്നവരാണെന്ന് പല കൃതികളും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മീൻപിടിക്കുന്ന 'നിഷാദ'രെയും കാട്ടുമൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്ന 'ആന്ധ്ര'രെയും ഗുഹാജന്തുക്കളെ പിടികൂടുന്ന 'ഉഗ്ര'രെയും കുറിച്ച് മനുതന്നെ പറയുന്നുണ്ട്. കൃഷി വ്യാപകമായതോടെ മാംസത്തിനുള്ള ആവശ്യം കുറഞ്ഞു; പരുത്തിപ്രചരിച്ചതോടെ തുകലിനുള്ള ആവശ്യവും കുറഞ്ഞു. അതോടെ കൃഷിയും നായാട്ടും വേർപിരിഞ്ഞു. കൃഷി കാരർ കാട്ടുകൾ വെട്ടിത്തെളിക്കാൻ ശ്രമിച്ചത് നായാട്ടുകാരായുള്ള സംഘർഷങ്ങൾക്കു വഴി

മിഷേൽ ഹുക്കോ

ഗ്രാഹ്ഷി

വച്ചു. മൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്ന ജാതികളെ കൃഷിക്കാർ 'ഹീന'രും 'മ്ളേച്ഛ'രായി കാണാൻ തുടങ്ങി. ഈ 'ചണ്ഡാള'രെയും 'ശപചന്മാ'രെ (ശാവിനെ വേവിച്ചു തിന്നു നവർ)യും പട്ടണങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും നിന്ന് അകറ്റിനിർത്തണമെന്ന് മനു നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്; അവർക്ക് ഏറെയും നികുഷ്ടമായ ജോലികളെ കൊടുക്കാവൂ എന്നും.

നീചജോലികൾ ചെയ്യുന്ന ഭ്രഷ്ടജാതികളുടെയും അയ്യപ്പാചാരത്തിന്റെയും ഉദ്ഭവം ഇങ്ങനെയാകാം. ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പുള്ള അഞ്ചു നൂറ്റാണ്ടു കാലത്താകണം കർഷകരും കൈത്തൊഴിലുകാരും ഭ്രഷ്ടജാതികളുമുൾപ്പെടുന്ന ഒരു വിഭക്തസമൂഹം ഉത്തരേന്ത്യയിൽ നിലവിൽ വന്നത്. ബുദ്ധമതം മൃഗബലിയെ എതിർത്തത്, അലഞ്ഞുതിരിയുന്നവരുടെ പഴയ സംസ്കാരത്തിനെതിരെ കാലിവളർത്തുകാരായ പുതിയ വൈശ്യസമൂഹത്തിന്റെ പ്രതിഷേധം പ്രകടിപ്പിക്കാനായിരുന്നുവെന്ന് ഡി. ഡി. കൊസാംബി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ബുദ്ധ—ജൈനമതങ്ങളുടെ അഹിംസാസിദ്ധാന്തത്തിനും കർമ്മസിദ്ധാന്തത്തിനും കൂടുതൽ വിശാലമായ സാമൂഹ്യ വിവക്ഷകളുണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണ് ഇർഫാൻ ഹബീബിന്റെ മതം. പുനർജ്ജനിച്ചുകേത്തിൽ ഒരുവൻ മുജ്ജന്മപാപത്താൽ ഈ ഇന്ന് മം നീചജാതിക്കാരനായി ജനിക്കാമെന്നും, ഇക്കുറി സ്വകർമ്മം അനുഷ്ഠിച്ച് വരുമാനത്തിൽ ഉന്നതകുലത്തിൽ പിറക്കാമെന്നുമുള്ള സിദ്ധാന്തമായിട്ടാണ് ബുദ്ധനേതൃദേശിച്ചാലും കർമ്മസിദ്ധാന്തം വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടത്. മനുവിന്റെ കാലമായപ്പോഴേക്കും അത് ജാതിസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ഭാഗമാണെന്നായി മാറി. അശോകന്റെ ശിലാശാസനങ്ങൾ നായാട്ടും മീൻപിടിത്തവും വിലക്കുന്നുണ്ട്. ബുദ്ധകൃതികളിലെ നായാട്ടുകാരോടുള്ള വിരോധവും സാമൂഹ്യപശ്ചാത്തലത്തിൽ കാണണം. എങ്കിൽ അഹിംസാസിദ്ധാന്തം അവർണ്ണരുടെ ഭ്രഷ്ടിനും അധഃകരണത്തിനുമുള്ള ന്യായീകരണമായിമാറുന്നതു കാണാം. പിൻക്കാലത്ത് ബ്രാഹ്മണ്യർ അഹിംസാസിദ്ധാന്തം സ്വീകരിച്ചപ്പോൾ ഇരുമ്പുകൊണ്ട് ഭൂമിയെ വേണപ്പെടുത്തുകയും മണ്ണിലെ ജീവികളെ കൊല്ലുകയും ചെയ്യുന്ന കർഷകനും ഹിംസയാണു ചെയ്യുന്നതെന്നും അതിനാൽ കാർഷികവൃത്തി നീചവും പാപവുമാണെന്നും വ്യാഖ്യാനം വന്നു. ബുദ്ധവും ഇതംഗീകരിച്ചു. കൃഷി ഹിംസയായതിനാൽ ബുദ്ധസന്ന്യാസികൾ അതു ചെയ്യരുതെന്ന് 'ഐത്'—സീങ്' എന്ന ബൗദ്ധരേഖ പറയുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഗോത്രവേരുകൾ നഷ്ടപ്പെടുകയും ജാതിവ്യവസ്ഥയിലൂടെ പൊതുസമൂഹത്തിൽ ആഗിരണം നടത്തപ്പെടുകയും ചെയ്ത കർഷകസമൂഹത്തിന് ഒരു മതം ആവശ്യമായി വന്നു. ബ്രാഹ്മണമതം അവർക്ക് അപ്രാപ്യമായിരുന്നു. ക്രി. പി. 1-ാം നൂറ്റാണ്ടോടെ ബുദ്ധമതം ഏവർക്കും നേരിട്ടാശ്വാസിക്കാവുന്ന ഒരു ബോധിസന്തന്റെ സങ്കല്പം ആവിഷ്കരിച്ചു. ഏതാണ്ടിതേകാലത്ത് ദക്തിനുകർഷകത്തിലൂടെ വൈഷ്ണവമതം ദൈവവും ദക്തനുമായി നേരിട്ടുള്ള ബന്ധം സ്ഥാപിച്ച് ഉയർന്നുവന്നു. കൃഷ്ണകഥകളുടെ പ്രാമുഖ്യം പാശ്ചാത്യരും കൃഷ്ണന്റെ ബാല്യകാലകഥകളും, കൃഷ്ണമതം ഒരു കർഷകമതമായിരുന്നിരിക്കണമെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു (സുവിരാ ഇയസാലിന്റെ ദ്വൈജിൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെൻറ് ഒഫ് വൈഷ്ണവിസം കാണുക). ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ ക്രി. മു. ആയിരമാ

ണ്ടോടെ ഇരുമ്പു വന്നെത്തി. കർണ്ണാടക പീഠഭൂമിയിലാണ് കൃഷി ഏറെയും നടന്നതായി കാണുന്നത്; ദക്ഷിണേന്ത്യയിലുള്ള അശോകന്റെ ശിലാശാസനങ്ങൾ പതിനൊന്നും ഇവിടെത്തന്നെയാണ്. ആന്ധ്രന്മാരുടെയും ചോളരുടെയും പാണ്ഡ്യരുടെയും ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഭാഗികമായി മാത്രമേ വെട്ടിത്തെളിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ഫലത്തിലാണ് മൗര്യനാടകമണത്തിലൂടെ ഔത്തരഹസ്തം കൃഷി ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ കടന്നുവരുന്നത്. ഈ സമയത്ത് ഉത്തരേന്ത്യയിൽ നടന്നപ്പോലുള്ള ഒരു തൊഴിൽവിഭജനവും സാമൂഹ്യ ക്രമീകരണവും ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ നടന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. കച്ചവടക്കാർക്കും സൈനികർക്കും പ്രത്യേക ജാതികളുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗോത്രങ്ങൾ ഇവിടെ അതേപടിതന്നെ ജാതികളായി മാറിയിരിക്കാനാണ് സാദൃശ്യം. ഗോത്ര വർഗ്ഗസാഹചര്യത്തിൽ ഇരുമ്പു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഉയർന്ന കാർഷിക സാങ്കേതികതയ്ക്ക് വികസിക്കാനവസരമില്ലായിരുന്നു. ഗോത്രബന്ധങ്ങളും വിലക്കുകളും മൂലം ഭൗതിക പരിസ്ഥിതി ഏറെ സങ്കുചിതമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് കാർഷിക ഗ്രാമവ്യവസ്ഥ രൂപംകൊള്ളാൻ മൗര്യന്മാരുടെ വരവോളം ദക്ഷിണേന്ത്യയ്ക്കു കാത്തിരിക്കേണ്ടി വന്നു. അതുവരെ കൃഷിയുടെ സാങ്കേതികവിദ്യ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം അന്യരുടെ കൃഷിയിടങ്ങൾ കൊള്ളയടിക്കുകയും കാലികളെ മോഷ്ടിക്കുകയും മൗര്യമാണ് മൂവേന്തയും കൂറ്റനിലമെന്നുമാരും കരണാഥന്മാരും ചെയ്തുപോന്നത്. അതേസമയം ഗോത്രസൗത്തുകയ്ക്കായിരുന്ന ഗോത്രത്തലവന്മാർ, ഭൂസ്വത്തും യുദ്ധങ്ങളുടെ കൊള്ളയ്ക്കുതലും പൂരോഹിതന്മാർക്കും സ്തുതിപാദകർക്കും ദാനംചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. ക്രി.പി. 5-6 നൂറ്റാണ്ടായപ്പോഴേക്കും ബ്രാഹ്മണർക്ക് ഭൂമിദാനം ലഭിക്കുക സാധാരണമായിത്തീർന്നിരുന്നു. വടക്കുനിന്നു വന്നെത്തിയ പുതിയ ബ്രാഹ്മണർ ഉല്പാദനരംഗത്ത് ആവശ്യമായിരുന്ന കുതിച്ചുചാട്ടത്തിനു നേതൃത്വം നല്കി. ജാതികളുടെ ആഭിജാത്യക്രമത്തിലൂടെ ബ്രാഹ്മണർ കർഷകരെയും കരകൗശലവിദഗ്ദ്ധരെയും കൈത്തൊഴിലുകാരെയും ഉല്പാദനമേഖലയുമായി ബന്ധിച്ചു. രാജാക്കന്മാരുടെ പിന്തുണയോടെ ബ്രാഹ്മണങ്ങളിലെല്ലാം ക്ഷേത്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് ബ്രാഹ്മണർ ഭൂമിയും സ്വർണ്ണവും സമാഹരിച്ച് ഉല്പാദനമേഖലയെ നിയന്ത്രിച്ചുതുടങ്ങി. ക്ഷേത്രങ്ങൾ വലിയ ഭൂസ്വത്തുനടമകളായി. ബ്രാഹ്മണങ്ങളും വേളാജഗാമങ്ങളും ഒന്നു വളർന്നുവന്നു. ഉല്പാദനമേഖലയുടെ ഭരണം ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ ഭരണമായി; ഭൂവുടമകൾ തങ്ങൾക്കനുയോജനമായ നിയമങ്ങളും ആചാരങ്ങളും നിർമ്മിച്ചു; പ്രാദേശികസംസ്കാരം ശക്തിപ്പെടുത്താൻ പ്രാദേശികഭാഷകൾ വളർന്നുവന്നു. കേരളം തമിഴകത്തിൽനിന്നു വേർപെട്ടത് ഇക്കാലത്താവണം. വേതനമായി ഭൂമി ലഭിച്ച സാഹചര്യങ്ങളിൽ തൊഴിൽ പാരമ്പര്യ വഴിക്കായി; ഇത് തൊഴിലധിഷ്ഠിതമായ ജാതിസമ്പ്രദായത്തെ ദൃഢീകരിച്ചു. സ്വന്തം

പ്രദേശത്തെ കൈത്തൊഴിൽകാരുടെ സേവനങ്ങൾ ഭൂവുടമകളുടെ അവകാശമായി മാറി. കർഷകർ ഭൂമിയോടൊപ്പം വിനിയോഗിച്ചു പ്പെട്ടു. തൊഴിലാളികൾക്ക് ഭൂവുടമകളെ ആശ്രയിക്കാതെ ജീവിക്കാൻ സാധ്യമല്ലായിരുന്നു; വേതനം നാണയമായിരുന്നില്ലല്ലോ. "മുകളിൽ രാജാവിന്റെ നാടുവാഴികളുടെ കോയ്മ, ഗ്രാമങ്ങൾതോറും ബ്രാഹ്മണരുടെ ഊരായ്മ, പിന്നെ കരയാളരുടെ കാരായ്മ, താഴെ കൈത്തൊഴിലുകാരുടെ കുടിയായ്മ, അടിത്തട്ടിൽ കർഷകരുടെ അടിയായ്മ. ഈ തട്ടുകൾ തമ്മിലുള്ള കാർഷികവൃത്തിപരമായ ബന്ധങ്ങളായിരുന്നു സാമൂഹികബന്ധത്തിനു നിദാനം. താഴ്ന്ന തട്ടുകൾ വിധേയത്വവിനയാദികളോടെ ജീവിതാവശ്യങ്ങൾക്കായി മേൽത്തട്ടുകളെ ആശ്രയിച്ചു; മുകളിൽനിന്ന് സംരക്ഷണവും നിയന്ത്രണവും കീഴ്പ്പോട്ടും അനുസരണവും ഉല്പാദനമിച്ചുവും മുകളിലേക്കും പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു." (രാജൻ ഗുരുക്കൾ: 'നമ്മുടെ സാമൂഹ്യരൂപീകരണത്തിന്റെ പരിചയം') ദക്ഷിണേന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇവിടെ നിലനിന്ന ഗോത്ര വ്യവസ്ഥയുടെമേൽ ഉത്തരേന്ത്യൻ ബ്രാഹ്മണരുടെ വരവിനുശേഷം അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെട്ടതാണ് വർണ്ണവ്യവസ്ഥ. ഗോത്രങ്ങളിൽനിന്നു തുത്തിനിന്ന ജാതികളെ വർണ്ണങ്ങളിലേക്കു തിരിയ്ക്കുകയാണുള്ള ഈ ശ്രമത്തെ അതിജീവിച്ചുകൊണ്ടും ഗോത്രവർഗ്ഗസംസ്കാരത്തിലെ രക്തബന്ധങ്ങളും ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളും കളികളും ഉത്സവങ്ങളും പ്രാദേശികാവബോധവും നിലനിന്നു. കേരളത്തിലെ നമ്പൂതിരിമാരെപ്പോലുള്ള ബ്രാഹ്മണരിൽ കാണുന്ന വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഈ മിശ്രാസ്തിതത്തിൽനിന്നു വരുന്നതാണ്. നമ്മുടെ വർത്തമാനജീവിതത്തിൽത്തന്നെയും ഈ ഗോത്രജീവിതാവശിഷ്ടങ്ങൾ നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഇന്ത്യയിലെ കർഷക കലാപങ്ങളെപ്പോലും ജാതിയും മതവും എങ്ങനെ പരിമിതപ്പെടുത്തിപ്പോന്നുവെന്ന് ചരിത്രകാരന്മാർ പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചൈനയിൽ നികുതി കുറയ്ക്കുന്നതിനായുള്ള കർഷകകലാപങ്ങൾ രാജവംശങ്ങളെ അട്ടിമറിച്ച്; ഇംഗ്ലണ്ടിലെ കലാപത്തിലും (1381) ജർമ്മനിയിലെ കർഷകയുദ്ധങ്ങളിലും (16-ാം നൂറ്റാണ്ടു്) തങ്ങളുടെ നിയമപരവും സാമ്പത്തികവുമായ പദവിയിൽ വ്യക്തമായ മാറ്റങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കർഷകർ മുന്നോട്ടു വന്നു. കർഷകർ സ്വന്തം അവബോധത്തിൽത്തന്നെ ഒരു വർഗ്ഗമായിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇതെല്ലാം സാധ്യമായത്. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ കർഷക കലാപങ്ങൾ സെമിനാൽമാരുടെ കലാപങ്ങളെ തിരിപ്പിക്കുകയോ (മാന്താകലാപങ്ങൾ) പ്രാദേശികമായ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പാവുകയോ (ദോവാബ് കലാപം) ജാതിയെന്ന നിലയിലോ (17-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ജാതുകളുടെ കലാപം) മതമെന്ന നിലയിലോ (ശത്നാമികൾ, സിഖുകാർ, മുസ്ലിങ്ങൾ) ഐക്യം നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ദേശമാസകലം ഒരൊറ്റ വർഗ്ഗമെന്ന നിലയിൽ കർഷകർ കലാപം നടത്തിയിട്ടില്ല. ദൈവികപ്രസ്ഥാനംപോലുള്ള

കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മനുഷ്യസമത്വത്തിന്റെ പ്രഖ്യാപനങ്ങളായിരിക്കത്തന്നെ ചൂഷിതരായ തയുടെ ഭൗതികസാഹചര്യങ്ങളിൽ വലിയ മാറ്റമൊന്നും വരുത്താതെ പോയി. ഇസ്ലാമിലേക്കും ക്രിസ്തുമതത്തിലേക്കും ബുദ്ധമതത്തിലേക്കുമുള്ള പരിവർത്തനങ്ങൾപോലും അധഃകൃതർക്ക് ഉയർന്ന സാമൂഹ്യപദവി നല്കിയിട്ടില്ല.

മുതലാളിത്തബന്ധങ്ങളുടെ വികാസത്തോടെ സാദാവികമായിത്തന്നെ യാഥാസ്ഥിതിക സാമൂഹ്യഘടകങ്ങൾ തകർന്നുപോകുമെന്ന കണക്കുകൂട്ടലും ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശരിയായിട്ടില്ലെന്നതാണു സത്യം. "പഴയ സാദാവികമായ അർദ്ധനാടുവാഴി സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ഒലിച്ചുപോയി; പുതിയ ബുദ്ധിസമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല" എന്ന് മറ്റൊരു സന്ദർഭത്തിൽ ലെനിൻ വിശേഷിപ്പിച്ച അവസ്ഥയാണ് ഇവിടെ നിലനിന്നത്. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണഘട്ടത്തിലും സാമൂഹ്യനവരൂപത്തിലും ഗ്രാമീണ ചൂഷകവംശം പൂർണ്ണമായും അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടില്ല. മുതലാളിത്തം, മാർക്സ് പറയുന്നപോലെ, വിപ്ലവകരമായിത്തന്നെയും ഉയർന്നുവരുന്നതിനു പകരം മുകളിൽനിന്ന് അടിച്ചേല്പിക്കുകയായിരുന്നില്ല ഇവിടെ. പഴയ ഉടമസ്ഥന്മാർക്ക് ചരക്കുല്പാദനത്തിന്റെ സാദാവിക വികാസത്തിനു തടസ്സം നിന്നു. മുതലാളിത്തബന്ധങ്ങൾ യാഥാസ്ഥിതിക ഘടകങ്ങളെ തകർക്കുകയല്ല, മറിച്ച് ആ ഘടകങ്ങൾ മുതലാളിത്തബന്ധങ്ങളെ സാധ്യമാക്കുകയായിരുന്നു. പ്രാബല്യമുള്ള ചൂഷണരൂപങ്ങളുപയോഗിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഗ്രാമീണമുതലാളിത്തം ഇന്നും പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അടിച്ചേല്പി അവസാനിപ്പിക്കാൻ ഇന്നും നിയമനിർമ്മാണം വേണ്ടിവരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിൽ, പൊതുസാമ്പത്തിക വികാസം പ്രത്യേകമൊരു കാർഷികവിപ്ലവത്തെ അനാവശ്യമാക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷ അസ്ഥാനത്താണെന്നു പറയാതെ വയ്യ. ഫ്രഞ്ചുവിപ്ലവത്തിനു മുമ്പുള്ള യൂറോപ്പിന്റെ അവസ്ഥയെക്കാൾ താഴ്ന്ന സ്ഥിതിയിലാണ് ഇന്ത്യയെന്ന് ബെരൺ പറയുന്നുണ്ട്. പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളുടെ അടിച്ചമർത്തൽ ഇന്നും രൂക്ഷമാണ്. ജാതിഭാവി-സെമിനാൽ സമ്പ്രദായം തകർന്നിട്ടുപോലും ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഭൂഹിതകർഷകർക്ക് ഭൂമിലഭിച്ചിട്ടില്ല. ഭൂപരിഷ്കരണങ്ങളുടെയും കർഷകർക്കുള്ള ഗവൺമെന്റ് സഹായങ്ങളുടെയും ഗുണഫലം മുഴുവൻ ഇടജാതിക്കാരിലും ഇടവർഗ്ഗക്കാരിലുമാണ് എത്തിച്ചേർന്നത്. ഉത്തരേന്ത്യൻ ജാതിസംഘടനങ്ങളെ അപഗ്രഥിക്കുന്ന അഞ്ച്ജനപ്രൊജക്ട് ('ജാതിസംഘടനങ്ങളുടെ വർഗ്ഗാടിസ്ഥാനം') കണ്ടെത്തുന്നത് ഹരിജനമർദ്ദനങ്ങൾക്കും കുട്ടക്കലകൾക്കും പിറകിൽ ഇപ്പോഴുള്ള പഴയ നാടുവാഴികളല്ല, ഇടജാതികളിൽനിന്നുയർന്നു വന്ന പുത്തൻ ജാതിമാരാണ്. അസ്വസ്ഥതയ്ക്ക് പഴയ കാലത്ത് ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥത ആചാരം നിഷേധിച്ചു; മൃഗശരണകാലത്ത് ഇതു തുടർന്നു, പട്ടികജാതിക്കാർ "അലസരും ഭൂമി നിലനിർത്താനും വികസിപ്പിക്കാനും അസമർ

ത്ഥരും"മാണെന്ന കാരണം പറഞ്ഞ് ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഭൂമി പുനർവിതരണത്തിൽനിന്ന് അവരെ ഒഴിപ്പിച്ചിരുന്നു. വിലക്കുറഞ്ഞ അർദ്ധനാത്തിന്റെ ഒരു പ്രഭവമെന്ന നിലയിലാണ് അവർ നിലനിന്നത്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ വിദ്യയുദ്യോഗിച്ച് ഉദ്യോഗസ്ഥവർഗ്ഗത്തിൽ ചേരാനും അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. സാമൂഹ്യനവരൂപത്തിൽ മതേതരമായ ജനിയമങ്ങൾ വന്നിട്ടും ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ നില മിച്ചപ്പെട്ടില്ല. മറിച്ച്, ഒരേ ഭൂമിയിൽ ഏകദേശം പണിയെടുത്താൽ അവകാശങ്ങൾ കൊടുക്കണമെന്നതുകൊണ്ട് ഇന്മിമാർ അവരെ കുടിയൊഴിപ്പിക്കുകയും വാരവും പാട്ടവും അവസാനിപ്പിക്കുകയും അങ്ങനെ പ്രായോഗികമായി അവരുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ഭൂമിയുടെ അളവ് ഗണ്യമായി കുറയുകയുമാണുണ്ടായത്. ഭൂപരിഷ്കരണത്തിലൂടെ അഞ്ചോ പത്തോ സെന്റ് ഭൂമി ലഭിച്ചവർ അതിനുമുമ്പ് അതിലുമെത്രയേ കൂടുതൽ ഭൂമി കൈവശംവച്ച് കൃഷിചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. വാരവും പാട്ടവും കുടികിടപ്പും അവസാനിച്ച സാഹചര്യത്തിൽ ഈ ഭൂഹിതകർഷകർ ഗ്രാമത്തിലെ തൊഴിലില്ലാത്തവരുടെ ഭാഗമാവുകയാണ്. അവരിൽ നന്നേ ചെറിയൊരു വിഭാഗമേ കാർഷികതരങ്ങളിലുള്ള ആഗ്രഹം ചെയ്യപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ജനസംഖ്യ ഇതരവിഭാഗങ്ങളെക്കാൾ വളരെവേഗം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പീഡനവും സംഘർഷവും അരക്ഷിതാവസ്ഥയും ഏറ്റവും രൂക്ഷമായ വിഭാഗങ്ങളിലാണ് ജനസംഖ്യാനിരക്ക് ഏറ്റവും അധികമായിരിക്കുകയെന്നത് ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു സാർവ്വലോകിക നിയമമാണ്. ജീവിതത്തിനു വില കുറയുമ്പോൾ തങ്ങൾക്കെതിരായ സാമൂഹ്യപരിഭവാവസ്ഥയോട് സമുദായങ്ങൾ പ്രതികരിക്കുന്ന ഒരു രീതിയാണിത്. ചൂഷിതരുടെയും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെയും പ്രതികാരവുമാണിത്. ഈ ജനസംഖ്യാവർദ്ധനവ് ഒരുവശത്ത് അധഃകൃതരുടെ ആത്മവിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കത്തന്നെ മറുവശത്ത് സമൂഹത്തിൽ ദരിദ്രരുടെ എണ്ണം കൂട്ടുകയും തൊഴിൽ വിപണിയിൽ വിലപേശാനുള്ള അവരുടെ കഴിവു ക്ഷയിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ദേശീയവരുമാനത്തിൽ കുലിയുടെ പങ്ക് തീരെ കുറവാണ്. വിജയകരമായ മൂലധന വികാസത്തിനാവശ്യമായ മിനിമൈക്കൽ താഴെയാണ്. പൊതുവെ പറഞ്ഞാൽ ഈ അധഃകൃതവിഭാഗങ്ങൾ ദേശീയ സാമ്പത്തിക പ്രക്രിയയുടെതന്നെ വെളിമ്പുറങ്ങളിലാണെന്നു പറയാം.

ഈ അവസ്ഥയുടെ കാരണങ്ങൾ മുതലാളിത്തവികാസത്തിന്റെ സാദാവിക നിയമങ്ങളിൽ മാത്രം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുകയില്ല. നമ്മുടെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞർ കരുതിയിരുന്നതിനേക്കാളുമത്രയേ വലിയ തോതിലുള്ള ജാതിദാർശ്യത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനം ഇതിനൊരു മുഖ്യകാരണമാണ്. ഇന്ത്യൻ ഗ്രാമീണ ജനസംഖ്യയുടെ മുന്നിലൊന്നു വരുന്ന പട്ടികജാതിക്കാരെ ഭൂമിയിൽനിന്നും

സംസ്കാരത്തിൽനിന്നും പുറത്താക്കി. അവർക്കു കുടിവെള്ളംപോലും നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് ഉയർന്നുവരുന്ന നിഷ്ഠൂരമായ സാമൂഹികതയും ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവികൾ അതിനു നല്കുന്ന പിന്തുണയും ചേർന്നാണ് ഇതു സാധിച്ചിരിക്കുന്നത്. മുന്നേ സഹസ്രാബ്ദമായി മാറിയൊരു നിലനിന്നു പോരുന്ന അടിച്ചമർത്തലിന്റെയും കുട്ടക്കലയുടെയും വംശീയ യുദ്ധങ്ങളുടെയും അടിമവേലയുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ മാത്രം മനസ്സിലാക്കാനാവുന്ന ഒരു തിരക്കഥയാണ് നമുക്കു മുന്നിൽ ചുരുളഴിയുന്നത്. നിയമപരമായ തുല്യതയ്ക്കും സാർവ്വത്രിക വോട്ടവകാശത്തിനുമൊന്നും നമ്മുടെ വ്യവസ്ഥിതിയെ യഥാർത്ഥ ജനാധിപത്യമാക്കി മാറ്റുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. നമ്മുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവികളിലും ജനപ്രതിനിധികളിലും പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട എത്ര ശതമാനം പേരുണ്ടെന്നു മാത്രം

വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാർക്സിന്റെ സങ്കല്പത്തെ, കീഴാളത്തത്തെക്കുറിച്ച് ഗ്രാമീണയും പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ആൾത്തുസറും അധികാരത്തിന്റെ സാങ്കേതിക വിദ്യയെക്കുറിച്ച് മിഷേൽ ഫുക്കോയും നടത്തിയ പ്രതിപാദനങ്ങളുമായി സമന്വയിച്ചുകൊണ്ട 'ജാതി' എന്ന സ്ഥാപനത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

നോക്കിയാൽ ഇതു ബോദ്ധ്യമാവും. നമ്മുടെ അയൽസംസ്ഥാനമായ കർണ്ണാടകത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരുടെ ലിംഗായത്തുകളും വൊക്കലിഗയും ചേർന്ന ഉന്നത ജാതിശ്രേണി ജനസംഖ്യയുടെ മൂപ്പതു ശതമാനത്തിൽ താഴെയേ വരൂ. എന്നാൽ ഉയർന്ന ജോലിക്കാരിൽ 55 ശതമാനവും എം.എൽ.എമാരിൽ 60 ശതമാനവും എം.എൽ.സിമാരിൽ 60 ശതമാനവും ഈ വിഭാഗത്തിൽനിന്നു വരുന്നവരാണ്. (സൂചിദാനന്ദ: 'A welcome policy', seminar 375) ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലും സ്ഥിതി ഏറെ ധൃതസ്ഥമല്ല; പല പല ഭൂപരിഷ്കരണങ്ങൾക്കും മതേതര നിയമങ്ങൾക്കും ശേഷമുള്ള സ്ഥിതിയാണിത്. "ഹിന്ദുജാതിക്കാരെല്ലാം ഉൽപ്പാദിതമാക്കപ്പെടുമ്പോഴും നാം ആത്മസംതൃപ്തിയിൽ കഴിയുന്നു. മാനസികമായും താത്വികമായും നാം ഇങ്ങനെ മൃതരായിപ്പോയതെങ്ങനെയെന്ന്? നമുക്ക് ആവശ്യമായ വിവരവും വിജ്ഞാനവുമില്ല.

രണ്ടാമത് നമുക്ക് സാമ്പത്തിക, സാമൂഹ്യ, രാഷ്ട്രീയശക്തിയില്ല. "അംബേദ്കരുടെ ഈ തിരിച്ചറിവിന് ഇന്നും ഇന്ത്യയിൽ പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷേ, അതു വർദ്ധിച്ചു വരികയാണ്; കാരണം സവർണ്ണമേധാവിത്വം ഇന്ന് ഹൈന്ദവ ഏകീകരണത്തിന്റെ കപട മുദ്രാവാക്യവുമായി ഉയിർത്തെഴുന്നേല്ക്കുകയാണ്. സമീപകാലത്ത് എച്ച്.വി. ശേഷാദ്രിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരുപറ്റം ആർ.എസ്.എസ് നേതാക്കൾ ചേർന്നെഴുതിയ "ഹിന്ദു രാഷ്ട്രം എന്നിന്?" എന്ന പ്രസിദ്ധീകരണം തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം മറയില്ലാതെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നുണ്ട്. നാം കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള "ഹിന്ദു ലിബറലിസം"ത്തെ പൂർണ്ണമായും പഴങ്കഥയാക്കുന്നതാണ് ഇതിന്റെ സമീപനങ്ങൾ. "ബ്രാഹ്മണവിരുദ്ധ പ്രസ്ഥാനമെന്നാൽ ഹിന്ദുവിരുദ്ധ പ്രസ്ഥാനമെന്നെ"യെന്നാണ് ഇതിലെ ഒരു ലേഖകൻ (ശില്പാൽ ജെയിൻ പേ.79) പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക. മണ്ഡൽക്കമ്മീഷനെ 'നെഹറു സോഷ്യലിസം'ത്തിന്റെ സാദാവികസത്തി'യാക്കിക്കാണിച്ച 'രോഷപൂർവ്വം' എതിർക്കുകയാണ് ലേഖകന്മാർ. ജാതികളോടുള്ള ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ സമീപനം നോക്കുക: "ഹിന്ദുസമുദായം ജാതികളും ഉപജാതികളുമായി തരത്തിൽത്തരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുമതം ആത്മീയമായി ഊർജ്ജസ്വലവും രാഷ്ട്രീയമായി സുശക്തവുമായിരുന്നപ്പോൾ ഈ തരത്തിരിവുകൾ സാദാവികവും ആരോഗ്യകരവുമായ വൈവിധ്യത്തെയാണ് പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ അതു ദുർബ്ബലമാകയാൽ ശത്രുക്കൾ അതിനെ ശിഥിലീകരണത്തിനായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു. മഹത്തായ ഹിന്ദുസമുദായത്തെ ചിന്നഭിന്നമാക്കുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുപ്പുരാഷ്ട്രീയത്തെ അവരുപയോഗിക്കുന്നു" (പ്രൊഫ. രാസഗുപ്ത: കൾച്ചറൽ സെൻസ് ഏലിമേഷൻ). ഇതിനിർന്ഥം ബ്രാഹ്മണർക്ക് മേധാവിത്വമുണ്ടായിരുന്നിടത്തോളം കാലം ജാതിവ്യവസ്ഥ നന്നായിരുന്നുവെന്നും കീഴ്ജാതികൾക്ക് ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതോടെ അത് വിപത്കരമാകുന്നുവെന്നുമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ല. അവസരിഭാഗങ്ങളുടെ ആത്മവിശ്വാസം നശിപ്പിക്കുമെന്ന യുക്തികൊണ്ട് സംവരണനയത്തെ എതിർക്കുന്ന വിമർശകരും ഇതേ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെത്തന്നെയാണ് പ്രചാരണരൂപത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. താഴെക്കിടയിലെ മൂപ്പതു കോടി ജനങ്ങൾ ശരിക്കും വിദ്യാഭ്യാസം നേടി ജനാധിപത്യപ്രക്രിയയിലേക്കു സജീവമായി കടന്നുവന്നാൽ സ്വന്തം സ്ഥിതി എന്താവുമെന്ന പരിഭ്രാന്തി, ബ്രാഹ്മണരെയും ക്ഷത്രിയരെയും മാത്രമല്ല, ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ ആനുകൂല്യമനുഭവിക്കുന്ന ഇതരവർണ്ണ ജാതി വിഭാഗങ്ങളെയും പിടികൂടിയിട്ടുണ്ട്. ജനാധിപത്യത്തിനുതന്നെ എതിരായ നിലപാടുകാർ ഇതവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. പട്ടികജാതി-വർഗ്ഗങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന അർദ്ധനാതിവിഭാഗങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ചും ഗ്രാമീണ ഭൂഹിത കർഷകരെ കൂലിക്കുയ്ക്കുന്നതിനും വിദ്യാഭ്യാസനരായ ദളിത ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ജാതിപ്രഷ്ണത്തെ പഠിപ്പിച്ചു

തിർക്കുന്ന സാംസ്കാരിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ചുറ്റുമായിട്ടുള്ളതും മാത്രമേ ഇന്ത്യയിലെ കാർഷികവിപ്ലവത്തിന്റെ കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ സോഷ്യലിസ്റ്റുകൾക്കു കഴിയൂ. ജാതിചൂഷണം സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ലാത്തതുകൊണ്ട് അടിത്തറയിലെ വിപ്ലവംകൊണ്ടു മാത്രം അതില്ലാതാക്കാൻ കഴിയില്ല. വർഗ്ഗ വിപ്ലവത്തിലൂടെ സ്ത്രീകളുടെ അധഃകൃത വസ്ഥ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കാനാകാത്തതുപോലെതന്നെയാണിത്. ഉപരിവൃട്ടയിലെ പ്രത്യയശാസ്ത്ര രൂപീകരണത്തിന്റെയും ഉല്പാദന സാഹചര്യങ്ങളുടെതന്നെ പുനരുല്പാദനത്തിന്റെയും കർത്തൃത്വനിർമ്മാണത്തിന്റെയും സമ്മിശ്രമേഖലകളാണിവ. മുതലാളിത്ത വികാസത്തിനു വേഗം വർദ്ധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം ജാതിവൃട്ട ഇല്ലാതാകുമെന്നു കരുതാൻ സാമ്രാജ്യീകരണവുമായകൂടെയുണ്ടാകുന്നില്ല. കേരളത്തിൽ ഇന്ന് ജനാധിപത്യബോധം കുറയുകയും ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനു കാരണം മുതലാളിത്ത ബന്ധങ്ങളുടെ വളർച്ചയല്ല. ശ്രീനാരായണന്റെയും അയ്യങ്കാളിയുടെയും മറ്റും നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങളും കോൺഗ്രസ് നയിച്ച ദേശീയപ്രസ്ഥാനവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ നയിച്ച കർഷക-തൊഴിലാളി പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമാണ്. ഇവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വളർന്ന മതേതരമായ വർഗ്ഗബോധമാണ് കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ അടിത്തറ. കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ ജാതി പ്രസ്ഥാനങ്ങളായി മുദ്രകുത്തി മാറിയ

ഇ. രാജൻ ഹബിബ്

ഇടങ്ങളിൽ ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനം വളരാതെ പോയിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ മാത്രമേ ഇന്ത്യയിൽ കാർഷികവിപ്ലവം സാധ്യമാവൂ. ജാതിയുടെ നിലനില്പിനെ മുർത്തവും സവിശേഷവുമായ ഒരു പ്രശ്നമായിക്കൊണ്ടുകയും, ദളിതവിഭാഗമുന്നേറ്റങ്ങളെ വർഗ്ഗബോധത്തിന്റെ ഒരു പ്രാഥമികവിഷ്കാരമെന്ന നിലയിൽ അനുഭാവപൂർവ്വം വിലയിരുത്തുകയും അവയെ ചൂഷിതരുടെ വർഗ്ഗമുന്നണിയിലേക്ക് ആനയിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് ഇന്ത്യയിൽ ജനാധിപത്യ വിപ്ലവകാരികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. ഇതിനു ജാതികൾ സാമൂഹ്യവർഗ്ഗങ്ങൾതന്നെയാണെന്ന തിരിച്ചറിവുണ്ടാകണം. മൂപ്പതു നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ ചൂഷണത്തിന്റെയും അടിമത്തത്തിന്റെയും കണ്ണീരും ചോരയും കലർന്ന ചരിത്രം ഒന്നിച്ചുകൂട്ടിയ അധഃകൃത ജാതികൾക്ക് തങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനനുപാതികമായി ഭൂമിയുടെയും സമ്പത്തിന്റെയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും ഉദ്യോഗത്തിന്റെയും ദേശീയ വിഹിതം ലഭിക്കാനവകാശമുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ശബ്ദമായി ഉയരാനവകാശമുണ്ട്. ആധുനിക സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം "ആഭ്യന്തരകോളനികൾ" എന്നു വിളിക്കുന്ന ഈ അധിനിവേശതലക്ഷങ്ങൾക്ക് നീതി ലഭിക്കാത്തതോളം കാര്യം ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യം ഒരു പ്രഹസനമായിത്തീർന്നു. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ സാമാന്യവികാസവും സോഷ്യലിസത്തിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനവും അസാധ്യമായിത്തീർന്നു. ശക്തമായ വിപ്ലവ—ജനാധിപത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ മുതലാളിത്തവും കൂടുതലായി സാമ്രാജ്യീകരണവും കീഴ്പ്പെടുകയും ആഭ്യന്തര പ്രതിലോമശക്തികളോട് ഒത്തുതീർപ്പുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തു. ലോക സോഷ്യലിസം മുർച്ഛലായിരിക്കുന്ന വർത്തമാനാവസ്ഥയിൽ ഈ സാധ്യത വളരെക്കുറുതാണ്. പ്രതിരോധശക്തികളുടെ വിശാലമുന്നണി രൂപീകരിച്ച് വിമോചനയത്നങ്ങൾക്കു വേഗം കൂട്ടുകയാണ് ഇന്ന് സോഷ്യലിസ്റ്റ് ശക്തികൾ ചെയ്യേണ്ടത്.

ഈ. രാജൻ ഹബിബ്

ടി.എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായർ
എഴുതിയ ജീവചരിത്രം

അവസാനത്തെ നാടുവാഴിയുടെ അമ്മ

തിരുവിതാംകൂർ
രാജവംശത്തെ
പ്രകാശമാനമായ ഒരു
അഭ്യായം

അനുപമമായ ആഖ്യാന
പാടവത്തോടെ
വരയ്ക്കുന്നു

കലാകൗമുദിയിൽ

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

ബഷീറിന്റെ ഐരാവതങ്ങൾ

ബഷീർ സാഹിത്യത്തിനു നേരെ ഈയിടെ ഉണ്ടായ എതിർപ്പുകൾക്ക് ലഭിച്ച മറുപടിയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ലേഖനങ്ങൾ. മലയാളികൾക്ക് അവരുടെ ഹൃദയംപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട എഴുത്തുകാരനാണല്ലോ ബഷീർ. ആ ഹൃദയം തന്നെയാണ് ഈ പുസ്തകത്തിലൂടെ ഇറങ്ങിവരുന്നത്. പ്രശസ്ത പത്രപ്രവർത്തകനും എഴുത്തുകാരനുമായ ഇ.എം. അഷ്റഫ് ആണ് പുസ്തകം എഡിറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ബഷീറിന്റെ ഐരാവതം എഡി: ഇ.എം. അഷ്റഫ് പ്രസം: കറൻ്റ് ബുക്സ് വില: 20 രൂപ

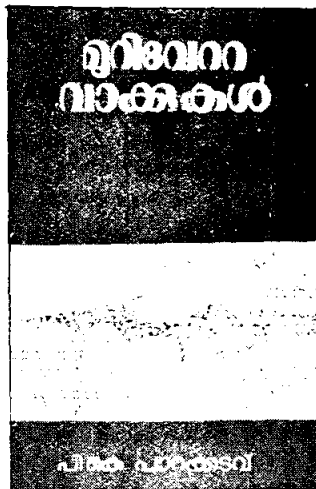
കർമ്മയോഗിയായ കെ. കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പ്

കർമ്മയോഗിയായ കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പ്

കേരളത്തിലെ സോഷ്യലിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിലൊരാളും ദേശീയ സാമ്രാജ്യസമരത്തിലെ മുന്നണിപ്പോരാളിയും ഗാന്ധി യന്മാരുടെ ഗാന്ധിയനുമായ കെ. കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പിനെ സംബന്ധിച്ചാണ് ഈ പുസ്തകം. എഴുപത്തഞ്ച് വയസ്സ് തികയുന്ന കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പിന് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട കൃതി. സൂക്തമാർ അഴീക്കോട്, പി.എം. കുഞ്ഞിരാമൻ നമ്പ്യാർ, എം.പി. വിരേന്ദ്രകുമാർ, ഐ.കെ. കുമാരൻ, സി.പി. ശ്രീധരൻ, തമ്പാൻ തോമസ്, എം.കെ. കേളു, പുഴക്കര ബാലനാരായണൻ, പി.ടി. ഭാസ്കരപ്പണിക്കർ, പി.കെ. അപ്പനായർ, എം. കുമാരൻ, പി. വിശ്വഭരൻ, ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ പുതൂർ തുടങ്ങിയവരുടെ ലേഖനങ്ങൾ ഡോ. സി.പി.ശിവദാസനാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം എഡിറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. കർമ്മയോഗിയായ കെ. കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പ് എഡി: ഡോ.സി.പി.ശിവദാസൻ വീത: നാഷണൽ ബുക്സ് സ്റ്റാൾ വില: 28 രൂപ

മുറിവേറ്റ വാക്കുകൾ

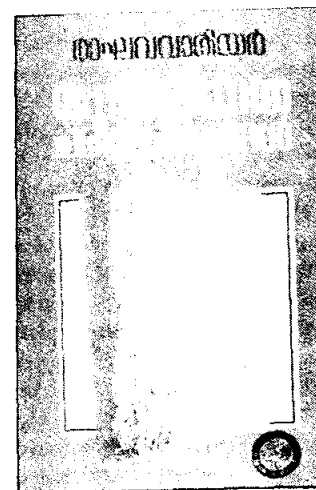
പതിനെട്ട് കൊച്ചുകുറിപ്പുകളുടെ ഒരു സമാഹാരമാണ് ഈ കൃതി. പൊതുവെ മനുഷ്യസമൂഹങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളായ വിപ്ലവകവികളെപ്പറ്റിയാണ് കുറിപ്പുകൾ. അവർ രാഷ്ട്രീയധികാരത്തിനു കീഴിൽ അനുഭവിക്കുന്ന പീഡനങ്ങളും അവരനുഭവിച്ച ത്യാഗങ്ങളും അറബി കവികളെക്കുറിച്ചാണ് ഏറെയും പരാമർശിക്കുന്നത്. അഹമ്മദ് ഹാസ്, മഹമൂദ് ദർവീഷ്, യൂസഫ് ഇദീസ്, ജോസഫ് ബ്രോഡ്സ്കി എന്നീ കവികളെക്കുറിച്ചുള്ള കുറിപ്പുകൾ—ലഘുവിവരണങ്ങൾ—ആ കവികളുടെ മനസ്സ് വെളിവാക്കിത്തരുന്നു. ഈ ലഘുവിവരണങ്ങളുടെ ശൈലിയും അവതരണവും വളരെ വൈ

കാരികവും കാവ്യാത്മകവും മുറിവേറ്റ വാക്കുകൾ ഗ്രന്ഥം: പി.കെ.പാറക്കടവ് വീത: നാഷണൽ ബുക്സ് സ്റ്റാൾ വില: 8 രൂപ 50 പൈസ

കേരളീയത ചരിത്രമാനങ്ങൾ

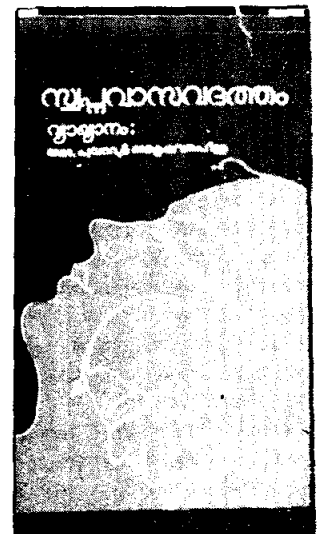
എം.ആർ.രാഘവവാരിയർ കേരളത്തിലെ പ്രശസ്തനായ പുരാവസ്തു ഗവേഷകനും ചരിത്രകാരനും ആണ്. കേരളചരിത്ര സംബന്ധിയായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് പ്രാചീനദശ മുതൽ മധ്യയുഗം വരെയുള്ള പല കാലങ്ങളിലെ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവുമായ വികാസ പരണാമങ്ങളെയാണ്. ഒറ്റയൊറ്റ

ഇടത്തേ പേജിൽ മൂലവും വലത്തേപേജിൽ മലയാള പരിഭാഷയും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഓരോ പേജിന്റെയും അടിക്കുറിപ്പായി വ്യാഖ്യാനവും. വ്യാഖ്യാനം വിസ്തരിച്ചുള്ളതാണ്. അനന്തം, അർത്ഥം, സന്ധി, സമാസം, വിഗ്രഹം, അലങ്കാരം, വൃത്തം, വ്യാകരണവിശേഷങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാമുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണ് ഇത് ഏറെയും ഉപകരിക്കുന്നത്. വ്യാഖ്യാനം പാളിച്ചകളില്ലാത്തതുമാണ്. സ്വപ്നവാസവത്തം വ്യാഖ്യാനം: പുറമൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള വീത: കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി സെൻട്രൽ കോപ്പറേറ്റീവ് സ്റ്റോർ

ലേഖനങ്ങളായി ഓരോ അവസരത്തിൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയവയാണെങ്കിലും ഇപ്പോൾ ഇതിനൊരു ഗ്രന്ഥസമഗ്രത കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. കേരളീയത ചരിത്രമാനങ്ങൾ ഗ്രന്ഥം: രാഘവ വാരിയർ പ്രസം: വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം ശുക്ലപുരം വില: 50 രൂപ.

സ്വപ്ന വാസവത്തം വ്യാഖ്യാനം
സ്വപ്നവാസവത്തത്തിന്റെ നല്ലൊരു വ്യാഖ്യാനമാണിത്.

ഇടത്തേ പേജിൽ മൂലവും വലത്തേപേജിൽ മലയാള പരിഭാഷയും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഓരോ പേജിന്റെയും അടിക്കുറിപ്പായി വ്യാഖ്യാനവും. വ്യാഖ്യാനം വിസ്തരിച്ചുള്ളതാണ്. അനന്തം, അർത്ഥം, സന്ധി, സമാസം, വിഗ്രഹം, അലങ്കാരം, വൃത്തം, വ്യാകരണവിശേഷങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാമുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണ് ഇത് ഏറെയും ഉപകരിക്കുന്നത്. വ്യാഖ്യാനം പാളിച്ചകളില്ലാത്തതുമാണ്. സ്വപ്നവാസവത്തം വ്യാഖ്യാനം: പുറമൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള വീത: കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി സെൻട്രൽ കോപ്പറേറ്റീവ് സ്റ്റോർ

(22-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച)

ബോംബെയിലും മദ്രാസിലും കറങ്ങി അവ സാന്നാ ആർ.പി എത്തിയത് ബാംഗ്ലൂരിലാണ്. മുറുകാൻകടയും മറുന നടത്തുന്ന മലയാളി കളുമായി സ്മാപിച്ച എടുപിടി സംസർഗ്ഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചില തട്ടുമറികൾ കണ്ടുപിടിച്ച് അവിടെക്കുടി ബുദ്ധിജീവിതം സ്നേഹമയമായ ഈ പത്രപ്രവർത്തകാ ചാര്യൻ.

അപ്പോഴാണ് പെട്ടെന്ന് റോഡരികിൽ വച്ച് രക്തം ചർദ്ദിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. ആർ.പി യല്ലേ, കൂട്ടാക്കിയില്ല. ആരോടും പറഞ്ഞുമില്ല.

അമ്മയുടെ അനുഗ്രഹംകൊണ്ടായിരിക്കണം, മദ്രാസിൽ ഒരു സമ്പർക്കം നിലനിർത്താൻ ആർ.പിക്ക് സന്മനസ്സുണ്ടായിരുന്നു. അലക്സാണ്ടർ. ഹോങ്കോങ്ങിൽ വച്ചു കിട്ടിയ ഒരാൽമമിതം. താൻ ഇന്ത്യയിലെത്തിയെന്നു ഇന്നയിടങ്ങളിൽ കറങ്ങുന്നവനും ആർ.പി ഇടയ്ക്കിടെ അറിയിച്ചിരുന്ന ലോകത്തിലെ ഏകവ്യക്തി. അരഡസൻ ചർദ്ദിക്കുകൾക്കു ശേഷം കൂടെ താമസിച്ചിരുന്നവരുടെ നിർബ്ബന്ധം കാരണം ഒരു ഡോക്ടറെ കണ്ടുകൂടാതെ മെന്നു സമ്മതിച്ചതിനെത്തുടർന്ന്, ഒന്നു രണ്ടു ദിവസത്തേക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്കു മാറാമെന്നു വിചാരിക്കുകയാണെന്ന് ആർ.പി, അലക്സാണ്ടറെ അറിയിച്ചു.

അലക്സാണ്ടർ പരിമേച്ഛ. സന്തമായി ആശുപത്രിയിലേക്കു പോകണമെന്ന് ആർ.പി ക്കു തോന്നിയെങ്കിൽ കാര്യം നിസ്സാരമല്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കിയ അലക്സാണ്ടർ ഹോൺ കറക്കാൻ തുടങ്ങി. ഏത് ഹോസ്പിറ്റൽ എന്ന് ആർ.പി പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. അലക്സാണ്ടറുടെ അടിയന്തരസന്ദേശമനുസരിച്ച് ബാംഗ്ലൂരിൽ അന്വേഷണങ്ങളാരംഭിച്ചു. അങ്ങനെയാണ് സെൻറ് ഫിലോമിന ഹോസ്പിറ്റലിലെ ഒരു തിണ്ണയിൽ ചക്രവാളത്തിൽ കണ്ണുനട്ട് ചുരുക്കസേരയിലിരിക്കുന്ന ആർ.പിയെ കണ്ടെത്തിയത്.

ഡോക്ടർമാർ വിധി പറഞ്ഞു. ത്രോട്ട് കാൻസർ. ആർ.പി പറഞ്ഞു, അസംബന്ധം. "ഇവർക്കു വിവരമില്ല. ഇക്കാലത്ത് എന്തു വന്നാലും കാൻസർ. മണ്ണാങ്കട്ട. ആ പഹയൻ അലക്സാണ്ടർ, നാടൊട്ടുക്കു കൊട്ടിപ്പൊഷിച്ചിരിക്കുന്നു."

കണ്ററോഗമാണ്, സംസാരിക്കരുത് എന്ന് ഡോക്ടറുടെ ആജ്ഞ. ആർ.പിക്ക് സംസാരിക്കാതിരിക്കാൻ സാർവ്വമല്ല. "പത്രങ്ങളിലെ സബ് എഡിറ്ററുടെ ഇനിയും മോശമാകാതിരിക്കാൻ എന്താ ചെയ്യുക? വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ തകർച്ചയായിരിക്കാം കാരണം. ഇന്നത്തെ പത്രത്തിൽ ഒരു നല്ല ഹെഡ്ലൈൻ കണ്ടു. അത്രയുമായി. ഒരു നീറ്റു വന്നിട്ടുണ്ട് എന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാൻ തിരുവനന്തപുരത്തേക്ക്. ആ പഹയൻ അലക്സാണ്ടർ..."

തിരുവനന്തപുരത്തു പേദകേണ്ടത് ഒരാവശ്യമാണെന്നു പ്രത്യക്ഷമായിരുന്നു. ചികിത്സാസൗകര്യങ്ങൾക്കുപരിയായി ഇഷ്ട ഇനങ്ങളുടെ സാമീപ്യം മറ്റൊരാൾക്കും അത്രയും ലഭിക്കുമായിരുന്നില്ല. "ഹേയ്, എന്തിനെല്ലാവരെയും ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നു? അതി

ന്റെയൊന്നും ആവശ്യമില്ല. ഓ ഈ എഡിറ്ററോ റിയൽ നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഈ ഹെഡ്ലൈൻ ഷീബ എഴുതിയതാണല്ലോ? ടൈലി കണ്ടപ്പോൾ തോന്നി... ആ പഹയൻ..."

ഒടുവിൽ ബന്ധുക്കളുടെ നിർബ്ബന്ധത്തിന് ആർ.പി വഴങ്ങി. തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മകൻ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ എത്തി. ആഴ്ചകൾക്കകം തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മണ്ണിൽ, അമ്മയുടെ മണ്ണിൽ കുടിക്കലുകയും ചെയ്തു. ആരോരുമറിയാതെ ബാംഗ്ലൂരിലെ റോഡിൽക്കിടന്നു മരിക്കുവാൻ ഇടവന്നില്ല. ആ നല്ല മനുഷ്യന് നല്ലതു വന്നു.

(19-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച)

തന്നെ അക്കാലത്ത് ഇയാളെ ചിങ്ങ് അടച്ചു പൂട്ടിപ്പു എന്നു ചൈനീസ് പത്രങ്ങൾ പിന്നീടു വെളിപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ ഇനങ്ങൾ അത്ഭുതസ്തബ്ധരായി. സ്പെഷ്യൽ പേടകങ്ങളിൽ ഓമനിച്ചവളർത്തുന്ന സാർണ്ണമത്സ്യങ്ങളെ നിത്യേന പൊരിച്ചുകഴിക്കുകയും വിലമതിക്കാനാവാത്ത കൂങ്കുമ്പുന്നിന്റേ സദാ കുടിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്ന ചിങ്ങ് തന്റെ മട്ടുപ്പാവിൽ നിന്നുള്ള ദുരക്കാഴ്ചയ്ക്കും തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ ഒരു കാഴ്ചതന്നെ വെട്ടിനിറപ്പാക്കിക്കളഞ്ഞുവത്രേ! "ഈ അതിക്രമങ്ങൾക്കൊക്കെ മാവോ സെതുങ്ങ് എന്തുകൊണ്ട് മാനസാക്ഷിയായി നിന്നു?"

എന്റെ ചോദ്യത്തിന് വേയ്ങ്ങലി മറുപടി പറഞ്ഞു. "സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്തിന്റെ അവസാന ഭാഗത്തും മാവോ അധികസമയവും കഴിച്ചുകൂട്ടിയത് ഷാംഗോയ് നഗരത്തലാണ്. കേൾവിശക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന മാവോ മറു രോഗങ്ങളും ശാരീരിക ക്ഷീണവും കാരണം തീർത്തും അവസാനിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ നാൽപ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ചെയ്തികൾക്കെല്ലാം സമ്മതം മുളാൻ അദ്ദേഹം നിർബന്ധിതനായി."

പക്ഷേ, ഒന്നുണ്ട്. ചൈനയുടെ സാമ്പത്തിക അടിത്തറ തകർത്ത സാംസ്കാരിക വിപ്ലവം കൊണ്ട് ഒരു നേട്ടമുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ ചൈനയിൽ നടക്കുന്ന രണ്ടാമത്തെ വിപ്ലവം എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഡെങ്ങിന്റെ സാമ്പത്തിക വിപ്ലവത്തിനു വഴിയൊരുക്കിയത് ഈ തകർച്ചയാണ്. തകർന്ന സാംസ്കാരിക വിപ്ലവമാണ് ലോകത്തെ യാകെ വിസ്ഫോടനമുണ്ടാക്കിയ ചീനയുടെ സമൂല സാമ്പത്തിക നയവ്യതിയാനത്തിന് അടിസ്ഥാനം.

കോടി വിധിയെത്തുടർന്ന് ബെയ്ജിങ്ങിന്റെ വടക്കൻ പ്രാന്തത്തിലുള്ള ഒരു ജൈലിൽ അടയ്ക്കപ്പെട്ട ഇയാളെ ചിങ്ങ് രണ്ടുമുന്നു തവണ ഇതിനുമുമ്പ് ആത്മഹത്യയ്ക്കു ശ്രമിച്ചിരുന്നു. തൊണ്ടയിൽ ബാധിച്ച അർബ്ബദരോഗത്തോടു മല്ലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. എഴുപത്തിയേഴാം വയസ്സിൽ കഴിഞ്ഞ മേയ് 14-ാം തീയതി തടവിൽക്കിടന്ന് ആത്മഹത്യ ചെയ്ത ചിങ്ങ്

നെക്കുറിച്ചുള്ള ചരമക്കുറിപ്പിൽ ഷാംഗോയിൽ നിന്നിറങ്ങുന്ന ജിഹാങ്ങ് റിബാവോ എന്ന പാർട്ടി ദിനപത്രം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഹിറാലറുടെ മറ്റൊരു രൂപമായ ചിങ്ങ് "മനുഷ്യവേഷ മണിഞ്ഞ പിശാച്" ആയിരുന്നു എന്നാണ്. ചിങ്ങ് കൊല ചെയ്യപ്പെട്ടതാണെന്നുവരെ ചീനയിൽ വാർത്ത പരന്നിരുന്നു.

മാവോയുടെ വഴിയിലേക്ക് ചീന മടങ്ങിപ്പോകുമോ എന്ന സംശയത്തിന് ചിങ്ങ്ന്റെ മരണത്തോടെ എന്നെന്നേക്കുമായി തിരശ്ശീല വീണു എന്നുവേണം വിശ്വസിക്കാൻ. ചിങ്ങ് നോക് സഹതപിക്കാൻപോലും ആരുമുണ്ടായിട്ടില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല മാവോയിസത്തിനു കടകവിരുദ്ധമായ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും പൗരസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും വിസ്തൃതിയും വേഗതയും പോരാ എന്നാണ് ചീനയിലെ യുവതലമുറ കരുതുന്നതെന്നതിന് തെളിവായിരുന്നുവല്ലോ 1989 ജൂണിൽ ടിയാൻ അൻമിൻ സ്കയറിനെ രക്തപങ്കിലമാക്കിയ വിദ്യാർത്ഥി വിപ്ലവം?

(11-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച)

നോൺ 137 മണ്ഡലങ്ങളിൽ സ്ഥാനാർത്ഥിയെ അണിനിരത്തിയ ബി.ജെ.പിക്ക് മഞ്ചേശ്വരം ഒഴികെ മറ്റൊരിടത്തും നേരിയ വെല്ലുവിളി പോലും ഉയർത്താൻ കഴിയാത്തത് നേരത്തേ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ കാരണമായിരുന്നു. മഞ്ചേശ്വരത്ത് പാർട്ടി നേതാവ് കെ.ജി.മാരാർ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. പാർട്ടി സംസ്ഥാന പ്രസിഡന്റ് കെ. രാമൻപിള്ള തിരുവനന്തപുരം ഈസ്റ്റിൽ മുന്നാംസ്ഥാനത്തേക്കു പിന്തള്ളപ്പെട്ടു. തിരുവനന്തപുരം ലോക്സഭാ സീറ്റിൽ മത്സരിച്ച പാർട്ടി ഇന്നറൽ സെക്രട്ടറി ഒ. രാജഗോപാലിന് ഒരു ലക്ഷം വോട്ടുപോലും പിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ബേപ്പൂരിൽ മന്ത്രി ടി.കെ. ഹംസയെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ യു.ഡി.എഫ്, ബി.ജെ.പിയുമായിചേർന്ന് ആവിഷ്കരിച്ച തന്ത്രം ഫലവത്തായില്ല. യു.ഡി.എഫ്, ബി.ജെ.പി പിന്തുണയോടെ അവിടെ മത്സരിച്ച ഡോ. മാധവൻകുട്ടി 6270 വോട്ടിനു പരാജയപ്പെട്ടു. നായനാർ മന്ത്രിസഭയിലെ 16 മന്ത്രിമാർ മത്സരിച്ചതിൽ 13 പേർ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. മൂന്നു മന്ത്രിമാർ പരാജയപ്പെട്ടു. കെ. പങ്കജാക്ഷൻ, കെ. ശങ്കരനാരായണപിള്ള, എൻ.എം. ജോസഫ് എന്നിവരാണ് തോറ്റ മന്ത്രിമാർ.

പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട നിയമസഭയിലെ 65 അംഗങ്ങൾ വീണ്ടും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പുതിയസഭയിൽ 23 പേർ പുതുതലമുളയാണ്. ഇവരിൽ മൂന്നുപേർ വനിതകളും.

ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വലിയ നേട്ടമുണ്ടായിരിക്കുന്നത് മുസ്ലീംലീഗിനാണ്. 22 സീറ്റിൽ ആ കക്ഷിമത്സരിച്ചു. അതിൽ 19 എണ്ണവും ജയിച്ചു. ലീഗിന് സംസ്ഥാന നിയമസഭയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഏറ്റവും ഉയർന്ന സീറ്റ് നിലയാണിത്. 1957-ൽ 8, 1960-ൽ 11, 1965-ൽ 6, 1967-ൽ 14, 1970-ൽ 11, 1977-ൽ 13, 1980-ലും 1982-ലും 14, 1987-ൽ 15 ഇങ്ങനെയാണിരുന്ന ലീഗിനു കിട്ടിയ സീറ്റ്.

നിരീക്ഷണങ്ങൾ

വലച്ചിത്ര നിർമ്മാതാവും സംവിധായകനുമായിരുന്ന അരവിന്ദന്റെ മൗനത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ആലോചിച്ചു നോക്കിയത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിനുശേഷമാണ്. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ മൗനം പാലിച്ച വേറൊരാളുമുണ്ടായിരുന്നു; കൈനിക്കര കുമ്മാരപിള്ള. "ബുദ്ധിശൂന്യൻ മിണ്ടാതിരിക്കട്ടെ; അവൻ ജ്ഞാനിയായി കരുതപ്പെടും" എന്ന ചൊല്ല് ഇവരെപ്പോലെയുള്ള ശരിയല്ല. കൈനിക്കരയും അരവിന്ദനും പ്രതിഭാശാലികളായിരുന്നു. ഡെഷണിക ജീവിതം നയിക്കുന്നവരും ഭാവനയുടെ മണ്ഡലത്തിൽ വിഹരിക്കുന്നവരും സംഭാഷണത്തിൽ അത്ര ഇഷ്ടമുള്ളവരല്ല. തങ്ങളുടെ സർഗ്ഗാത്മകശക്തി സംഭാഷണങ്ങളിലൂടെ ചോർന്നു പോകുമെന്നും അത് സംഭവിച്ചാൽ തങ്ങളുടെ കലാസൃഷ്ടികൾക്കു ന്യൂനത വരുമെന്നും അവർ വിശ്വസിച്ചിരിക്കണം. ജൂർമ്മൻ തത്ത്വചിന്തകൻ കാൻറർ അധികം സംസാരിച്ചിരുന്നില്ലത്രേ. ആശയമെന്നതു സ്വർണ്ണക്കുമ്പാരമാണ്. ഓരോ വ്യക്തിയോടും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അതിൽനിന്ന് ഓരോ അംശമെടുത്ത് അയാൾക്ക് നല്കുകയാണ്. തുടർച്ചയായി സംസാരിച്ചാൽ സ്വർണ്ണം മുഴുവനും മറ്റുള്ളവർ കൊണ്ടുപോകും.

ഇതു സാമാന്യ നിയമം. തീർച്ചയായും ഇതിനു വ്യത്യസ്തത ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം. ഉജ്ജ്വല പ്രതിഭാശാലിയായ ചങ്ങമ്പുഴ സംഭാഷണ പ്രിയനായിരുന്നു. എത്ര ദിവസം തുടർച്ചയായി അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടാലും പുതുതായി എന്തെങ്കിലും പറയാനുള്ളായിരിക്കും ആ കവിക്ക്.

2. അതിഥികൾക്കു ചായകൊണ്ടു കൊടുത്താൽ ഓരോ ആളും ഓരോ തരത്തിലാവും പ്രതികരിക്കുക. ചിലർ ചായകൊണ്ടു വച്ചു എന്നതുകണ്ടതായി, നടിക്കില്ല. അത് അവിടെ ഫാനിന്റെ താഴെയിരുന്ന് ഐസ് പോലെ തണുത്താലും തൊടില്ല. "എന്തേ ചായ കുടിക്കാത്തത്" എന്നു ഗൃഹനായകൻ ചോദിച്ചാലും അനക്കമില്ല. വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞ് അതെടുത്ത് കുടിക്കുമ്പോൾ തണുപ്പുകൊണ്ട് വമനോച്ഛവമുണ്ടാകും അതിഥിക്ക്. വേറെ ചിലർ, കൊണ്ടുവയ്ക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ അതു വാങ്ങിമോന്തും. നാക്കും തൊണ്ടയും അന്നനാളവും പൊള്ളി ഇളിളന്നായി ഇരിക്കും. മറുചിലർ ഈ രണ്ടുതരത്തിലും ഉൾപ്പെടുകയില്ല. അവരെക്കുറിച്ച് പറയണമെ

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാരഫലം

കിൽ ഒരു സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതേണ്ടിവരും. സാഹിത്യവാരഫലം വായിക്കുന്ന ഒരാൾ അമ്പലപ്പുഴ പോയിട്ടുവന്നപ്പോൾ പാൽപ്പായസം കൊണ്ടുതന്നു എന്നിക്ക്. അത് എനിക്കും വീട്ടുകാർക്കുമായി കപ്പുകളിൽ ഒഴിച്ചപ്പോഴാണ് ഒരപരിചിതൻ വീട്ടിൽ എത്തിയത്. അയാൾക്കും പാൽപ്പായസം കൊണ്ടുവച്ചു വീട്ടിലുള്ള ആരോ. അയാൾ ഉടനെ അതെടുത്തു കുടിച്ചു. തല പിറകുവശത്തേക്കാക്കിയിട്ട് അവസാനത്തെ തുള്ളിവരെയും ഉള്ളിലാക്കി. അതിനു തെളിവ് തലയുടെ പിറകോട്ടുള്ള പോക്കുതന്നെ. പായസം കുടിച്ചിട്ട് അയാൾ കപ്പ് താഴെ വച്ചു. ഒരുനിമിഷം കഴിഞ്ഞ് കപ്പെടുത്ത് അതിന്റെ അടിയിലേക്ക് നോക്കി ഒരുതുള്ളിക്കൂടെ ഉണ്ടോ എന്നറിയാൻ. ഇല്ലെന്നു കണ്ട് നൈരാശ്യത്തോടെ അത് താഴെ വച്ചു. പാൽപ്പായസം തീർന്നുപോയി. ഇല്ലെങ്കിൽ കുറെക്കൂടി കൊടുക്കാൻ ഞാൻ വീട്ടുകാരോട് പറയുമായിരുന്നു.

പുസ്തകം വായിക്കുന്നവരും ഇതുപോലെ യൊക്കെയാണ്. ഏതു മാസ്റ്റർ പീസ് കിട്ടിയാലും ഷെൽഫിൽ കൊണ്ടുവയ്ക്കും ഒരുകൂട്ടർ. പത്തു വർഷം വരെ അതു പാരായണം ചെയ്യപ്പെടാതെയിരിക്കും. വേറൊരു കൂട്ടർ പുസ്തകം കിട്ടിയ പാടെ വായിച്ചുതീർക്കും. തിടുകൊ കൊണ്ട് സമ്പൂർണ്ണമായ ആസ്വാദനം സാർവ്വമല്ല അവർക്ക്. മറ്റൊരു കൂട്ടർ വായിക്കും; തല പിറകോട്ടു ചരിച്ചുവച്ചുതന്നെ വായിക്കും. പുസ്തകം, പാരായണത്തിനുശേഷം ഷെൽഫിൽ വച്ചാൽ വീണ്ടുമെടുത്തു പുറങ്ങൾ മറിച്ചുനോക്കും. പാൽപ്പായസത്തിന്റെ തുള്ളിയുണ്ടോ എന്നറിയാൻ കപ്പെടുത്ത് പരിശോധിക്കുന്നവർ വൃത്തികെട്ടവരാണ്. പുസ്തകം ആവോളം ആസ്വദിച്ചിട്ട് വീണ്ടും പുറങ്ങൾ മറിക്കുന്നവർ സഹൃദയനാണ്.

3. ജീവിച്ചിരുന്നവരോ ജീവിക്കുന്നവരോ ആയ മഹാവ്യക്തികളെക്കാൾ നമ്മൾ സ്നേഹിക്കുന്നതും ബഹുമാനിക്കുന്നതും കലാസൃഷ്ടികളിലെ വ്യക്തികളെയാണ്. ധർമ്മപുത്രരെ ബഹുമാനിക്കുന്നതുപോലെ നമ്മൾ മഹാത്മാഗാന്ധിയെ ബഹുമാനിക്കുന്നില്ല. (സി. രാജഗോപാലാചാരിയുടെ ആശയം) യുഗോയുടെ "പാവങ്ങൾ" എന്ന നോവലിലെ മെത്രാനെക്കുറിച്ച് വിചാരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം എന്റെ ശിരസ് കുമ്പിഞ്ഞുപോകുന്നു. ഇന്നത്തെ ഏതു മെത്രാനെ കണ്ടാലും എനിക്ക് ആ ചേഷ്ട ഉള്ളവയ്ക്കായില്ല. സത്യത്തിനുമപ്പുറത്തുള്ള സത്യം കല ആവിഷ്കരിക്കുന്നതുകൊ

ആശയമെന്നതു സ്വർണ്ണക്കുമ്പാരമാണ്. ഓരോ വ്യക്തിയോടും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അതിൽനിന്ന് ഓരോ അംശമെടുത്ത് അയാൾക്ക് നൽകുകയാണ്. തുടർച്ചയായി സംസാരിച്ചാൽ സ്വർണ്ണം മുഴുവനും മറ്റുള്ളവർ കൊണ്ടുപോകും.

കലാകൗമുദി 47

യൂക്കിയോ മിഷിമ

വേണ്ടതാണ്. (പുറം 67) "ശബ്ദസൗഹൃദം" എന്ന വ്യാകരണ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ 296-ാം പുറം നോക്കുക. "ഹന് + അക = ഏതകൻ, ഏതകി" എന്നുകാണാം.

ചുറ്റുകമ്പി പൊട്ടിപ്പോയി

വ്യാപനാകുളം മഹാരാജാസ് കോളേജിൽ (കോളേജ് എന്നുശരിയായി എഴുതുന്നില്ല) എനിക്ക് ജോലിയുണ്ടായിരുന്ന കാലം. എന്റെ ആപ്തമിത്രമായിരുന്നു പ്രഫെസർ സി.കെ. മോഹൻദാസ്. അദ്ദേഹം റിസർ് വാച്ച് കെട്ടുകിട്ടായിരുന്നു. ചിലർ, എൻ. ഗോപാലപിള്ളസ്റ്റാറിനെപ്പോലെ ജൂബിയുടെ കീഴയിൽ വാച്ച് ഇട്ടുകൊണ്ടു നടക്കും. ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ അതെടുത്തു നോക്കും. പിന്നെയും കീഴയുടെ ഗഹവരത്തിലേക്ക് അതു വീഴും. മോഹൻദാസിന്റെ പോക്കറ്റിലും വാച്ച് ഇല്ല. നേരെ മറിച്ചാണ് എന്റെ രീതി. ഞാൻ രാത്രി ഉറങ്ങുമ്പോഴും വാച്ച് കൈയിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടാണ് കിടപ്പ്. ഒരു ദിവസം കാലത്ത് നോക്കിയപ്പോൾ കൊച്ചു ഏടികാരത്തിന്റെ സ്റ്റേചികൾ നിശ്ചലം. വൈൻഡ് ചെയ്യുന്ന ആ മൊട്ട് തിരിച്ചു നോക്കി. ചുമ്മാ കിടന്നു തിരിയുന്നതല്ലാതെ മുതുകുന്നില്ല. എച്ച്.എം.റ്റി. വാച്ചാണ് എന്റെത്. വാച്ചില്ലാതെ നടന്നപ്പോൾ ഒരു ബന്ധു വെറുതെ തന്നതാണ്. അതിന്റെ ഡയൽ മനോഹരം. സ്റ്റേചികൾ സുന്ദരം, കെയ്സ് അതിസുന്ദരം. കൂടക്കൂടെ പെട്രോളിൽ കഴുകുന്നതുകൊണ്ട് ചെയിനിൽ മാലിന്യമില്ല. എങ്കിലും വാച്ച് മരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏടികാര ഭിഷഗവരനെ കാണിച്ചപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു: മെയ്ൻ സ്പ്രിങ് പൊട്ടിപ്പോയി. മാറ്റിയിടണം.

മെയ്ൻ സ്പ്രിങ് പെട്ടിപ്പോയ കഥാപ്രടീകാരമാണ് ശ്രീ അയ്യപ്പൻ പാറമേലിന്റെ "പ്രകാശവർഷങ്ങൾക്ക് അപ്പുറത്തു നിന്ന്" എന്നത്. തിളങ്ങുന്ന രൂപശില്പകെയ്സ്. ഇലിക്കുന്ന ഡയലെന്ന ആഖ്യാനം. വാച്ച് ചെയ്ൻ പോലെ ദീർഘതയോടെ നിലപാ. പക്ഷേ ചൈതന്യം മാത്രമില്ല. പ്രധാനപ്പെട്ട ചുറ്റുകമ്പി മുറിഞ്ഞു പോയാൽ ഓട്ടം നിലയ്ക്കില്ലേ? കേടുപറ്റിയ വാച്ച് റിപ്പയർ നന്നാക്കും. പക്ഷേ കഥാപ്രദി കാരത്തിനു കേടുപറ്റിയാൽ നിർമ്മാതാവുതന്നെ റിപ്പയർ നടത്തണം കേടുണ്ടെന്നേ അതു നോക്കുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കു പറയാൻ പറ്റൂ.

ഒരു സ്ത്രീ വഞ്ചിച്ചതിനു അനേകം സ്ത്രീകളോടു പ്രതികാരം ചെയ്യുന്ന ഒരുത്തനാണ് കലാകൗമുദിയിൽ അയ്യപ്പൻ പാറമേൽ എഴുതിയ കഥയിലുള്ളത്. ഒടുവിൽ അയാൾ വിവാഹം കഴിക്കുന്നു ഒരു മിടുക്കിയെ. പക്ഷേ അയാൾ അവസാനമായി പറ്റിച്ച രാധയെന്ന യുവതി പ്രതികാരനിതി (നെമിസിസ്) നടത്തുന്നു. അയാളുടെ ഭാര്യ-പെൺവക്കീൽ-കോടതിയിൽ വാദിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കെ മറഞ്ഞുപിണ്ണു മരിക്കുന്നു. അതിനുശേഷം ഒരു മീഡിയത്തിലൂടെ അയാൾ ഭാര്യയെ കാണുന്നു. അയാളും ചാകുന്നു. രാധയെ പറ്റിച്ചതിന്റെ നെമിസിസ്.

യാഥാത്ഥ്യവും മതിവിമേഘവും 'മനോരമ'വുമൊക്കെച്ചേർത്തുവെച്ച ഈ രചന നിശ്ചലമാണ്. കേന്ദ്രസ്ഥിതമായ പ്രമേയം പെട്ടിപ്പോയതു കൊണ്ട് സംഭവിച്ചതാണ് ആ ചലനരാഹിത്യം.

ചുറ്റുകമ്പി പൊട്ടിയ വാച്ച് വിശ്വാസ്യത എന്ന ഗുണം ആവഹിക്കുന്നില്ല. പ്രമേയത്തിന്റെ മെയ്ൻസ്പ്രിങ് തകർന്ന ഈ കഥാപ്രടീകാരത്തിനും വിശ്വാസ്യതയില്ല.

വായിച്ചില്ലെങ്കിൽ മഹാനഷ്ടം എന്നു കരുതാവുന്ന ചില നോവലുകൾ: 1) ക്നൂട്ട് ഹാംസുണിന്റെ Mysteries 2) റോബർട്ട് മ്യൂസിലിന്റെ The Man without Qualities 3) പസ്തർനക്കിന്റെ Doctor Zhivago 4) റോമസ് മന്നിന്റെ The Magic Mountain 5) ആലോസാൻ റോ മാൻഡ്സ്റ്റോണിയുടെ The Betrothed 6) ചേസ്റ്ററേ പാവ്സേയുടെ The Moon and the Bonfires 7) ദസ്തെയെവ്സ്കിയുടെ Crime and Punishment 8) ഔഗുസ്തോ റോആ ബാസ്തോസിന്റെ I The Supreme 9) മീഗൽ ആങ്ഹെൽ ആസ്തുറാസിന്റെ The President 10) ഹെർമാൻ ബ്രോഹിന്റെ The Sleepwalkers.

ലോകസാഹിത്യത്തിലെ ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ ചെറുകഥകൾ (1) ഗിമോങ്ങ് റോസയുടെ The Third Bank of The River (2) ചേസ്റ്ററേ പാവ്സേയുടെ Suicide (3) ഷ്നിറ്റ്സ്കൂറുടെ Flowers 4) ഹെൻറിക് ബോയ്ലിന്റെ The Langer 5) യൂക്കിയോ മിഷിമയുടെ Swaddling Clothes 6) ഷൊലെ, ഹോഫിന്റെ The Fate of Man 7) കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയുടെ മരൂപവകൾ 8) ഗാർഷിന്റെ The Red Flower. 9) ചെക്കോവിന്റെ The Darling 10) മോപസാങ്ങിന്റെ Ball of Fat.

മദ്യംതന്നെ കിട്ടിയെങ്കിൽ

ഇബ്രാഹിം ഒരു കഥ, ഒരു മദ്യശാലയിൽ ചെന്ന് ഒരുത്തൻ ആവോളം കുടിച്ചു. മദ്യത്തിന്റെ വില കൊടുക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഷോപ്പുമസ്ഥൻ ചോദിച്ചു: നാളെയും പര്യമോ? അയാൾ മറുപടി പറഞ്ഞു: "വരാം. പക്ഷേ എന്റെ വ്യാപാരം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നതിനുവേണ്ടി നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കണം ഈശ്വരനോട്." അതു കേട്ട് ഉടമസ്ഥൻ അറിയിച്ചു. "എപ്പോഴും പ്രാർത്ഥിക്കാം. എങ്കിലും ഞാനൊന്നു ചോദിക്കട്ടെ. എന്താണ് വ്യാപാരം?" "അതു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. എങ്കിലും പറയാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? ശവം ദഹിപ്പിക്കാനുള്ള വിറകു വിലപനയാണ് എന്റെ ജോലി. അതു അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടാലേ എനിക്കു വേണ്ടുവോളം കുടിക്കാൻ പണം കിട്ടൂ. നിങ്ങളുടെ വ്യാപാരം തളരാതെ വളരണമെങ്കിലും എന്റെ ഈ പ്രവർത്തനം പുരോഗമിക്കണം. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കൂ. ധാരാളം പേർ മരിക്കട്ടെ."

മദ്യം വിൽക്കുന്നതിനേക്കാളും ശവം ചൂടാൻ വിറകുവിൽക്കുന്നതിനേക്കാളും അധമായ പ്രവൃത്തിയുണ്ടോ? ഉണ്ട്. അതാണ് ശ്രീ. ഗോപി ആനയടി കുങ്കുമം വാരികയിൽ നടത്തിയിരിക്കുന്നത്. "കുടുമാറാത്ത പക്ഷി" എന്ന ചെറുകഥയുടെ നിർമ്മാണം. മകളുടെ കുഞ്ഞിനെക്കൂടെക്കിടത്തുന്ന അമ്മയുമായെ അവരുടെ മകൻ തന്റെ ജോലിസ്ഥലത്തു വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു. ഒരു ദിവസം രാത്രി അവർ എഴുന്നേറ്റ് മകളുടെ കുഞ്ഞിനെ അടുത്ത മുറിയിൽ അന്വേഷിക്കുന്നു.

അതു കണ്ട് മകൻ അവരെ തിരിച്ചു നാട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ തീരുമാനിക്കുന്നു. നിത്യജീവിത സംഭവങ്ങൾ കലാകാരന്റെ കർത്തൃനിഷ്ഠ തന്ത്രിയുടെ (Subjectivity) കടന്നുവന്നു രൂപാന്തരം പ്രാപിച്ച് ഉന്നത സത്യമായിത്തീരുന്നതാണ് കലയെന്ന അഭിപ്രായമൊന്നും ഇവിടെ എഴുതേണ്ടതില്ല. അത്രയ്ക്ക് അധമാണിത്.

മദ്യപന്മാരായ അഭിനേതാക്കൾ നടകത്തിലോ സിനിമയിലോ മദ്യം കുടിക്കുന്നതായി അഭിനയിക്കുമ്പോൾ പച്ചവെള്ളമായിരിക്കും കൃപ്തിയിൽ നിന്നു ഗ്ലാസ്സിലേക്ക് ഒഴിച്ചു കുടിക്കുന്നത്. അത് ശരിയായ മദ്യം തന്നെയായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് അവർ ആഗ്രഹിക്കാതിരിക്കില്ല. കലയുടെ മദ്യമെന്ന മട്ടിൽ എന്റെ മുൻപിൽ വച്ച ഈ പച്ചവെള്ളം ഞാനെടുത്തു കുടിക്കുന്നു. മദ്യം തന്നെ കിട്ടിയെങ്കിൽ എന്ന് ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സർവ്വസാധാരണം

63-ൽ ഒരു സ്ത്രീ സ്വന്തം ചിത്രം വരയ്ക്കണമെന്ന അഭ്യർത്ഥനയുമായി പീകാസോയുടെ വീട്ടിലെത്തി. മഹാനായ ആ കലാകാരൻ പറഞ്ഞു: "രണ്ടുതരത്തിലാകാമത്. നിങ്ങളെ ഇവിടെയിരുത്തിയിട്ട് കാൻവാസിൽ നിങ്ങളുടെ രൂപം പകർത്താം. വരച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതു നിങ്ങളെപ്പോലെയിരിക്കും. അതിനെ പെയിന്റിങ് എന്നല്ല ഫോട്ടോ എന്നാണ് ഞാൻ വിളിക്കുക. രണ്ടാമത്തെ രീതി നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരവും വികാരവും നിങ്ങളുടെ സ്വത്വവും എന്റെ സ്വത്വവുമായി കൂടിക്കലരുമ്പോൾ ഞാൻ കാൻവാസിൽ ചായങ്ങൾ തേക്കും. അതു പൂർണ്ണമാവുമ്പോൾ പെയിന്റിങ്ങാവും. നിങ്ങൾക്കു ഫോട്ടോ വേണോ അതോ പെയിന്റിങ്ങോ?" "പെയിന്റിങ് മതി"യെന്ന് സ്ത്രീ മറുപടി പറഞ്ഞു. പീകാസോ ചിത്രം വരച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ചോദിച്ചു: "ഇതിൽ എന്റെ മുക്കെവിടെ?" ചിത്രകാരനു ദേഷ്യം വന്നു. ഞാൻ എന്റെ ഈ പെയിന്റിങ് വിലക്കുന്നില്ല. പൊയ്ക്കൊള്ള എന്ന് അറിയിച്ചു.

ശ്രീ കലാമണ്ഡലം കേശവൻ ദേശാഭിമാനി വാരികയിലെഴുതിയ 'പ്രതീക്ഷ' എന്ന കാവ്യം വായിച്ചപ്പോൾ ഇക്കഥയാണ് ഞാൻ ഓർമ്മിച്ചത്. ശാന്തിയുടെ പ്രതീകമായ പ്രാവീണ കവി അന്വേഷിക്കുന്നു. 'അധികാര ദാഹികൾ' 'സ്വാർത്ഥലോഭമോത്സര്യവായ്പ' കൊണ്ട് പദ്മ വ്യൂഹത്തിൽ അഭിമന്യുവിനെ തച്ചുകൊല്ലുന്നു. നിരപരാധരെ നീഗ്രഹിക്കുന്നു. എങ്കിലും ശാന്തിയുടെ വെൺപിറാവ് പറന്നെത്തുമെന്ന് കവി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഇവിടെ വിചാരവികാരങ്ങൾ കവിയുടെ സ്വത്വത്തിലൂടെ കടന്നു 'Super reality' ആയി തീരുന്നില്ല. ആശയങ്ങൾ സർവ്വസാധാരണങ്ങൾ. പദവിന്യാസം അതിനെക്കാൾ സർവ്വസാധാരണം.

എങ്ങു നീ ശാന്തിതൻ കൊഞ്ചലുതിർക്കുന്ന മംഗല്യമുർത്തിയാം പ്രാവേ നിൻരൂപ ഭംഗിയും രജതകാന്തിയും- മാർദ്യനാദവുമെങ്ങാം?

ഈ വരികളിലും തുടർന്നുവരുന്ന വരികളിലും ഫോട്ടോഗ്രാഫിയെ ഉള്ളു. കവിതയുടെ അഗ്നി നാളെപ്പോ. ആശയങ്ങൾ അനുവാചക ഹൃദയ

ത്തിൽ റോസാപ്പൂക്കളായി വിടരുന്നില്ല. കവി മരക്കൊമ്പിൽ പച്ചിലപ്പൂർത്തിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു പാടുന്ന പക്ഷിയാണ്. തീവണ്ടിയിൽ കയറി ഒറ്റക്കമ്പിയുടെ സംഗീതോപകരണം മീട്ടി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും യാത്രക്കാരെ ശല്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ആളല്ല.

അഭ്യർത്ഥന

ഡെസ് മണ്ട് മോറിസിന്റെ എല്ലാ പുസ്തകങ്ങളും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോന്നും ശുദ്ധമായ ഭോഷ്കാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയെങ്കിലും അത് ഇതുവരെ സ്പഷ്ടമാക്കിയില്ല. ഇപ്പോൾ അതു പറയണമെന്ന് എനിക്കാഗ്രഹം. ഓരോന്നുമെടുത്തു പരിശോധിക്കാൻ സ്ഥലമില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് Naked Ape എന്ന പുസ്തകം മാത്രമെടുത്തു. മനുഷ്യൻ ഇപ്പോഴും നഗ്നനാണെന്നു മോറിസ് സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. വേട്ടയാടുന്നതിനു പകരം അവൻ ജോലിചെയ്യുന്നു. നഗ്നനാണെന്ന് ഇണയ്ക്കു പകരം ഇണയെ മനുഷ്യന് ഭാര്യയുണ്ട്. പട്ടി വീളക്കുമരത്തിലോ മറ്റു വല്ല സ്ഥലത്തോ കാലുപൊക്കി മുത്രമൊഴിച്ച് അടയാളമുണ്ടാക്കുന്നതും ഗൃഹനായകൻ സ്വന്തം പേരെഴുതി വീട്ടിന്റെ മുൻപിൽ വയ്ക്കുന്നതും സദൃശങ്ങളായ പ്രക്രിയകളാണത്രേ. ശുദ്ധ അസംബന്ധമല്ലേ ഇത്? ഒരു വാനരനും ഐൻസ്റ്റൈനും സദൃശ്യരാണോ? മരഞ്ചാടിയും ടോൾസ്റ്റോയിയും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ലേ? വാനരന്റെ സാദാവിക പരിണാമമാണ് മനുഷ്യൻ. മനുഷ്യൻ ഇനി അതിമാനുഷനാകും. പരിണാമം എവിടെച്ചെന്ന് നിൽക്കുമെന്ന് ആർക്കും മുൻകൂട്ടി പറയാനാവില്ല.

സ്ത്രീകൾ പൊക്കിൾ കാണിക്കുന്നത് ഇന്നേ ന്ദ്രിയം കാണിക്കുന്നതിനു പകരമാണെന്ന് മോറിസ് വേറൊരു പുസ്തകത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതും നോൺസെൻസാണ്. ഇത്തരം അസംബന്ധങ്ങൾ പരമസത്യങ്ങളാണെന്നു യുവാക്കൻമാർ വിശേഷിച്ചും കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾ ധരിച്ചുവയ്ക്കുന്നു. സ്വന്തം മസ്തിഷ്കമുപയോഗിക്കാനും മോറിസിനെപ്പോലെ വർജ്ജി കേണ്ടവരെ വർജ്ജിക്കാനും ഞാൻ അവരോടു അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ഹെൻറിച്ച് ബോയ്ൽ

"ദീർഘാവും കാമുകനും എന്തേ വ്യത്യാസം?" "വീട്ടിൽ നിന്നു റോഡിലേക്കു പോലും പോകാൻ ഭാര്യ സമ്മതം നൽകാത്ത പുരുഷൻ ദീർഘാവ്. ഇത് സ്നേഹം കൊണ്ടല്ല. അയാൾ അത്രയും കുറച്ചല്ലേ മറ്റു സ്ത്രീകളെ കാണു എന്നുള്ള ആശ്വാസത്താലാണ്. വീട്ടിലെത്തിയാൽ കഴിയുന്നതും വേഗം ഇയാൾ പോയെങ്കിൽ എന്നു കാമുകി വിചാരിക്കുന്നയാൾ കാമുകൻ. ഇതു സ്നേഹക്കുറവുകൊണ്ടല്ല. ചേട്ടനോ അച്ഛനോ അമ്മാവനോ വീട്ടിലെത്തുന്നതിനു മുൻപ് അയാൾ പോകുന്നതു നല്ലതാണല്ലോ എന്ന വിചാരം കൊണ്ടാണ്."

കവി മരക്കൊമ്പിൽ പച്ചിലപ്പൂർത്തിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു പാടുന്ന പക്ഷിയാണ്. തീവണ്ടിയിൽ കയറി ഒറ്റക്കമ്പിയുടെ സംഗീതോപകരണം മീട്ടി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും യാത്രക്കാരെ ശല്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ആളല്ല.

